

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
Ticaret İl Müdürlüğü

2024 YILI
KÜTAHYA İLİ EKONOMİK
GÖRÜNÜM RAPORU

HAZİRAN 2025

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
1. KÜTAHYA'DA NÜFUS VE İDARİ YAPI	6
1.1. 2024 Yılı Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı.....	7
1.2 İdari yapı (il, ilçe, belde, köy, muhtarlık, belediye vb. sayısal veriler).....	8
1.3 Sosyo-Ekonomik Yapı Ve Çalışma Hayatı.....	8
2. TİCARET	10
2.1. İÇ TİCARET.....	10
2.1.1. Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsa	10
Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO)	11
Tavşanlı Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO)	11
Gediz Ticaret ve Sanayi Odası.....	12
Simav Ticaret ve Sanayi Odası.....	12
Kurulan ve kapanan Şirket Sayıları (İl Geneli)	13
Kütahya Ticaret Borsası.....	14
İşlem Gören Ürün İstatistiği	15
2.1.2. Kütahya Esnaf ve Sanatkâr Odaları Birliği (KÜTESOB)	16
İlimizde en fazla üyeye sahip esnaf ve sanatkârları odaları ve üye sayıları;	17
Esnaf ve sanatkâr işletme sayıları.....	17
2.1.3. İstihdam ve Vergi.....	19
Yöresel Ürünler	20
Kütahya İlinde Coğrafi İşaret Alan Ürünler	21
Kütahya İlinde Coğrafi İşaret Alan Ürünler	22
Sanatsal ve kültürel değeri olan ürünler	23
2.1.4. Esnaf ve Sanatkârların Sorunları ve Çözüm Önerileri.....	23
2.1.5. Mevzuat:.....	23
2.1.6. Mesleki Eğitim	24
2.1.7. İç ve Dış Pazar İmkânları.....	25
Esnaf ve Sanatkârların Desteklenmesi.....	25
KOSGEB Destekleri	26
Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) Destekleri.....	27
Tarım Ürünleri Ticareti	28
2.1.8. İç Ticarete Yönelik Ticaret İl Müdürlüğü Faaliyetleri	29
2.1.8.1. Elektronik Ticaret.....	29
2.1.8.2. Motorlu Kara Taşıtı Ticareti	30
2.1.8.3. Taşınmaz Ticareti	30
.....	30
2.1.8.4. Taşınmaz Ticareti Hakkında Sayısal Veriler.....	31
2.1.8.5. Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimine İlişkin Temel Faaliyetler.....	31
2.1.8.6. 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Kütahya Ticaret İl Müdürlüğü Tarafından Sunulan Hizmetler:	32
2.2 DIŞ TİCARET.....	33
Dış Ticarete İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler	33

3.	KOOPERATİFÇİLİK	34
3.1.	<i>İl Müdürlüğümüzün sorumluluk alanında faaliyet gösteren ilimizdeki kooperatifler sayıları</i>	35
3.2.	<i>Kooperatifler ve ortak sayıları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)</i>	35
3.3.	<i>Kooperatif ve Birlikler (Tarım Orman İl Müdürlüğü)</i>	36
3.4.	<i>Kooperatifçilik Alanındaki Sorunlar</i>	37
4.	TARIM	37
4.1.	<i>Tarım sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler</i>	37
4.2.	<i>Üretici örgütlerine yönelik bilgi ve istatistikler</i>	38
4.3.	<i>Büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvanlarına ilişkin bilgi ve istatistikler</i>	38
4.4.	<i>Süt ve süt ürünleri üretimine ilişkin bilgi ve istatistikler</i>	38
4.5.	<i>Tarım arazileri ve meralara yönelik bilgi ve istatistikler</i>	39
4.5.1.	<i>Arazi Varlığının Dağılımı (2024)</i>	39
4.5.2.	<i>Tarım Alanlarının Kullanım Amaçlarına Göre İlçeler Üzerindeki Dağılımı</i>	39
4.5.3.	<i>Mera Çalışmaları</i>	40
4.5.4.	<i>İlçeler Bazında Vastıflarına Göre Mera Dağılımı</i>	40
4.6.	<i>Sektörün Sorunlarına Yönelik Görüş Ve Değerlendirmeler</i>	40
5.	SANAYİ SEKTÖRÜ	41
5.1.	<i>Sanayi sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler</i>	41
5.2.	<i>Sanayi işletmelerine ilişkin bilgi ve istatistikler</i>	41
5.3.	<i>Küçük sanayi sitelerine ilişkin bilgi ve istatistikler</i>	42
5.4.	<i>Kütahya İli Sanayi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı</i>	43
5.5.	<i>Sektörün sorunlarına yönelik sorunlar</i>	44
5.6.	<i>Sanayi Gelişimi İçin Çözüm Önerileri</i>	44
5.7.	<i>Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)</i>	44
5.7.1.	<i>Organize Sanayi Bölgelerine İlişkin Bilgi Ve İstatistikler</i>	44
5.7.2.	<i>Yatırım Ortamı ve Teşvikler</i>	45
6.	FİNANS SEKTÖRÜ	46
6.1.	<i>Kamu, özel ve yabancı sermayeli bankalara ilişkin istatistikler</i>	46
6.2.	<i>Nakdi Krediler</i>	46
6.3.	<i>İbrazında Ödenen Çek Sayıları</i>	47
6.3.1.	<i>Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayıları</i>	48
6.3.	<i>2 Protestolu Senetler</i>	49
7.	TURİZM	50
7.1.	<i>Turizm sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler</i>	50
7.2.	<i>Kültür Varlıkları ve Turizm Potansiyeline İlişkin Genel Bilgiler</i>	51
7.3.	<i>Turizm Bakanlığına Bağlı Müzeler Ve Örenyerleri</i>	52
7.3.1.	<i>Turizm Bakanlığı Denetiminde Özel Müzeler</i>	53
7.4.	<i>Geliştirilmesi ve desteklenmesi gereken turizm alanları</i>	54
7.5.	<i>Turizm sektörünün sorunlarına yönelik görüş ve değerlendirmeler</i>	55
8.	ORMAN VE ORMAN ÜRÜNLERİ	56
8.1.	<i>Orman alanları</i>	56
8.2.	<i>Orman emvali bilgileri</i>	57
8.3.	<i>Orman Ürünlerine Yönelik Ekonomik Veriler</i>	57

9. DEVLET YATIRIMLARI.....	59
9.1. Kütahya İlinde Yürütülen Önemli Yatırımlarla İlgili Değerlendirme.....	59
10. DEVLET DESTEKLERİ.....	66
10.1. Devlet tarafından desteklenen sektörler ile bu desteklerin il ekonomisine katkısı.....	66
10.2. IPARD I-II Programının Amacı.....	69
10.3. IPARD Programının Kapsamı.....	69
10.4. Nihai Yaralanıcılar.....	71
10.5. Uygun Harcamalar.....	71
10.6. Gıda, Tarım ve Hayvancılık:.....	73
10.7. İmalat ve Sulama sistemleri üretimi yatırımları.....	73
10.8. Turizm ve Sağlık:.....	74
10.9. Maden, Enerji ve Çevre:.....	74
10.10. Lojistik:.....	74
10.11. Görüş Ve Değerlendirmeler.....	75
11. EĞİTİM.....	76
İl Milli Eğitim Müdürlüğü Hizmet Binası.....	76
11.1. Taşımali Eğitim İstatistikleri.....	76
11.2. Mesleki eğitim ve halk eğitim verileri.....	77
11.2.1. Halk Eğitim Merkezleri.....	77
11.2.2. Mesleki Eğitim Merkezleri.....	78
11.3. Dumlupınar Üniversitesi öğrenci istatistikleri.....	78
11.4. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğrenci İstatistikleri.....	80
12. SPOR.....	80
Gençlik Merkezleri.....	81
13. SAĞLIK.....	82
13.1. Kamu ve Özel hastanelerin kapasite ve hasta istatistikleri.....	82
13.2. Eczane sayıları.....	82
14. ULAŞIM, HABERLEŞME.....	83
14.1. İldeki araç sayıları (İl Emniyet Müdürlüğü).....	83
14.2 Havayolu Taşımacılığına İlişkin İstatistikler.....	85
İC İçtaş Zafer Uluslararası Havalimanı'na İlişkin İstatistikler.....	85
14.3 Demiryolu Taşımacılığına İlişkin İstatistikler.....	87
15. KÜTAHYA İLİ MADEN KAYNAKLARI.....	88
15.1. Maden Ruhsat Sayıları.....	88
15.2. Kütahya'da Çıkarılan Maden Saha Sayıları.....	89
15.3. Kütahya İli Güncel Üretim Rakamları.....	89
16. SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	91
A – Genel Sorunlar ve Çözüm Önerileri.....	91
B – Yerel Sorunlar ve Çözüm Önerileri.....	91

Editörler : Burak AYTAÇ&Cemil UNCU&A.Tunahan AY

Kütahya, köklü tarihi, zengin kültürel mirası ve stratejik konumunun yanı sıra ticaret, sanayi, tarım ve turizmdeki potansiyeli ile ülkemizin gelişen şehirlerinden biri olma yolunda kararlı adımlarla ilerlemektedir. Bu potansiyelin etkin bir şekilde değerlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması, ilimizin ekonomik yapısının doğru analiz edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ekonomik yapının doğru analiz edilebilmesi için ekonomiye doğrudan ya da dolaylı etki eden verilere ulaşımın kolay olması gerekmektedir.

Valiliğimizin koordinasyonunda Ticaret İl Müdürlüğümüzce her yıl hazırlanan "Kütahya İli Ekonomik Görünüm Raporu", ilimizin ekonomik dinamiklerini kapsamlı bir şekilde ele almakta; tarımdan sanayiye, turizmden ticarete kadar birçok sektördeki gelişmeleri verilerle ortaya koymaktadır. Aynı zamanda yatırım ortamını değerlendirmekte ve geleceğe yönelik yol haritası oluşturma çabalarımıza ışık tutmaktadır.

İlimizin kalkınmasına katkı sağlayacak her türlü bilgi, öneri ve veri, bizler için büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda hazırlanan raporun, kamu kurumları, yatırımcılar, sivil toplum kuruluşları ve akademik çevreler için değerli bir kaynak olacağına inanıyorum.

Bu vesileyle raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm kurum ve kuruluşlara, saha verilerini titizlikle toplayan ve analiz ederek kamoyunun istifadesine sunan Ticaret İl Müdürümüze ve personeline teşekkür eder, raporun Kütahya'mızın ekonomik gelişimine katkı sunmasını temenni ederim.

Musa IŞIN
Kütahya Valisi

GİRİŞ

Kütahya sahip olduğu pek çok avantaj ile ekonomik potansiyeli yüksek iller arasında yer almaktadır. Doğal kaynakları, sanayi altyapısı ve her geçen gün gelişen sanayisi, tarımsal potansiyeli ve stratejik konumu ile Ege Bölgesi'nin önemli merkezlerindendir.

İlimiz ekonomisinde önceki yıllarda; madencilik, taşımacılık, tarım ve hayvancılık, yem-un sanayii, kiremit ve tuğla sanayii, gıda maddeleri imalatı, ağaç sanayii imalatı, porselenden sofa ve mutfak eşyası ile seramik üretimi öne çıkarken son yıllarda sanayi altyapısındaki gelişmelere paralel olarak farklı sanayi kollarındaki faaliyetlerde de önemli bir artış olmuştur.

Öte yandan; ekonomik faaliyetlerin temelini oluşturan sanayi ürünlerindeki çeşitliliğin artmasına paralel olarak, önceki yıllarda daha çok iç ticarete yönelik olan ekonomik hareketliliğin dış ticarete yöneldiği, ilimizde bir gümrük idaresinin bulunmasının da dış ticareti kolaylaştırdığı görülmektedir.

Ekonomik hareketliliği doğru okuyabilmek, özellikle ilimizde ekonominin temelini oluşturan; sanayi, tarım, eğitim, sağlık, ulaşım, finans ve diğer sektörlerle ilişkin verileri doğru analiz edebilmek sağlıklı ekonomi açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle, Valiliğimiz ve İl Müdürlüğümüz tarafından “Kütahya İli Ekonomik Görünüm Raporu” hazırlanmıştır. Bu rapor, Kütahya'nın ekonomik yapısını bütüncül bir bakış açısıyla incelemeyi; temel sektörlerdeki güncel gelişmeleri analiz ederek ilin mevcut durumunu ve gelecek perspektiflerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

2024 Yılı Kütahya İli Ekonomik Görünüm Raporu'nda ilimizin ekonomik yapısının en doğru şekilde tespit edilmesi amacıyla çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarımızdan alınan bilgi ve değerlendirmeler ile tespit edilen sorunlar ve çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Kütahya İli Ekonomik Görünüm Raporunun hazırlanmasında verdiği destekler için başta Sayın Valimiz Musa IŞIN olmak üzere, tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ve raporun düzenlenmesinde emeği geçen İl Müdürlüğümüz personeline teşekkür eder, raporun ilimize beklenen faydayı sağlamasını dilerim.

İsmail Hakkı UYGUN
Kütahya Ticaret İl Müdürü

1. KÜTAHYA'DA NÜFUS VE İDARİ YAPI

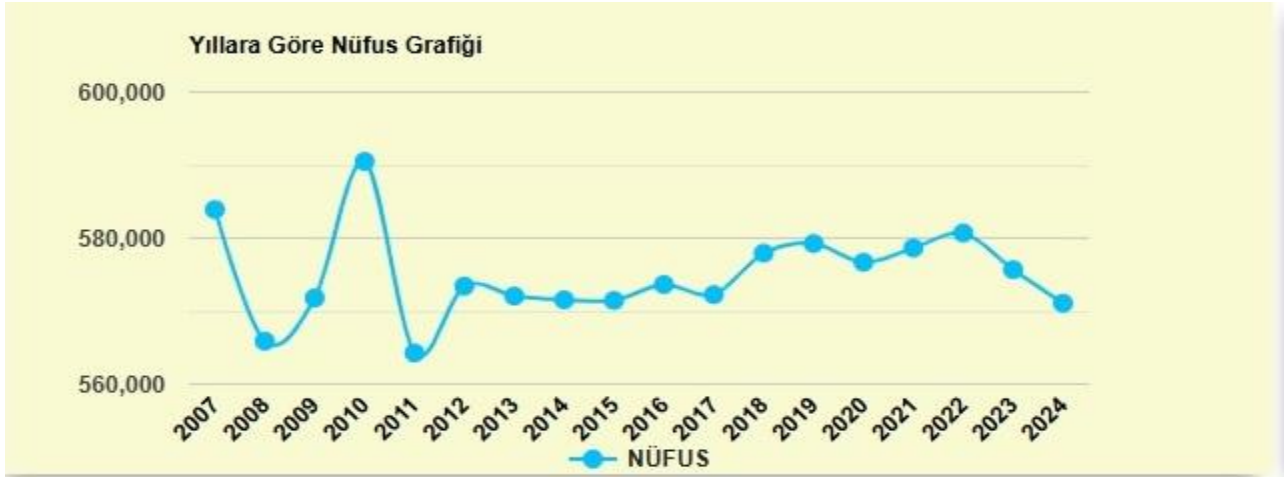

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde ekonomi; “insanların yaşayabilmek için üretme, ürettiklerini bölüşme biçimlerinin ve bu faaliyetlerden doğan ilişkilerin bütünü” olarak tanımlanmıştır. Dünyaca ünlü iktisatçıların tanımlarına bakıldığında ekonominin kaynaklarla insan ilişkilerini incelediği görülmektedir. Dolayısıyla bir ekonomik raporun ilk unsurunun da insan olması gerektiği sonucuna varılmakta olup “Kütahya İli Ekonomik Görünüm Raporu’nun ilin nüfus bilgileriyle başlaması uygun görülmüştür. 2024 yılı sonunda nüfus

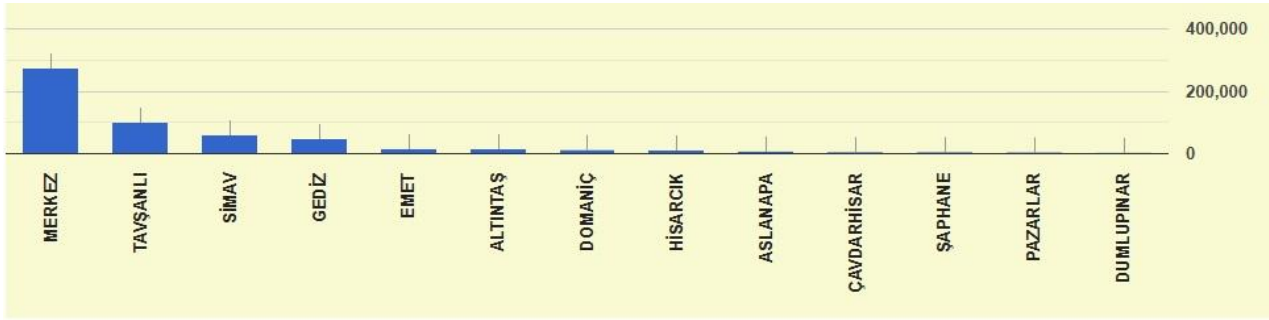
2023 yılına oranla %-0,80 lik azalış göstererek 571.078 olmuştur.

Yukarıdaki tabloda Kütahya’da; merkez ilçede, ilçe merkezlerinde, belde ve köylerde (Tavşanlı hariç) azalış gösterdiği görülmektedir.

KÜTAHYA	İLÇE MERKEZLERİ			BELDE/KÖYLER			TOPLAM		
	2023	2024	Fark 2023-2024	2023	2024	Fark 2023-2024	2023	2024	Fark 2023-2024
Merkez	257.075	256.952	-123	19.352	18.159	-1.193	276.427	275.111	-1.316
Altıntaş	5.186	5.140	-46	10.260	9.845	-415	15.446	14.985	-461
Aslanapa	1.865	1.830	-35	6.620	6.252	-368	8.485	8.082	-403
Çavdarhisar	2.138	2.157	19	3.935	3.595	-340	6.073	5.752	-321
Domaniç	4.817	5.036	219	9.389	8.905	-484	14.206	13.941	-265
Dumlupınar	1.346	1.218	-128	1.611	1.585	-26	2.957	2.803	-154
Emet	10.951	10.889	-62	7.313	6.922	-391	18.264	17.811	-453
Gediz	26.119	26.365	246	23.796	22.875	-921	49.915	49.240	-675
Hisarcık	4.843	4.803	-40	6.153	6.037	-116	10.996	10.840	-156
Pazarlar	3.214	3.083	-131	1.850	1.733	-117	5.064	4.816	-248
Simav	27.970	29.590	1.620	33.376	31.276	-2.100	61.346	60.866	-480
Şaphane	2.945	2.907	-38	2.899	2.794	-105	5.844	5.701	-143
Tavşanlı	72.645	74.117	1.472	28.006	27.013	-993	100.651	101.130	479
TOPLAM	421.114	424.087	2.973	154.560	146.991	-7.569	575.674	571.078	-4.596

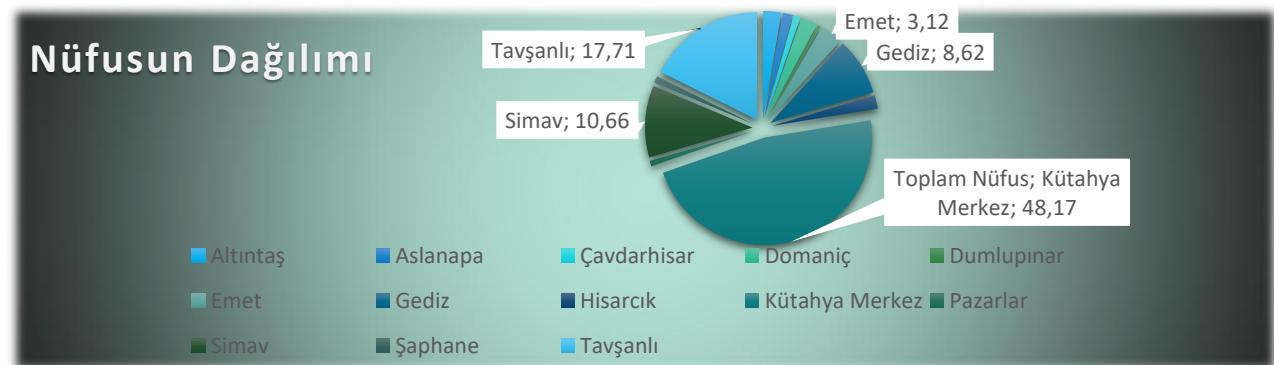

**İlimizde son yıllarda evlenme hızının düşüş göstermesi, boşanma hızının artması, doğum oranındaki azalma ile birlikte il nüfusunda aşağı yönde bir eğilim görülmektedir.*

**Kaynak: Kütahya İl Nüfus Müdürlüğü*

1.1 2024 Yılı Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı

Yukarıdaki tablo ve grafikte görüldüğü üzere Kütahya nüfusunun %85'i Kütahya merkez, Tavşanlı, Simav ve Gediz ilçelerindedir.

Kütahya İl Geneli Evlenme, Boşanma ve Hane Halkı Büyüklüğü İstatistikleri				
Evlenme				
2020	2021	2022	2023	2024
2 875	3 518	3 399	3 648	3 518
Boşanma				
2020	2021	2022	2023	2024
766	1 067	1 178	1 075	1 173
Kaba Evlenme Hızı				
2020	2021	2022	2023	2024
4,97	6,09	5,86	6,29	6,14
Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü				
2020	2021	2022	2023	2024
3,3	3,2	3,2	3,1	3,1

*Kaynak: TÜİK Verileri

1.2 İdari yapı (il, ilçe, belde, köy, muhtarlık, belediye vb. sayısal veriler)

Kütahya İl Merkezinde 69 mahalle, 109 köy olmak üzere toplam 178 muhtarlık, İlimiz genelinde ise 223 mahalle ve 546 köy olmak üzere toplam 769 muhtarlık bulunmaktadır.

1.3 Sosyo-Ekonomik Yapı Ve Çalışma Hayatı

İlimiz genelinde 2024 Yılı itibarıyla kamu sektörüne ait 472 özel sektöre ait 11.116 olmak üzere toplam 11.588 işveren faaliyet göstermektedir. İş yeri büyüklüğünü gösterir bilgiler ile aktif sigortalı sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İŞ YERİ BÜYÜKLÜĞÜ (İşyerinde Çalıştırılan Sigortalı sayısı)														Toplam
	1 Kişi	2-3 Kişi	4-6 Kişi	7-9 Kişi	10-19 Kişi	20-29 Kişi	30-49 Kişi	50-99 Kişi	100-249 Kişi	250-499 Kişi	500-749 Kişi	750-999 Kişi	1000+Kişi	Toplam
2020	4.186	2.870	1.575	577	623	211	153	107	71	24	8	2	5	10.412
2021	4.503	3.051	1.743	689	654	202	169	129	84	25	9	3	7	11.268
2022	4.437	3.087	1.764	659	662	230	169	131	97	26	9	7	5	11.283
2023	4.528	3.089	1.678	630	674	197	143	140	84	20	11	4	7	11.205
2024	4.782	3.077	1.810	611	672	216	172	125	75	23	13	6	6	11.588

*Kaynak: Kütahya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü

Aralık 2024 itibariyle ilimiz geneli sigortalı sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2024 YILI					PASİF EMEKLİ SAYILARI			
AKTİF ÇALIŞANLAR 4/a ZORUNLU SİGORTALI SAAYILARI								
	4/a Zorunlu Sigortalı	4/b Bağ- Kur	4/c Emekli Sandığı	Toplam	4/a Zorunlu Sigortalı	4/b Bağ- Kur	4/c Emekli Sandığı	Toplam
Ocak	109.857	16.770	25.840	152.467	103.920	19.529	15.858	139.307
Şubat	110.062	16.622	26.197	152.881	104.162	19.513	15.907	139.582
Mart	110.326	16.703	26.360	153.389	104.578	19.623	15.950	140.151
Nisan	110.868	16.553	26.614	154.035	104.831	19.542	15.946	140.319
Mayıs	113.339	16.541	26.467	156.347	104.967	19.588	15.965	140.520
Haziran	111.715	16.389	26.469	154.573	105.127	19.614	15.994	140.735
Temmuz	112.680	16.447	25.918	155.045	105.353	19.612	16.014	140.979
Ağustos	110.838	16.386	25.935	153.159	105.577	19.633	16.036	141.246
Eylül	115.009	16.500	26.021	157.530	105.967	19.611	16.063	141.641
Ekim	114.601	16.568	26.056	157.225	106.254	19.644	16.102	142.000
Kasım	113.898	16.313	26.253	156.464	106.471	19.681	16.120	142.272
Aralık	112.974	16.488	26.475	155.937	106.630	19.687	16.134	142.451

*Kaynak: Kütahya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü

2024 YILI								
KAYITLI İŞSİZ								
ERKEK				6,720				
KADIN				8.339				
TOPLAM				15.059				
KAYITLI İŞGÜCÜ								
ERKEK				32,169				
KADIN				25,680				
TOPLAM				57.849				
İstihdam Oranı			İşsizlik Oranı			İşgücüne Katılma Oranı		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
49	48,5	48,9	7,3	7,3	6,7	52,8	52,3	52,4

*Kaynak: Kütahya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

İlimizde işgücüne
katılan kayıtlı
kadın sayısı
25.680 olmuştur.

Tabloya göre İŞKUR kayıtlı işsiz sayısı 15.059 iken, kadın işsiz sayısının erkeklere oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Kayıtlı işgücü açısından değerlendirildiğinde erkeklerin toplam kayıtlı işgücü içinde çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. 2024 yılı itibarıyla istihdam oranı %48,9 , işsizlik oranı %6,7 ve işgücüne katılım oranı %52,4 olarak gerçekleştiği ve ilimizde aktif zorunlu sigortalı sayısı 155.937, emekli sayısı 142.451 olduğu, oranladığımızda sigortalı çalışan sayısının emekliye oranı %1,09 olduğu görülmektedir.

2. TİCARET

Kütahya İli Ekonomik Görünüm Raporunda; ilimizin ticareti iç ticaret ve dış ticaret olarak iki farklı başlıkta ele alınmıştır. İlimizde iç ticaret ve dış ticaretin ürün bazında paralellik gösterdiğini söyleyebiliriz.

İlimizde iç ticaret; ilin coğrafi konumu, sektörel çeşitlilik ve üretim kapasitesi sayesinde canlı bir yapıya sahiptir. İl ekonomisinde iç ticaret; tarım ve hayvancılığa dayalı ürünlerin ticareti, seramik ve porselen ürünleri ticareti, kooperatifler, esnaf işletmeleri ve organize sanayi bölgeleri etrafında şekillenmektedir. Ayrıca yük ve yolcu taşıma hizmetlerinin de ilimiz ekonomisinde önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) iç ticaretin gelişmesinde önemli bir koordinasyon merkezi olarak faaliyet göstermektedir. Sonuç olarak Kütahya'nın iç ticareti üretime dayalı yapısı ve lojistik avantajları ile istikrarlı bir büyüme göstermektedir.

Kütahya, ihracat odaklı sanayi yapısıyla Ege Bölgesi'nde dış ticaret performansı güçlü illerden biridir. 2024 yılı verilerine göre ihracat rakamlarında istikrarlı bir artış görülmektedir. Özellikle tarım ve hayvancılığa dayalı ürünlerin ihracatı, seramik ve porselen eşyaların ihracatı maden ve metal ürünlerin ihracatı ile dış ticarete öne çıkmaktadır. İlimiz ihracatı yıllık bazda ortalama 264 milyon USD seviyesine ulaşmış; ithalat ise bu rakamın altında kalarak dış ticaret fazlası oluşturmuştur. Bu itibarla söz konusu gelişmeler Kütahya'nın bölgesel ve ulusal ekonomideki rolünü güçlendirmektedir.

2.1.İÇ TİCARET

Kütahya'da ticaret ve sanayi odaları ile esnaf ve sanatkârlar odalarına kayıtlı üyelerin iştiğal konularına bakıldığında; iç ticaretin ağırlıklı olarak hizmet sektörüne dayandığı anlaşılmaktadır. Bu sektörler; yolcu ve yük taşımacılığı, kafe, kahvehane, lokanta ve restoran işletmeciliği olarak sıralanabilir. Bu sektörleri inşaat, market işletmeciliği, bakkallık, bayilik, büfecilik, pazarcılık, kadın ve erkek kuaförlüğü, oto tamirciliği gibi sektörler takip etmektedir.

Ticaretin aktörleri olarak niteleyebileceğimiz işletmeler İlimizde kurulu bulunan ticaret ve sanayi odaları, ticaret borsası ve esnaf ve sanatkârlar odalarının çatıları altında teşkilatlanmışlardır.

Bu odalara ve faaliyetlerine ilişkin bazı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

2.1.1. Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsa

Kütahya'da Kurulu bulunan ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı olarak faaliyet gösteren toplam 4 ticaret ve sanayi odası ile 1 ticaret borsası bulunmaktadır.

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO)

Kütahya il merkezinde 1926 yılında kurulan KUTSO'nun, 14 meslek komitesi, 34 meclis üyesi bulunmaktadır.

Odaya ilişkin bazı istatistiki bilgiler aşağıda yer almaktadır.

SIRA NO	FİRMA TİPİ	Merkez	Şube	Toplam
1	LİMİTED ŞİRKET	2234	371	2605
2	ANONİM ŞİRKET	290	571	861
3	GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	1023	40	1063
4	KOOPERATİF	153	11	164
5	VAKIF İKTİSADİ İŞLETMESİ	0	1	1
6	KOLLEKTİF ŞİRKET	6	0	6
7	DERNEK İKTİSADİ İŞLETMESİ	12	1	13
8	DİĞER İKTİSADİ İŞLETMELER	6	10	16
	GENEL TOPLAM	3724	1005	4729

*(KUTSO Verileri)

MESLEK KOMİTESİ	ÜYE SAYISI
1.MESLEK GRUBU (TARIM)	235
2.MESLEK GRUBU (GIDA, ÜRETİM VE TOPTAN VE PERAKENDE)	592
3.MESLEK GRUBU (İNŞAAT, MÜHENDİSLİK, MİMARLIK)	856
4.MESLEK GRUBU (İNŞAAT MALZEMELERİ TOPTAN VE PERAKENDE)	176
5.MESLEK GRUBU (OTOMOTİV, AKARYAKIT, NAKLİYE)	567
6.MESLEK GRUBU (ÇİNİ, SERAMİK, PORSELEN ÜRETİM, TOPTAN VE PERAKENDE)	184
7.MESLEK GRUBU (MADEN, KİMYA, ENERJİ)	229
8.MESLEK GRUBU (BASIN, BİLGİ İŞLEM, KIRTASIYE)	233
9.MESLEK GRUBU (HİZMET SEKTÖRÜ)	471
10.MESLEK GRUBU (EĞİTİM, SAĞLIK)	229
11.MESLEK GRUBU (EMLAK, KUYUM, SİGORTA, BANKA)	249
12.MESLEK GRUBU (TEKSTİL, MOBİLYA, HALI PERAKENDE VE TOPTAN)	295
13.MESLEK GRUBU (ZÜCCACİYE, HEDİYELİK EŞYA)	119
14.MESLEK GRUBU (MAKİNA, KERESTE, YAPI KİMYASALLARI, KİTEMİT-TUĞLA)	287
TOPLAM ÜYE SAYISI	4722

*(KUTSO Verileri)

Tavşanlı Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO)

1930 yılında kurulan TTSO 1971 yılında tam olarak faaliyete geçmiştir. 1971 yılında üye sayısı 400 civarındayken, günümüzde odanın kayıtlı üye sayısı 1750'dir.

SIRA NO	FİRMA TİPİ	MERKEZ	ŞUBE	TOPLAM
1	LİMİTED ŞİRKET	683	177	860
2	ANONİM ŞİRKET	63	197	260

3	GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	497	19	529
4	KOOPERATİF	90	4	94
5	VAKIF İKTİSADİ İŞLETMESİ	2	-	2
6	KOLLEKTİF ŞİRKET			
7	DERNEK İKTİSADİ İŞKLETMESİ			
8	DİĞER İKTİSADİ İŞLETMELER	5	-	5
				1750

*(Tavşanlı Ticaret ve Sanayi Odası Verileri)

MESLEK KOMİTESİ	ÜYE SAYISI 2024
1.Meslek Komitesi (Tarım...)	178
2.Meslek Komitesi (Madencilik...)	267
3.Meslek Komitesi (Hayvancılık...)	257
4.Meslek Komitesi (İnşaat...)	266
5.Meslek Komitesi (Motorlu kara taşıtı ticareti...)	271
6.Meslek Komitesi (Muhtelif ürünlerin ticareti...)	189
7.Meslek Komitesi (Kuyumculuk, Finansman, Sigortacılık...)	93
8.Meslek Komitesi (Otel, yurt, pansiyon, restoran işletmeciliği...)	229
TOPLAM ÜYE SAYISI	1750

*(Tavşanlı Ticaret ve Sanayi Odası Verileri)

Gediz Ticaret ve Sanayi Odası

SIRA NO	FİRMA TİPİ	MERKEZ	ŞUBE	TOPLAM
1	LİMİTED ŞİRKET	264	42	306
2	ANONİM ŞİRKET	34	68	102
3	GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	249	4	253
4	KOOPERATİF	30	1	31
5	VAKIF İKTİSADİ İŞLETMESİ	0	0	0
6	KOLLEKTİF ŞİRKET	3	0	3
7	DERNEK İKTİSADİ İŞKLETMESİ	0	0	0
8	DİĞER İKTİSADİ İŞLETMELER	1	0	1

*(Gediz Ticaret ve Sanayi Odası Verileri)

MESLEK KOMİTESİ	ÜYE SAYISI 2024
1.Meslek Komitesi (Tarım...)	120
2.Meslek Komitesi (Madencilik...)	51
3.Meslek Komitesi (Hayvancılık...)	111
4.Meslek Komitesi (İnşaat...)	154
5.Meslek Komitesi (Motorlu kara taşıtı ticareti...)	106
6.Meslek Komitesi (Muhtelif ürünlerin ticareti...)	101
7.Meslek Komitesi (Kuyumculuk, Finansman, Sigortacılık...)	88
8.Meslek Komitesi (Otel, yurt, pansiyon, restoran işletmeciliği...)	
TOPLAM ÜYE SAYISI	731

*(Gediz Ticaret ve Sanayi Odası Verileri)

Simav Ticaret ve Sanayi Odası

1923 yılında Uşak'a bağlı olarak Cumhuriyet ile birlikte kurulan oda, 1978 yılına kadar Uşak'a bağlı ajans olarak görevini sürdüren Simav TSO, 1978 yılından itibaren faaliyetlerine bağımsız olarak devam etmektedir. Simav TSO'da 609 faal, 285 askı, 669 terk, 9 tasfiye halinde üye bulunmaktadır. 8 adet meslek grubunda toplam 613 üyesi bulunan odanın üye yapısına ilişkin veriler aşağıda yer almaktadır.

SIRA NO	FİRMA TİPİ	MERKEZ	ŞUBE	TOPLAM
1	LİMİTED ŞİRKET	194	47	241
2	ANONİM ŞİRKET	27	43	70
3	GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	144	7	151
4	KOOPERATİF	64	1	65
5	VAKIF İKTİSADİ İŞLETMESİ	0	1	1
6	KOLLEKTİF ŞİRKET	0	0	0
7	DERNEK İKTİSADİ İŞLETMESİ	0	0	0
8	DİĞER İKTİSADİ İŞLETMELER	2	0	2
	TOPLAM ÜYE SAYISI			530

*(Simav Ticaret ve Sanayi Odası Verileri)

MESLEK KOMİTESİ	ÜYE SAYISI
1.Meslek Komitesi (Tarım...)	68
2.Meslek Komitesi (Madencilik...)	44
3.Meslek Komitesi (Hayvancılık...)	48
4.Meslek Komitesi (İnşaat...)	79
5.Meslek Komitesi (Motorlu kara taşıtı ticareti...)	58
6.Meslek Komitesi (Muhtelif ürünlerin ticareti...)	137
7.Meslek Komitesi (Kuyumculuk, Finansman, Sigortacılık...)	46
8.Meslek Komitesi (Otel, yurt, pansiyon, restoran işletmeciliği...)	43
TOPLAM ÜYE SAYISI	523

*(Simav Ticaret ve Sanayi Odası Verileri)

Kurulan ve kapanan Şirket Sayıları (İl Geneli)

İlimizde 2023-2024 yılında kurulan ve kapanan şirket, kooperatif ve gerçek kişi işletme sayılarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

2023 OCAK – ARALIK								2024 OCAK - ARALIK							
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ
241	11	119	53	14	49	20	145	221	9	120	61	20	62	15	98

*TOBB verileridir.

Kurulan Şirketlerin Yıllık Sermaye Dağılımı

İlimizde 2024 yılında kurulan ve kapanan şirket, kooperatif ve gerçek kişi işletme sayıları ve kurulan şirket sermaye miktarlarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Nuts 3 Kodu	İl Adı	2024								
		Şirket				Gerçek Kişi		Kooperatif		
		Kur	Sermaye	Kapanan	Tas.	Sayı	Kap	Kur	Kap.	Tas.
TR333	KÜTAHYA	221	823.531.555	62	61	120	98	9	20	20

*TOBB verileridir.

Kütahya Ticaret Borsası

Kütahya Ticaret Borsası, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu kapsamında, ticaretin düzenlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 28 Nisan 1997 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 28.04.1997 tarih ve 1997/17 sayılı onayı ile kurulmuştur.

Kurulduğu tarihten bu yana her geçen gün büyüyerek ülke ve bölge ekonomisine Üyelerinden aldığı destek ve güç ile katma değer sağlamaktadır.

Kütahya Ticaret Borsası'na kayıtlı üye sayılarına ilişkin sayısal ve istatistiki bilgiler tablo ve grafik olarak aşağıda yer almaktadır.

Kayıtlı Üye Sayısı

31.12.2024 İTİBARI İLE KAYITLI ÜYE SAYILARI	
Şahıs Şirketi	84
Tüzel Kişi Şirketi	148
TOPLAM	232

*(KUTBO Verileri)

İşlem Hacmi

Yıllar	2020	2021	2022	2023	2024
İşlem Hacmi	994.778.239,23	1.347.332.405,81	3.240.188.637,00	5.063.977.252,20	8.323.875.020,49

*(KUTBO Verileri)

2024 yılında İlimizde
işlem hacmi en yüksek
ürün **1.564.722.886,02**
TL işlem hacmi ile
buğdaydır.

İşlem Gören Ürün İstatistiği

Yıl	2022		2023		2024	
Ürünler	Miktar(Kg)	İşlem Hacmi(TL)	Miktar(Kg)	İşlem Hacmi(TL)	Miktar(Kg)	İşlem Hacmi(TL)
Buğday	160.200.709	997.176.721,91	233.690.337,15	1.640.190.336,49	179.888.916,37	1.564.722.886,02
Arpa	26.535.493	129.066.170,90	22.191.421,50	139.201.231,83	20.357.099,5	147.578.835,66
Leblebi	703.729	29.221.695,01	650.675,00	44.672.700,00	572.160	51.324.040
Un	20.302.798	130.266.267,58	15.476.319,00	139.352.094,80	12.436.579	163.964.316,61
Şeker Pancarı	657.096.959	414.340.724,65	586.250.822,00	474.335.024,72	430.898.951	1.075.384.728,38
Süt	88.271.552,28	105.681.736	81.897.503,12	846.519.589,41	76.159.962,47	980.568.016,40
Vişne	11.635.638	141.119.804,47	8.169.127,00	183.166.607,35	14.587.711	628.294.966,83
Kiraz	5.906.393,28	44.400.392,74	8.801.626,00	105.514.422,43	10.308.207	248.277.578,27
Mısır	27.236.181	68.451.848,99	31.301.202,00	64.558.084,33	13.157.984,85	130.094.203,24
Ayçiçeği	6.947.228	72.276.279,14	6.136.512,00	85.772.138,84	1.808.549,30	36.686.416,60
Nohut	409.116,00	6.490.830,00	1.408.578,00	39.591.096,25	1.491.037,63	52.667.344,19
Portakal	1.283.854,50	1.333.900,20	1.822.501,00	4.944.535,34	3.792.863,00	14.665.295,07
Şeftali	13.395.735,92	35.868.527,74	5.278.256,30	32.453.920,50	12.076.517,80	80.017.610,99
Elma	51.617.428,08	122.944.992,22	57.851.448,80	278.453.135,50	41.051.836,50	320.870.456,76
Nar	9.422.705,00	16.288.889,39	4.574.575,00	11.111.599,40	3.760.113,00	17.340.693,22

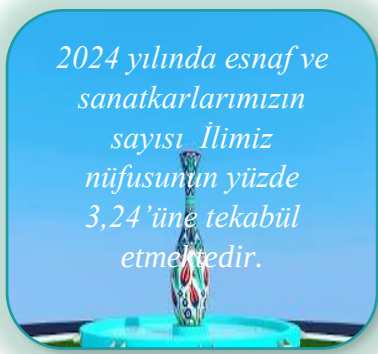
*(KUTBO Verileri)

Ciro Büyüklüğüne Göre İlk On Tarımsal İşletme İstatistiği

Firma İsmi	İşlem Hacmi
1-Kütahya Şeker Fab.	1.449.003,43 ₺
2-Akıncı Kardeşler Hay.San.Tic.Ltd.Şti.	756.990,88 ₺
3-Beytullah Göksu	479.541,10 ₺
4-Topbaş Çavdarhisar Tar.Ür.San.Tic.Ltd.Şti.	403.015,20 ₺
5-Yenal Özdemir	342.975,89 ₺
6-Toprak Mahsulleri Ofisi Kütahya Ajans Amirliği	283.970,91 ₺
7-Toprak Ticaret – Nüfide ERDURGUT	283.942,57 ₺
8-Mustafa ÖZDEMİR Et ve Süt Ür. Gıda. Hay. Ltd. Şti.	246.432,49 ₺
9-Alionbaşı Süt Ürünleri San. Ve Tic. Anonim Şirketi	239.388,12 ₺
10-Korkmazlar Gıda ve Taş. San. Ve Tic. Anonim Şirketi	234.309,98 ₺

*(KUTBO Verileri)

2.1.2. Kütahya Esnaf ve Sanatkâr Odaları Birliği (KÜTESOB)

Kütahya Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği 17'si merkez ilçede, 10'u Tavşanlı'da olmak üzere 47 meslek odası ve 2 şube ile faaliyetini sürdürmektedir. Birliğin arşivinde tutulan ve kurulduğu günden bugüne faaliyet göstermiş esnaf ve sanatkarlara ait dosya sayısı 65.000 civarındadır. Birlik; odaları ile birlikte, ahilikten gelen ilkelerini kaybetmeden bugün de ülkemizin en dinamik unsurları olan esnaf ve sanatkar kesiminin, toplumun ekonomik, sosyal, siyasal oluşumunda hak ettiği yeri alması, daha çağdaş ve güçlü bir yapıya ulaşması için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir. Ticaret Bakanlığı,

Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi (ESBİS) kayıtlarına göre 31.12.2024 tarihi itibarıyla ilimizde faal esnaf ve sanatkâr sayısı 18.516'dır.

İlimizde en fazla üyeye sahip esnaf ve sanatkârları odaları ve üye sayıları;

Odanın Adı	Üye Sayısı
Kütahya Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	1456
Kütahya Madeni Eşya Sanatkârları Esnaf Odası	854
Altıntaş Esnaf ve Sanatkârlar Odası	841
Gediz Esnaf ve Sanatkarlar Odası	705
Tavşanlı Şoförler ve Motorlu Nakliyeciler Esnaf Odası	687

ESBİS verileridir.

Esnaf ve sanatkâr işletme sayıları

Bazı esnaf ve sanatkârlarımızın birden fazla meslek grubunda faaliyet gösterdiği ve ilimiz genelinde toplam 20.173 esnaf ve sanatkâr işletmesi bulunduğu görülmektedir.

İldeki Esnaf ve Esnaf Sayısı

Birliğe bağlı odaların kurulu bulundukları ilçeler ve esnaf sayıları aşağıdaki gibidir.

MERKEZ/İLÇE	Esnaf Sayısı
Merkez	8286
Aslanapa	261
Altıntaş	1121
Domaniç	500
Tavşanlı	3002
Çavdarhisar	151
Emet	546
Gediz	1898
Hisarcık	425
Simav	2170
Şaphane	156
TOPLAM	18.516

ESBİS verileridir.

Esnaf ve sanatkârların ilçelere göre dağılımı

2024 yılında ilimizde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkâr sayımız bir önceki yıla göre %1,7 artarak 18.516 olmuştur.

Esnaf ve sanatkârlarımızın faaliyet alanlarına bakıldığında; özellikle karayolu yük taşımacılığının öne çıktığı görülmektedir. Taşımacılık alanında faaliyet gösteren esnaflarımızın S.S. Tavşanlı Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi, S.S. Emet Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi, S.S. Hisarcık Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi ve S.S. Kütahya Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi başta olmak üzere farklı kooperatlara de ortak oldukları görülmektedir.

İlimizde taşıma kooperatiflerinin yaygın oluşu, **taşıma işiyle iştigal eden esnaflarımızın daha kolay örgütlenebildiğini** göstermektedir. Bu kooperatiflerin etkin bir üst birlik çatısı altında toplanması halinde, gerek ekonomik olarak gerekse iş potansiyeli olarak daha güçlü

bir esnaf yapılanması ortaya çıkacaktır. Bu yapılanma ile taşıyıcı esnafımızın kara, deniz, hava ve demiryolu taşımacılığına uygun bir bölgede yer alan Kütahya'nın coğrafi avantajından daha fazla yararlanmaları mümkün olabilecektir.

En çok faaliyet gösterilen diğer alanların; bakkallık-bayilik-büfecilik, pazarcılık, minibüsçülük, kahvecilik-kıraathane-internet kafe işletmeciliği, kadın ve erkek kuaförlüğü, otobüsçülük, tuhafiyecilik, oto tamirciliği, lokantacılık şeklinde sıralanmaktadır.

Bu bilgiler değerlendirildiğinde ilimizde esnaf ve sanatkârlarımızın ağırlıklı olarak hizmet sektöründe faaliyet gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Yaş ve cinsiyete göre esnaf ve esnaf ve sanatkârlar

Esnaf ve sanatkârlarımızın 15.218'i erkek ve 3.298'u kadındır. (ESBİS sistemi üzerinden esnaf ve sanatkârlarımızın yaş gruplarına ilişkin veri elde edilememektedir.)

Yıllar itibariyle esnaf ve sanatkâr sayısının il nüfusuna oranı

Yıl	Esnaf Sayısı	İşyeri Sayısı	İlin Nüfusu	Esnaf Nüfus Oranı %	Oda Sayısı	Esnaf/Oda Oranı
2024	18.516	20.173	571.078	0,0324	47	393,95
2023	18.202	19.878	575.674	0,0316	47	387,27
2022	16.970	19.276	580.701	0,0292	47	361,06
2021	16.321	18.465	578.640	0,0282	47	347,25
2020	16.117	18.076	576.688	0,0279	47	342,91

*Veriler Kütahya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'nden alınmıştır.

2.1.3. İstihdam ve Vergi

İlimizde faaliyet gösteren 18.516 esnaf ve sanatkârimız bulunmakta olup, bazı esnaf ve sanatkârlarımızın birden fazla meslek gurubunda faaliyet gösterdiği ve ilimiz genelinde toplam 20.173 esnaf ve sanatkâr işletmesi bulunduğu görülmektedir. Esnaf ve sanatkârlarımızın istihdama katkısına ilişkin net veriler bulunmamakla birlikte; 20.173 işletme göz önüne alındığında bu işletmelerin ilimizde ciddi bir istihdam sağladığı görülmektedir. (*Kütesob ve ESBİS Verileri.*)

Kategori	Gösterge	Değer	Şehir	2024 Yılı Toplam
Aktif Sigortalılar	Sigortalı, Aktif, Toplam (4b)	Kişi	Kütahya	198280
Aktif Sigortalılar	Sigortalı, Aktif, Zorunlu Sigortalı (4b)	Kişi	Kütahya	191945
Aktif Sigortalılar	Sigortalı, Aktif, Zorunlu Sigortalı (4b) (Tarım ve Muhtar Hariç)	Kişi	Kütahya	146975
Aktif Sigortalılar	Sigortalı, Aktif, Zorunlu Sigortalı (4b) (Tarım)	Kişi	Kütahya	41701
Aktif Sigortalılar	Sigortalı, Aktif, Muhtar (4b)	Kişi	Kütahya	3269
Aktif Sigortalılar	Sigortalı, Aktif, İsteğe Bağlı Sigortalı (4b)	Kişi	Kütahya	6335
İşyeri	SGK, Daimi İş Yerlerindeki Zorunlu Sigortalı Sayısı	Kişi	Kütahya	998954

Kütahya Defterdarlığından alınan 17.03.2025 tarihli ve E-90649566-100-13868 sayılı yazıdan ilimizde gelir vergisi mükelleflerine ait (basit usul mükellefler dahil) 31.12.2024 tarihi itibarıyla 11.309.750.000-TL vergi tahakkuk ettiği, bu kişilerden toplam 10.649.305.000-TL vergi tahsil edilmiştir.

Gelir Vergisi, tahsilat oranının %94,2 ve iller içerisinde tahsilat sıralamasında Kütahya'nın 20'nci olduğu görülmektedir.

Ürün ve Hizmetler

İlimizde esnaf ve sanatkâr işletmelerinin çoğunluğu hizmet sektöründe yoğunlaşmıştır. Yük ve yolcu taşımacılığının yanı sıra, bakkallık, bayilik, büfecilik ve kahvecilik, kıraathanecilik işiyle iştigal eden esnaflarımız sayıca öne çıkmaktadır. Bu meslek gruplarını lokantacılık, minibüsçülük, pazarda sebze meyve ticareti, seyyar satıcılık, erkek berberliği, oto bakım servisçiliği ve otobüsçülük takip etmektedir.

İlimizde öne çıkan ilk yirmi meslek grubu dikkate alındığında; esnaflarımızın üretime yönelik faaliyetlerinin azınlıkta kaldığı değerlendirilmekte birlikte, Kütahya'da başta çinicilik olmak üzere, seramik ürünler, mobilya ve madeni eşya üretimi alanında faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlarımızın da ilimiz kültürü ve ekonomisi açısından önemli bir yere sahip oldukları bilinmektedir.

Yöresel Ürünler

14.01.2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uygulamasına yönelik hazırlanan Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik 06.08.2016 tarihli ve 29793 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup Yönetmeliğin “Yöresel ürünler ile üretici ve tedarikçileri”. Başlıklı 12’nci maddesinin birinci fıkrasında yöresel ürünler, “11 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen perakende işletmelerin bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla, coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile o yerin İl Müdürlüğünce belirlenen hızlı tüketim malı niteliğindeki ürünler”. Şeklinde; “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde ise hızlı tüketim malı, “Gıda, içecek, temizlik ve kişisel bakım ürünleri” olarak tanımlanmıştır.

Öte yandan ilimizin yöresel ürün yönünden oldukça zengin olduğu gözlenmekte olup, öne çıkan hızlı tüketim malı niteliğindeki yöresel ürünleri aşağıda yer almaktadır:

1. Leblebi Kurabiyesi
2. Manda Sütü Dondurma
3. Pazarlar Kirazı
4. Sıkıcık Çorbası
5. Tutmaç Çorbası
6. Emet Ekmeği
7. Kütahya Göveci
8. Haşhaşlı Pide ve Lokumu
9. Kütahya Üçbaş Sarımsağı
10. Simav Göl Kuru Fasülyesid
11. Simav Kestanesi
12. Gediz Domatesi
13. Gediz Tarhanası
14. Kütahya Cevizi
15. Kütahya Mantısı/Cimecik Aşı
16. Simav Cevizli Çöreği
17. Kütahya Küreci Elması
18. Kütahya Kaz Tiridi

19. Simav Eynal Domatesi
20. Kütahya Tosunumu
21. Kütahya Dolamber Böreği
22. Kütahya Bitli Helva
23. Kütahya Köpük Helvası
24. Kütahya Susamlı Helvası
25. Kütahya Paşa Helvası
26. Emet Pidesi
27. Emet Kebabı

Kütahya İlinde Coğrafi İşaret Alan Ürünler

Coğrafi işaret; belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleriyle kökeninin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işarettir.

Coğrafi işaretler menşe adı ve mahreç işareti olarak iki ayrı şekilde değerlendirilir.

Menşe Adı: Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya istisnai durumlarda ülkeden kaynaklanan, tüm veya esas özelliklerini bu coğrafi alana özgü doğal ve beşerî unsurlardan alan, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerin tümü bu coğrafi alanın sınırları içinde gerçekleşen ürünleri tanımlayan adlar menşe adıdır. Menşe adları sadece ait oldukları coğrafi bölgede üretilirler.

Mahreç İşareti: Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya ülkeden kaynaklanan, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından bu coğrafi alan ile özdeşleşen, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az biri belirlenmiş coğrafi alanın sınırları içinde yapılan ürünleri tanımlayan adlar mahreç işaretidir. Mahreç işaretine konu olan ürünün özelliklerinden en az birinin, o yöreden kaynaklanması şartıyla yöre dışında da üretilebilmesi söz-konusudur.

Coğrafi İşaret Tescilinin Önemi

Coğrafi işaret tescili, tek bir üreticinin haklarını değil, tescil belgesindeki şartlara uygun üretim yapan ve pazarlayanların tümünün haklarını korur. Tüketiciler söz konusu yöre adıyla satılan ürünleri o yöre adına duydukları güven nedeniyle, diğer yerlerde üretilenlere tercih edebilirler. Bu nedenle bir ürün için belirli bir kalite ve aitlik işareti haline gelmiş yer adlarının coğrafi işaret olarak koruma altına alınmasında o yöre halkının menfaatlerinin korunması açısından büyük faydası vardır. Ayrıca ürüne pazarlama gücü katar ve ürünün gerçek üreticilerini koruyan kolektif bir hak olduğundan kırsal kalkınmaya aracılık eder ve ülke ekonomisine katkı sağlar

Coğrafi işaret Tescili;

- Tüketiciyi korur
- Ürünün gerçek üreticilerini korur ve gelirlerinin artmasına katkı sağlar
- Ürünün kalitesinin korunması ve belli bir standartta ürünün kalitesinin olmasını sağlar
- Ürünün taklitlerini engelleyerek ürünün sahip olduğu ün ile yaşamasını sağlar
- Bölgesel kalkınmaya katkı sağlar.

Kütahya'da geçmişten günümüze kadar ulaşmış birçok geleneksel ürün bulunmasına rağmen tanınırlığı konusunda yeterli çalışmalar yapılmamıştır. Kütahya Ticaret Borsası bölgemize katkı sağlamak ve geleneksel ürünlerimizin tanınırlığını arttırmak amacıyla Coğrafi İşaret çalışmaları devam etmektedir. Borsamız tarafından Coğrafi İşaret çalışmaları devam etmekte olup yeni başvurular yapılmıştır.

Kütahya'ya ait tescilli ürün sayısı 23 olmuştur.

Kütahya İlinde Coğrafi İşaret Alan Ürünler

SIRA NO	Coğrafi İşaret Tescilli Ürün	Tescil Tarihi	Tescil Ettiren
1	Simav El Halısı	14.11.1997	Simav Belediyesi
2	Tavşanlı Leblebisi	06.09.2004	Tavşanlı Ticaret ve Sanayi Odası
3	Kütahya Çinisi	30.01.2006	Kütahya Çiniciler Esnaf Odası
4	Şaphane Vişnesi	27.02.2020	Kütahya Ticaret Borsası
5	Cimcik Aşı (2020)	11.12.2020	Kütahya Ticaret Borsası
6	Kütahya Köpük Helvası (2020)	20.11.2020	Kütahya Ticaret Borsası
7	Paşa Helvası (2021)	05.01.2021	Kütahya Ticaret Borsası
8	Kütahya Kızılcık Tarhanası	26.01.2021	Kütahya Ticaret Borsası
9	Kütahya Bitli Helva (2021)	03.02.2021	Kütahya Ticaret Borsası
10	Kütahya Pazarlar Kirazı (2021)	28.06.2021	Kütahya Ticaret Borsası
11	Gediz Güveci	10.11.2021	Gediz Belediyesi
12	Emet Pidesi	07.06.2022	Emet Belediyesi
13	Gediz Tarhanası	13.05.2022	Gediz Tic. Ve San. Odası
14	Simav Kestanesi	21.06.2022	Simav Ziraat Odası
15	Tavşanlı Güveci	27.05.2022	Tavşanlı Belediyesi
16	Simav Eynal Domatesi	08.09.2022	Kütahya Tic. Odası
17	Emet Kebabı	27.06.2022	Emet Belediyesi
18	Gediz Höşmerimi	02.02.2022	Gediz Belediyesi
19	Emet Ekmeği	26.07.2022	Emet Belediyesi
20	Kütahya Kaz Tiridi	09.08.2023	Kütahya Ticaret Borsası
21	Kütahya İğne Oyası	25.10.2023	Kütahya Valiliği
22	Kütahya Tosunumu	25.11.2024	Kütahya Ticaret Borsası
23	Kütahya Dolamber Böreği	25.11.2024	Kütahya Ticaret Borsası

**Kaynak: Türk Patent Enstitüsü*

Sanatsal ve kültürel değeri olan ürünler

İlimizde, sanatsal ve kültürel değeri olan çinicilik ve seramik eşya üretimi alanında 184 esnaf ve sanatkâr işletmesi bulunmaktadır. Yine çinici esnafımız tarafından S.S. Çiniciler Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi kurulmuş olup, söz konusu kooperatif tarafından yaptırılan iş yerleri ortaklara teslim edilmiştir. Söz konusu kooperatif tarafından yaptırılan ve tamamı çinicilerden oluşan 62 adet iş yeri bulunmaktadır.

İlimizde ayrıca; sanatsal ve kültürel değeri olan geleneksel işlemecilik ve nakışçılık alanında 57 işletme bulunmaktadır.

2.1.4. Esnaf ve Sanatkârların Sorunları ve Çözüm Önerileri

İlimizdeki esnaf ve sanatkârın sorunları, Türkiye genelindeki esnaf ve sanatkârın sorunları ile benzerdir. Kamu kurumları veya özel işletmeler tarafından il dışından gelen sergi kermes etkinlikler yerel esnafımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Bu konuda daha nitelikli çalışmalar yapılarak yerel esnafın korunduğu çözümlerin üretilmesi gerekmektedir. Esnaf ve sanatkârimizin sorunlarını, mevzuat, vergi, sosyal güvenlik, mesleki eğitimi, iç ve dış pazar imkanları ve esnaf ve sanatkarların desteklenmesi başlıkları altında değerlendirmek uygun olacaktır.

2.1.5. Mevzuat:

5362 sayılı kanun, hem esnaf teşkilatlarını hem de esnaf ve sanatkârın mesleki faaliyetlerini düzenleyen kanun olması bakımından büyük önem taşımaktadır. Kanun'un yetersiz kaldığı noktalar için çalışmalar yapılmalıdır.

Kanun içerisinde yer alan esnaf ve sanatkâr tanımı genişletilmeli, tacir/esnaf ayrımı daha net bir şekilde ifade edilmeli, bu sayede esnaf olmasına rağmen ticaret odalarına kayıt yaptıran esnaf ve sanatkârın hatalı bir şekilde kaydının yapılmasının önüne geçilmelidir. Bilhassa aynı dükkân içerisinde olsa bile birden fazla meslekle uğraştığı için kayıt ücretlerinden kaçınmak isteyen esnaf ticaret odalarını tercih etmekte, gereken hizmeti almaktan mahrum kalmaktadır. Sicile kayıt ve tescil harçları Kanun'un 69. Maddesine göre hesap edilmektedir. Zaman zaman ödeme güçlüğü yaşandığı dikkate alınarak esnaf ve sanatkârların daha az ücret ve harç ödemeleri sağlanmalıdır.

Esnaf ve sanatkârların ürettiği mal ve hizmetlerin fiyat tarifelerinin belirlenmesinde de bazı aksaklıklar mevcuttur. Şehir içi taşıma yapan esnaflarca uygulanacak ücretlerinin belediyelerce mi yoksa esnaf ve sanatkâr odaları birliklerince mi belirleneceği konusunda uyuşmazlıklar yaşanmaktadır.

Yine aynı şekilde, şehirlerarası taşımalarda Ulaştırma Bakanlığına bağlı birimlerce tarifeler verilmektedir. Değişik Kanunlar ile farklı kurum ve kuruluşlara aynı alanda düzenleme yetkisi verilmiş olup, bu konuda yeni ve açık bir yasal düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Esnaf ve sanatkârlarımız ekseriyetle yüksek tahsili bulunmayan şahıslardan oluşmaktadır. Buna rağmen girmek zorunda oldukları sınavlar ve almak zorunda oldukları belgeler bulunmakta, tahsilleri olmaması sebebiyle zorluklarla karşılaşmaktadırlar. Örneğin SRC türü mesleki yeterlilik belgesi sınavlarında başarı oranı oldukça düşük olmaktadır.

2.1.6. Mesleki Eğitim

İlimizde toplam 13'ü merkezde olmak üzere toplam 33 mesleki ve teknik eğitim lisesi bulunmaktadır. İlimizdeki eğitim ihtiyaçları İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu toplantılarında değerlendirilmektedir.

Öte yandan gerek Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüklerince, gerek KOSGEB ve İş-kur ve gerekse belediyeler ve ilgili odalar tarafından esnaf ve sanatkârlarımızın talepleri doğrultusunda kişisel gelişimlerine katkı sağlayacak eğitimler yıl içerisinde verilmiştir.

Kalfa ve çırak istihdam eden esnaf ve sanatkârlara teşvikler verilmeli, bu tür istihdamlar özendirilmelidir. Ustalık belgesi sahibi esnaf ve sanatkârlarımız da bazı eğitim sıkıntıları yaşamaktadır. Kendilerinin mesleki gelişimini olumlu yönde etkileyecek eğitim programları oluşturulmalı, bu eğitim programlarına ait müfredat ve modül çalışmaları yapılarak en verimli eğitimi almaları sağlanmalıdır.

Mesleki Eğitim Merkezinin Adı	Çırak öğrenci sayısı	Kalfalık belgesi alan sayısı	Ustalık belgesi alan sayısı	Usta öğreticilik belgesi alan sayısı	İşyeri açma belgesi alan sayısı
Merkez	1209	188	469	311	Bu belge
Emet	175	6	17	25	meslekî
Gediz	114	50	48	44	ve teknik
Simav	192	51	78	35	Anadolu
Tavşanlı	194	130	54	124	liselerinde
TOPLAM	1884	425	666	539	Verilmektedir

OKUL ÇAĞI DIŞINDAKİLERİN EĞİTİMİ	2024
Halk Eğitimi Merkezi Sayısı	13
Halk Eğitim Merkezi Kursiyer Sayısı	82127
Açılan Kurs Sayısı (Mesleki-Sosyal)	3664
Mesleki Eğitim Merkezi Sayısı	5
Mesleki Eğitim Merkezi Öğrenci Sayısı	2886
Olgunlaşma Enstitüsü Sayısı	1
Olgunlaşma Enstitüsü Kurs Sayısı	5
Olgunlaşma Enstitüsü Öğrenci Sayısı	7

2.1.7. İç ve Dış Pazar İmkânları

Kütahya esnaf ve sanatkârınca üretilen çini seramik eşya, çeyizlik eşya (nakış, işleme) ve leblebi gibi ürünler iç ve dış pazarda talep görebilecek ürünlerdir. Bu ürünlerin tanınırlığının az olmasının başlıca sebebi yeni teknolojileri kullanma oranının azlığıdır. İnternet pazarlamacılığı, dış ticaret mevzuatı ve teknoloji okuryazarlığı konularında eğitim eksikliği bulunmaktadır. Ayrıca, mevzuata hâkim ve yabancı dil bilen personel çalıştırmanın zorluğu sebebiyle esnafımız dış ticaret konusunda yetersiz kalmaktadır.

Öte yandan, Zafer Havaalanı ve Kütahya Gümrük Müdürlüğü dış ticaret noktasında esnaf ve sanatkârımızın işini kolaylaştıracaktır. Bununla birlikte esnaf ve sanatkârlarımıza elektronik ticaret uygulamaları konusunda (web sitesi tasarımı, kurulan web sitelerinden yararlanma, yasal mevzuat vb.) yapılacak bilgilendirme ve verilecek eğitimlerle iç ve dış ticaret imkânlarından daha fazla yararlanmaları mümkün olacaktır.

Esnaf ve Sanatkârların Desteklenmesi

İlimiz yatırım ortamı ve teşvikler yönünden oldukça avantajlı bir konuma sahiptir. İlimizde kurulu bulunan Kütahya OSB, Kütahya 30 Ağustos OSB, Zafer OSB, Gediz OSB ve Tavşanlı OSB ilimizi yatırımcılar için cazip hale getirmektedir. İlimizdeki esnaf ve sanatkârlar tarafından kurulan S.S. ORKÜSAN Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifine, Kütahya 2. OSB’de yer tahsis yapılarak, esnaf ve sanatkârlarımızın OSB’de faaliyet göstermelerine imkân sağlanmıştır.

İlimizde OSB’lerin yanı sıra, gerek Valiliğimiz, gerek İl Özel İdaremiz, Kütahya Belediyesi ile ilçe belediyelerimiz yatırım yapmak isteyen esnaf ve sanatkârlarımıza imkanları dahilinde her türlü desteği vermektedir. İlimizde kurulu bulunan pek çok küçük sanayi sitesinin ve toplu işyerlerinin arsaları ilgili belediyeler tarafından uygun bedeller ile esnaf ve sanatkârlarımızın kurduğu kooperatiflere tahsis edilmiştir.

Dolayısıyla, esnaf ve sanatkârlarımızın bölgesel destek ve teşviklerden yararlanabilmeleri için ortak iş yapma kültürüyle hareket etmeleri gerektiği sonucuna varılmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımızın birlikte iş yapmaları, bu yöndeki girişimlerinin desteklenmesi ve teşvik edilmesiyle mümkün olabilecektir.

KOSGEB Destekleri

3624 Sayılı Kanun ve 2018/30479 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında kurulan KOSGEB tarafından işletmelerimize 2020/31093 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile sınırları belirlenen miktarlarda krediler verilmektedir.

KOSGEB Kütahya Müdürlüğü tarafından gönderilen 2024 yılı Kütahya ili verileri aşağıdaki tablodaki gibidir.

Yılı	Program	Destek	Toplam (TL)	Adet	İşletme Adet	
2024	Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı	Nitelikli Personel Giderleri Desteği	292.500,00	1	1	
		Sınai Mülkiyet Hakları Giderleri	334.847,50	1	1	
		Test, Analiz ve Belgelendirme Giderleri Desteği	490.875,20	1	1	
	Geleneksel Girişimci Destek Programı	Kuruluş Desteği	10.000,00	2	2	
		Performans Desteği	80.000,00	7	7	
	İleri Girişimci Destek Programı	Kuruluş Desteği	25.000,00	5	5	
		Makine, Teçhizat ve Yazılım Desteği	490.000,00	6	6	
		Performans Desteği	80.000,00	5	5	
	İşletme Geliştirme Destek Programı	Sanayide Nitelikli Eleman İstihdam Desteği	160.967,38	3	2	
		Sistem Belgesi	10.000,00	2	1	
		Sistem Belgesi	25.000,00	2	2	
		Test ve Analiz Desteği	22.560,00	2	1	
		Test ve Analiz Desteği	20.032,66	2	1	
		Yurtiçi İhtisas Fuarı Desteği	96.000,00	4	3	
		Yurtiçi İhtisas Fuarı Desteği	298.200,00	14	12	
		Yurtiçi İhtisas Fuarı Desteği	90.000,00	3	3	
		Yurtiçi Uluslararası İhtisas Fuarı Desteği	28.800,00	1	1	
		Yurtiçi Uluslararası İhtisas Fuarı Desteği	84.600,00	4	3	
		Yaşayan Kültür ve Mirası İşletmeler Destek Programı	İşletme ve Yetiştirme Desteği	140.000,00	4	4
		Yeşil Sanayi Destek Programı	Makine-Teçhizat Donanım (Geri Ödemeli)	8.407.200,00	1	1
	Yeşil Sanayi Destek Programı Erken Ödeme		2.798.395,20	3	3	
	Yurt Dışı Pazar Destek Programı	Personel Alımı (Geri Ödemesiz)	66.000,00	1	1	
		Test Analiz ve Belgelendirme (Geri Ödemeli)	6.523,26	1	1	
		Test Analiz ve Belgelendirme (Geri Ödemesiz)	15.220,94	1	1	
TOPLAM			11.293.339,40	76	68	

*KOSGEB Kütahya Müdürlüğü

Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) Destekleri

Türkiye Halk Bankası A.Ş. kaynaklarından esnaf ve sanatkârlara, her yıl çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararı doğrultusunda Hazine faiz destekli krediler kullandırılmaktadır.

Bu kapsamda, 4 Ocak 2022 tarihli ve 31709 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile TESKOMB'a bağlı ESKKK Bölge Birliğine ortak olan ESKKK'ların kefil olması şartıyla veya doğrudan Halk Bankasına başvurmak suretiyle %50 veya %100 (Faizsiz) kredi imkânları sağlanmıştır.

Bu krediler;

İşletme Kredileri: hammadde, malzeme, işletme sermayesi ihtiyacı için kullanılır. -60 aya kadar vadeli (aylık, 3 aylık ve 6 aylık ödemeli) -Ortağı olunan ESKKK'nin risk grubuna göre 650.000-TL- 550.000-TL- 475.000-TL- ve 450.000.TL limitli kredilerdir. Yatırım Kredileri: yeni işyeri veya ticari taşıt edinmek için ya da makine yenileme ihtiyaçları için kullandırılır. 1.500.000.-TL'ye kadar limitli kredilerdir. Taşıt kredilerinde vade 84 aya, İş yeri edindirme kredilerinde ise vade 120 aya kadar belirlenebilmektedir.

Kütahya' da kurulu bulunan ve S.S. Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve kefalet Kooperatifleri Marmara Bölge Birliğine ortaklığı bulunan aşağıdaki kooperatiflerin ortaklarına kefalet verebilme imkânı bulunmaktadır.

- ❖ S.S. Altıntaş Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Domaniç Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Emet Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Fuat Paşa Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Gediz Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Kütahya Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Simav Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,
- ❖ S.S. Tavşanlı Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi,

ESKKK Bölge Birliğine ortak olmayanlar ya da ESKKK Birliğine ortak olsa bile takip oranı yüksek olanlar dahil bankanın derecelendirme kriterlerine göre yeterli mali gücü bulunmayan ESKKK'ların kefaleti bankaca kabul edilmemektedir.

Bu nedenle, ilimizdeki ESKKK'ların alacaklarını tahsil etmeleri, krediyi geri ödeyebilecek esnaf ve sanatkâra kefil olmaları, yeterli teminatı alabilmeleri, etkin yönetim uygulamalarına özen göstermeleri halinde kuruluş ve ana sözleşmedeki amaçlarını yerine getirmeleri, yöredeki esnaf ve sanatkârın ek katma değer ve istihdam kapasitelerini arttırarak Kütahya ve ülke ekonomisine faydalı olmaları daima mümkündür.

İlimizde kurulu ESKKK' lar aracılığıyla 2024 yılı içerisinde esnaf ve sanatkâra kullandırılan kredi tutarı 2.140.288.431,00-TL'ye ulaşmıştır.

Aşağıdaki tabloda ilimizde kurulu bulunan kooperatiflerin 2024 yılı içerisinde ortaklarına sağladıkları kredi tutarları ile kredilerin geri dönüşlerindeki takip oranlarına ilişkin veriler yer almaktadır.

KÜTAHYA İL VE İLÇE KOOPERATİFLERİ 2023 VE 2024 YILLARI SONU KAYITLI ORTAK VE KULLANILAN KREDİ TABLOSU							
SIRA NO	KOOP. ADI	2023 YILI SONU KAYITLI ORTAK	2024 YILI SONU KAYITLI ORTAK	KAYITLI ORTAK SAYISI FARKI(+,-)	2023 YILI SONU KOOP. KREDİ RİSKİ	2024 YILI SONU KOOP. KREDİ RİSKİ	KULLANILAN KREDİ FARKI(+,-)
1	KÜTAHYA	2.650	2.700	50	721.414.218	858.435.710	137.021.492
2	TAVŞANLI	714	897	183	188.700.348	212.109.267	23.408.919
3	SİMAV	1.510	1.510	0	347.618.210	362.301.419	14.683.209
4	GEDİZ	894	894	0	216.684.295	245.273.330	28.409.035
5	EMET	392	392	0	73.217.046	86.515.002	13.297.844
6	DOMANIÇ	368	350	-18	85.931.778	94.959.622	9.027.844
7	ALTINTAŞ	1.374	1.374	0	139.110.913	165.231.824	26.120.911
8	FUATPAŞA	383	464	81	105.433.095	115.462.257	10.029.162
İL TOPLAMI		8.285	8.581	296	1.878.289,903	2.140.288,431	261.998.528

*Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri 7. Bölge Birliği

Tarım Ürünleri Ticareti

Tarım sektörü raporda ayrı bir başlık altında ele alınmıştır. Ancak, İç Ticaret başlığı altında tarım ürünlerinin ticaretine ilişkin bazı bilgilere yer verilmiştir.

İşlem Gören Ürün İstatistiği

Yıl	2024			
Ürünler	Miktar(Kg)	İşlem Hacmi(TL)	Miktar(Kg)	İşlem Hacmi(TL)
Buğday	233.690.337,15	1.640.190.336,49	179.888.916,37	1.564.722.886,02
Arpa	22.191.421,50	139.201.231,83	20.357.099,5	147.578.835,66
Leblebi	650.675,00	44.672.700,00	572.160	51.324.040
Un	15.476.319,00	139.352.094,80	12.436.579	163.964.316,61
Şeker Pancarı	586.250.822,00	474.335.024,72	430.898.951	1.075.384.728,38
Süt	81.897.503,12	846.519.589,41	76.159.962,47	980.568.016,40
Vişne	8.169.127,00	183.166.607,35	14.587.711	628.294.966,83
Kiraz	8.801.626,00	105.514.422,43	10.308.207	248.277.578,27

Mısır	31.301.202,00	64.558.084,33	13.157.984,85	130.094.203,24
Ayçiçeği	6.136.512,00	85.772.138,84	1.808.549,30	36.686.416,60
Nohut	1.408.578,00	39.591.096,25	1.491.037,63	52.667.344,19
Portakal	1.822.501,00	4.944.535,34	3.792.863,00	14.665.295,07
Şeftali	5.278.256,30	32.453.920,50	12.076.517,80	80.017.610,99
Elma	57.851.448,80	278.453.135,50	41.051.836,50	320.870.456,76
Nar	4.574.575,00	11.111.599,40	3.760.113,00	17.340.693,22

*KÜTBO verileridir.

Öte yandan özellikle yaş sebze ve meyve ticaretinin kayıt altına alınmasını amaçlayan 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında İl Müdürlüğümüzce bu alanda faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişi işletmelerin “Hal Kayıt Sistemi”ne kaydı gerçekleştirilmektedir.

Yaş sebze ve meyve ticaretinin etkin şekilde tedarikini, dağıtımını ve satışını sağlamak üzere İlimizde Kütahya Belediyesi’ne bağlı olarak faaliyet gösteren yaklaşık 10.000 m² üzerine kurulu yaş sebze ve meyve hali bulunmaktadır. Kütahya Belediyesi Yaş Sebze ve Meyve Toptancı Hali’nde 2024 yılı içerisinde 22 kişinin sisteme kaydı yapılmış 1 kayıt silinmiştir. Bugüne kadar İl Müdürlüğümüzce sisteme kaydı yapılan 564 kişi (bildirimci) bulunmaktadır. Ayrıca 2024 yılında Üretici Örgütü Belgesi bulunan kurum/kuruluş sayısı 2’dir.

Kütahya Belediyesi Yaş Sebze ve Meyve Toptancı Hali 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve diğer ilgili mevzuat kapsamında faaliyetlerini yürütmektedir.

Ancak, denetimlerin Yaş Sebze ve Meyve Hali’nin bulunduğu ilin mücavir alanları ile sınırlı kalması ilçe ve beldelerin denetimlerini aksatmaktadır.

2.1.8. İç Ticarete Yönelik Ticaret İl Müdürlüğü Faaliyetleri

2.1.8.1. Elektronik Ticaret

6563 Sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında; Fiziki olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen çevrim içi iktisadi ve ticari her türlü faaliyeti ifade eden E-ticaretin ülkemizde genel ticarete oranı 2023 yılında %22 olarak gerçekleşmiştir. İlimizdeki bir çok firma ve girişimci de bu alanı aktif kullanmaktadır. Kadın kooperatiflere yönelik olarak Ticaret Bakanlığımız e-ticaretin önde gelen hizmet sağlayıcıları ile ortak eğitimler düzenlemiş ve yöresel ürünlerinde bu pazarda yerini almasına destek olmuştur.

Ticari Elektronik İleti Takip Sistemi Verileri

2024 yılsonuna kadar Ticari Elektronik İleti Takip Sistemi üzerinden bildirilen 156 şikâyetten 134 tanesi sonuçlandırılmıştır. Aynı zamanda 2024 yılında 7.752 TL İdari Para Cezası uygulanmıştır.

Ticari Elektronik İleti Takip Sistemi üzerinden yapılan başvuruların önemli bir bölümü dolandırıcılık, cinsel ürün, cinsel sohbet ve bahis/kumar içerikli iletilerdir. Vatandaşlarımızı ciddi anlamda mağdur eden ve içeriğinde ticari unsurlardan ziyade suç unsurları barındıran söz konusu iletiler dönemsel olarak Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna, Emniyet Genel Müdürlüğüne, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Toto Teşkilat Başkanlığına, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna ve Kişisel Verileri Koruma Kurumuna intikal ettirilmektedir.

2.1.8.2.Motorlu Kara Taşıtı Ticareti

6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında özellikle ikinci el motorlu kara taşıtlarının ticaretine yönelik bir düzenlemeye gidilmiştir. Söz konusu Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmelik ile ikinci el motorlu kara taşıtlarının ticaretine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiş ve bu alanda faaliyet gösteren işletmelerin kayıt altına alınması hedeflenmiştir.

İlimizde 2024 yılı içerisinde İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Ticareti Yetki Belgesi için 599 başvuru yapılmış, 208 başvuru sahibine yetki belgeleri verilmiştir. Aynı zamanda İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Yetki Belgesine sahip 94 kişinin yetki belgeleri yenilenmiştir.

2.1.8.3.Taşınmaz Ticareti

6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında kanuna göre; 2024 yılı içerisinde Taşınmaz Ticareti Yetki Belgesi için 226 başvuru yapılmış, 69 başvuru sahibine yetki belgeleri verilmiştir. Aynı zamanda Taşınmaz Ticaret Yetki Belgesine sahip 8 kişinin yetki belgeleri yenilenmiştir.

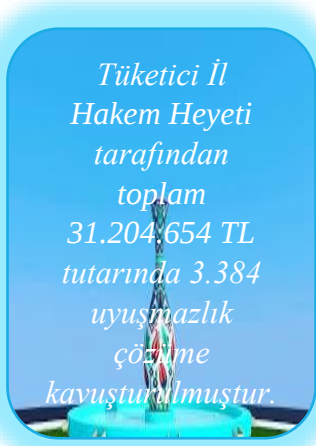
2.1.8.4. Taşınmaz Ticareti Hakkında Sayısal Veriler

Ekonomik değer açısından Gayrimenkul satışları ve bu satışlar için kullanılan kredilerle ilgili Kütahya Tapu Müdürlüğünde yapılan işlemlerin sayıları ve bu işlemler sonucu tapu harçları tahsilatları aşağıda özet olarak yer almaktadır.

TAPU VERİLERİ		
	2023	2024
Kredili Konut Satışı	878	655
Konut Satışı Tahsil Edilen Tapu Harcı	27.029.399,96 TL	25.524.698,66 TL
Arsa, Tarla Ve Kredisiz Konut Satışları	7977	9764
Arsa, Tarla Ve Kredisiz Konut Satışları Tahsil Edilen Tapu Harcı	86.195.595,00 TL	163.308.522,55 TL
Kullandırılan Kredi Sayısı Ve Kredi Miktarı	1976	1187

*(Kütahya Tapu Müdürlüğü)

2.1.8.5. Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimine İlişkin Temel Faaliyetler Tüketicinin korunmasına ilişkin faaliyetler

İlimizde, kamuya açık alanlarda broşür vb. ilanlarla tüketicinin korunması ve bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yürütülmekte ayrıca tüketicinin korunması ile ilgili 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri kapsamında denetimler yapılmaktadır.

Tüketici hakem heyeti kararları

Kütahya Merkez ve 12 ilçeden yapılan şikâyetler İl Hakem Heyetimiz tarafından karara bağlanmaktadır.

En fazla şikâyet alınan sektörler

Perakende Ticaret Sektörü	1880
Abonelik Hizmetleri Sektörü	488
Finansal Hizmetler Sektörü	360
Ulaşım-Sağlık-Eğitim Hizmetleri Sektörü	178
Turizm Hizmetleri Sektörü	65
Diğer Hizmetler	208

Çözülen uyuşmazlık sayıları ve çözülen uyuşmazlıkların toplam tutarı

TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ KARARLARI	2024 YILI
Çözülen Uyuşmazlık Sayıları	3.384
Başvuru Uyuşmazlıkların Toplam Tutarı	31.204.654 TL

2.1.8.6.6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Kapsamında Kütahya Ticaret İl Müdürlüğü Tarafından Sunulan Hizmetler:

ETİKET DENETİMİ SONUÇLARI VE İDARİ PARA CEZASI DAĞILIMI	2024 YILI
Etiket Denetimi Yapılan Ürün Sayısı	23.113
İdari Para Cezası Verilen Firma Sayısı	40

SATIŞTAN KAÇINMA DENETİMİ SONUÇLARI VE İDARİ PARA CEZASI DAĞILIMI	2024 YILI
Yapılan Kullanma Kılavuzu Belgesi Denetimi Sayısı	1
İdari Para Cezası Verilen Firma Sayısı	1

Uygulanan İdari Para Cezaları Parasal Tutarları

İLGİLİ KANUN VE MADDESİ	2024 YILI	
	ADET	TUTARI (TL)
6502/54 Etiket Denetimi	60	131.160,00-
6502/55 Kullanma Kılavuzu	-	-
6502/56 Garanti Belgesi	-	-
6502/06 Mesafeli Sözleşmeler	-	-
TOPLAM	60	131.160,00-

2.2 DIŞ TİCARET

Kütahya kara, hava ve demiryolu ulaşımının yanında limanlara yakınlığı ile dış ticaret yönünden oldukça avantajlı bir ildir. Özellikle Kütahya Gümrük Müdürlüğü'nün kurulmasından sonra dış ticaret rakamlarında önemli bir artış meydana gelmiştir. Kütahya Gümrük Müdürlüğü'nün kurulması ilk olarak, Kütahya Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü'nün 05.12.2012 tarihli 48 sayılı yazıları ile "...porselen/seramik sofa ve mutfak eşyası ihtisas gümrüğü olması amacıyla..." gündeme alınmış ve nihai olarak da 18 Ağustos 2014 tarihli, 29092 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2014/6711 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı olarak kurulmuştur.

Gümrük Müdürlüğü'nün etkinliğinin ve verimliliğinin artırılmasıyla dış ticarete ilişkin rakamlarda ciddi bir artış söz konusu olacaktır. Bu da sadece kamu yatırımlarıyla değil, özel sektör yatırımlarıyla da (konteyner taşımacılığı, depo ve antrepo işletmeciliği vb.) desteklenerek mümkün olacaktır.

Dış Ticarete İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

Yıllar	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Hacmi
2017	148.381.225	216.016.022	364.397.242
2018	104.410.403	217.304.764	321.715.173
2019	83.804.424	220.825.436	304.629.851
2020	131.122.245	285.308.924	416.431.176
2021	135.750.798	390.691.948	526.442.748
2022	142.129.369	460.523.979	602.668.447
2023	149.527.918	397.930.317	547.458,230
2024	151.325.377	417.818.130	569.143.507

*İhracat verileri Türkiye İhracatçılar Meclisi, İthalat verileri TÜİK verileridir.

Öte yandan firmaların kanuni merkezlerine göre Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından yayınlanan verilere göre; Kütahya'nın 2024 yılı ihracatı 417.818,130 \$'dır.

Yukarıdaki bilgiden de anlaşılacağı üzere birçok şirket Kütahya'daki OSB'lerde faaliyet göstermesine rağmen kanuni merkezlerinin özellikle İstanbul, Ankara ve Bursa olması nedeniyle dış ticaret verileri de bu illere kaydedilmektedir.

Dolayısıyla, dış ticaret rakamlarının firmaların kanuni merkezleri yerine üretim yerleri dikkate alınarak tespit edilmesine yönelik bir çalışma yapılması illerin gerçek kapasitelerinin tespiti açısından da önem arz etmektedir.İlimiz için firmaların kanuni merkezlerine göre sektörel ihracat performansı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

KÜTAHYA İLİ			
31.12.2024 İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI			
(1000\$)			
SEKTÖR	1 OCAK - 31 ARALIK		
	2023	2024	DEĞİŞİM
Çelik	2.287,05	2.147,84	-%6,1
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	221.766,45	204.708,50	-%7,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	79.524,48	109.821,14	%38,1
Deri ve Deri Mamulleri	245,25	256,71	%4,7
Diğer Sanayi Ürünleri	0,00	0,00	
Elektrik ve Elektronik	22.530,81	15.244,71	-%32,3
Fındık ve Mamulleri	0,12	1,81	%1389,5
Gemi, Yat ve Hizmetleri	21,78	0,23	-%98,9
Halı	60,79	78,60	%29,3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.228,38	1.214,78	-%1,1
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	754,48	1.100,69	%45,9
İklimlendirme Sanayii	3.377,34	5.003,81	%48,2
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	20.526,80	24.560,36	%19,7
Kuru Meyve ve Mamulleri	375,92	531,67	%41,4
Madencilik Ürünleri	16.832,13	22.514,71	%33,8
Makine ve Aksamları	8.239,37	6.291,23	-%23,6
Meyve Sebze Mamulleri	290,92	395,37	%35,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	11.285,14	12.724,31	%12,8
Mücevher	22,13	15,61	-%29,4
Otomotiv Endüstrisi	7.294,53	10.143,84	%39,1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	70,13	3,17	-%95,5
Süs Bitkileri ve Mamulleri	267,54	356,94	%33,4
Tekstil ve Hammaddeleri	884,88	651,53	-%26,4
Yaş Meyve ve Sebze	1,01	2,64	%162,7
Zeytin ve Zeytinyağı	21,96	46,88	%113,5
TOPLAM	397.909,50	417.818,13	%5,0

*İhracat verileri Türkiye İhracatçılar Meclisi verileridir.

3. KOOPERATİFÇİLİK

Türkiye’de kooperatifler türlerine göre; Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bağlı olarak faaliyet göstermektedir.

Kooperatiflere İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

Kütahya Ticaret İl Müdürlüğüne 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu Kapsamında;
-Yıl içinde 50 kooperatifin genel kurul toplantısına Bakanlık Temsilcisi görevlendirilmiştir.

-2024 yılı içerisinde herhangi bir kooperatif hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmamıştır.

- Yıl içinde ilimizde 3 yeni kooperatif kuruluşu gerçekleşmiştir.

3.1. İl Müdürlüğümüzün sorumluluk alanında faaliyet gösteren ilimizdeki kooperatifler sayıları

KOOPERATİFİN TÜRÜ	2022	2023	2024
Esnaflık ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi	10	10	10
Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi	24	24	24
Karayolu Yolcu Taşıma Kooperatifi	5	4	4
Temin, Tevzi, İmalat Kooperatifi	-	-	-
Tüketim ve Hizmet Kooperatifleri	1	1	1
Turizm Geliştirme Kooperatifi	3	3	2
İşletme Kooperatifi	1	1	1
Tarım Satış Kooperatifi	1	1	1
Yaş Sebze ve Meyve Kooperatifi	1	1	1
Küçük Sanat Kooperatifi	1	-	-
Karayolu Yük Taşıma Kooperatifi	1	2	3
Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	14	11	13
Toplam	62	58	60

3.2. Kooperatifler ve ortak sayıları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

KOOPERATİFİN TÜRÜ	2023	2024	Ortak Sayısı
Küçük Sanayi Sitesi ve Karma Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi	14	14	996
Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi	5	4	65
Konut Yapı Kooperatifi	59	54	1.729
Yapı Kooperatifi Üst Birliği	1	1	7
Toplam	79	73	2.797

*Kaynak: Kütahya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kuruluşu Yapılan Kooperatifler	2022	2023	2024
Konut Yapı Kooperatifi	4	4	3
Karma Sanayi Sitesi Yapı Koop.	-	1	-
Toplu İşyeri Yapı Koop.	-	1	-
Toplam	7	6	3

*Kaynak: Kütahya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

3.3. Kooperatif ve Birlikler (Tarım Orman İl Müdürlüğü)

	KOOPERATİFİN TÜRÜ	2022	2023	2024
1	Sulama Kooperatifi	63	61	53
2	Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	142	141	136
3	Pancar Ekicileri Kooperatifi	-	1	1
4	Su Ürünleri Kooperatifi	1	1	1
5	Kooperatif Üst Birliği	2	2	2
6	Üretici Birliği	15	14	13
7	Yetiştirici Birliği	4	4	4
	Toplam	227	224	210

KÜTAHYA İLİ ÜRETİCİ BİRLİKLERİ			
SIRA NO	İLÇESİ	ÜRETİCİ BİRLİĞİNİN ADI	ORTAK SAYISI
1	ALTINTAŞ	Altıntaş İlçesi Süt Üreticileri Birliği	617
2	ASLANAPA	Aslanapa İlçesi Süt Üreticileri Birliği	782
3	ASLANAPA	Aslanapa İlçesi Kırmızı Et Üreticileri Birliği	Kapandı
4	ÇAVDARHİSAR	Çavdarhisar İlçesi Süt Üreticileri Birliği	220
5	DOMANIÇ	Domaniç İlçesi Süt Üreticileri Birliği	138
6	EMET	Emet İlçesi Süt Üreticileri Birliği	233
7	GEDİZ	Gediz İlçesi Süt Üreticileri Birliği	823
8	MERKEZ	Merkez İlçesi Süt Üreticileri Birliği	793
9	MERKEZ	Kütahya İli İçsu Ürünleri Üreticileri Birliği	20
10	MERKEZ	Kütahya İli ve İlçeleri Kırmızı Et Ürünleri Ürt. Bir.	350
11	PAZARLAR	Pazarlar, Şaphane İlçeleri Süt Üreticileri Birliği	241
12	SİMAV	Simav İlçesi Süt Üreticileri Birliği	558
13	SİMAV	Simav İlçesi Meyve Üreticileri Birliği	Kapandı
14	SİMAV	Simav İlçesi Kırmızı Et Üreticileri Birliği	Kapandı
15	TAVŞANLI	Tavşanlı İlçesi Yumurta Üreticileri Birliği	Kapandı
16	TAVŞANLI	Tavşanlı İlçesi Kırmızı Et Üreticileri Birliği	58
17	TAVŞANLI	Tavşanlı İlçesi Süt Üreticileri Birliği	1.171
	TOPLAM		6.004

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

KÜTAHYA İLİ YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ			
SIRA NO	İLÇESİ	ÜRETİCİ BİRLİĞİNİN ADI	ORTAK SAYISI
1	KÜTAHYA	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	704
2	KÜTAHYA	Damızlık Koyun, Keçi Yetiştiricileri Birliği	6.367
3	KÜTAHYA	Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği	217
4	KÜTAHYA	Arı Yetiştiricileri Birliği	297
	TOPLAM		7.585

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

3.4. Kooperatifçilik Alanındaki Sorunlar

1. Özellikle konut yapı kooperatifçiliği alanındaki olumsuz örnekler ülke genelinde olduğu gibi ilimizde de kooperatifçiliği olumsuz etkilemektedir.
2. 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kooperatifçilik için yetersiz kalmaktadır.
3. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na istinaden gayri faal olan münfesiş durumundaki kooperatifler re'sen terkin edilmiş büyük bir temizlik yapılmıştır. Ancak, tasfiyeye giren kooperatiflere dokunulamamış bu nedenle bir bakıma temizlik yarım kalmış durumdadır. Belirli bir yıldan sonra (örneğin 10 yıl) genel kurul yapmayan kooperatiflerinde re'sen terkin edilerek temizlenmesi sağlanabilir.
4. Koop-Des Programının kapsamı genişletilmeli, sadece kooperatif tüzel kişiliğine değil, kooperatif ortaklarının da desteklerden doğrudan yararlanmasına yönelik düzenleme yapılmalıdır.
5. Kooperatiflerin desteklenmesi amacıyla vergi muafiyeti getirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.
6. Kadın kooperatiflerinin gelişmesi bakımından tanınan muafiyetlerin yetersiz olduğu düşünülmekte olup, ayrıca genel kurullarının 3 yılda bir yapabilmeleri sağlanabilir.

4. TARIM

4.1. Tarım sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler

İlimiz de tarım başlıca gelir kaynakları arasında olup başlıca tarım ürünleri, buğday, arpa, mısır, baklagiller (nohut, fasulye ve burçak), şekerpancarı, kenevir lifi, kenevir tohumu, sakız ve tohum olarak haşhaş, patates ve soğandır. İlimizde 1 adet şeker fabrikası faaliyetini yürütmekte olup pancardan elde edilen şekerin oranı çok yüksek ve kalitelidir. Meyvecilikte coğrafi işaret alan kiraz ve vişne başta olmak üzere elma, armut, şeftali, ceviz, kestane, çilek, kavun ve karpuz başlıca yetiştirilen meyvelerdir. Vişne ağaç sayısında ilimiz Türkiye'de üçüncü sıradadır. İldeki tarım arazilerinin büyük bir bölümü parçalı olup tarım ve hayvancılık ile iştigal eden çiftçilerimizin %31'i 65 yaş ve üstündedir ve ortalama parsel büyüklüğü 3,1 dekadır.

Özellikle tarım alanlarındaki imarlaşma ve mera alanlarının küçülmesi ise ilimizde tarım sektörünü olumsuz etkilemektedir. Dünyadaki gelişmeler ve artan nüfus dikkate alındığında tarım ve hayvancılığın öneminin daha da artacağı aşikar olmakla birlikte, tarım yapılabilir arazilerin korunması önem arz etmektedir.

En fazla üretimi yapılan ilk beş ürün	Üretim Miktarı
Şeker Pancarı - Ton	410.108
Mısır (Silaj) - Ton	282.423
Yonca (Yeşil ot) - Ton	248.027
Buğday, (Durum Buğdayı Hariç) - Ton	196.404
Yulaf (Yeşil Ot) - Ton	171.880

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

4.2. Üretici örgütlerine yönelik bilgi ve istatistikler

Kooperatif /Birlik	Kooperatif Sayısı	Üye Sayısı
Sulama Kooperatifleri	53	4.293
Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	136	21.341
Su Ürünleri Kooperatifleri	1	39
Kooperatif Üst Birlikleri	2	146
Üretici Birlikleri	13	6.004
Yetiştirici Birlikleri	4	7.585
TOPLAM	209	39.408

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

4.3. Büyükbaş, küçükbaş ve kümes hayvanlarına ilişkin bilgi ve istatistikler

İlçe	Büyükbaş	Küçükbaş	Kanath
Merkez	38.493	116.533	266.848
Altıntaş	17.629	41.570	127.801
Aslanapa	12.533	45.459	11.459
Çavdarhisar	5.443	12.624	2.761
Domaniç	6.658	14.149	21.175
Dumlupınar	2.720	7.310	560
Emet	10.129	31.865	5.499
Gediz	13.085	50.402	74.494
Hisarcık	5.207	15.353	2.610
Pazarlar	2.074	6.898	500
Simav	34.322	59.591	21.153
Şaphane	2.486	14.598	5.562
Tavşanlı	33.715	44.418	1.303.937
Toplam	184.494	460.770	1.844.359

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

4.4. Süt ve süt ürünleri üretimine ilişkin bilgi ve istatistikler

İLÇE	Süt (Ton)
Merkez	56.818
Altıntaş	24.315
Aslanapa	18.114
Çavdarhisar	8.330
Domaniç	9.694
Dumlupınar	3.589
Emet	15.243
Gediz	19.474
Hisarcık	8.768

Pazarlar	3.134
Simav	49.764
Şaphane	3.676
Tavşanlı	48.837
Toplam	269.754

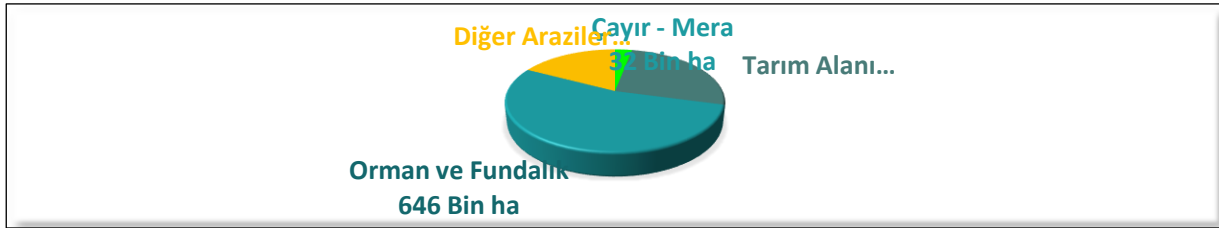
Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

4.5. Tarım arazileri ve meralara yönelik bilgi ve istatistikler

Kullanım Şekli	Alan (ha)	Toplam Alan (ha)	Toplam Alana Oranı
Kültüre Elverişli Arazi			
Sulu Tarım Arazisi(3)	63.080,55	305.850,40	%26,29
Kuru Tarım Arazisi(1)	242.769,85		
Kültüre Elverişli Olmayan Arazi			
Mera(2)	32.178,00	857.349,60	%73,71
Orman(4)	646.552,50		
Diğer	178.619,10		
Toplam		1.163.200	% 100

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

4.5.1. Arazi Varlığının Dağılımı (2024)

Kütahya ilinin toplam yüzölçümünün yaklaşık %26'sını tarım alanı; %54'ünü orman ve fundalık alan; %3'ünü çayır-mera; %17'sini diğer araziler teşkil etmektedir

4.5.2. Tarım Alanlarının Kullanım Amaçlarına Göre İlçeler Üzerindeki Dağılımı

İLÇE	Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürünler (Ha)	Meyveler, İyicek ve Baharat Bitkileri (Ha)	Sebze Bahçeleri (Ha)	Nadas Alanı (Ha)	Toplam Tarım Alanı (Ha)
MERKEZ	51.336,60	714,90	930,60	9.000,00	61.982,10
ALTINTAŞ	30.201,70	182,60	85,40	10.926,50	41.396,20
ASLANAPA	18.225,80	25,70	143,30	2.903,00	21.297,80
DOMANIÇ	7.078,40	488,20	178,50	1.700,00	9.445,10
DUMLUPINAR	5.585,40	20,00	4,70	170,00	5.780,10
EMET	15.746,30	116,40	290,60	871,60	17.024,90
GEDİZ	39.825,00	1.175,50	2.060,80	4.179,70	47.241,00
HİSARCIK	5.569,50	177,00	56,60	15,00	5.818,10
PAZARLAR	1.456,70	1.254,30	61,30	820,00	3.592,30
SİMAV	17.327,20	3.740,50	773,50	8.000,00	29.841,20
TAVŞANLI	27.650,20	394,90	435,10	10.381,10	38.861,30
ÇAVDARHİSAR	12.865,40	26,10	137,90	4.330,70	17.360,10
ŞAPHANE	2.828,70	3.146,10	65,40	170,00	6.210,20
TOPLAM	235.696,90	11.462,20	5.223,70	53.467,60	305.850,40

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü.

4.5.3. Mera Çalışmaları

Mera çalışmalarının dayanağı; 4342 sayılı Mera Kanunu'dur. İlimiz mera tespit-tahdit ve tahsis çalışmaları ile diğer iş ve işlemler İl Mera Komisyonuna bağlı 1, 2 ve 3 Nolu Mera Teknik Ekipleriyle yürütülmektedir. Tüm İlçelerimizde tespit çalışmaları tamamlanmış olup tahdit ve tahsise yönelik işlemler devam etmektedir.

Yılı	Tespit Birim Sayısı	Tahdit Birim Sayısı	Tahsis Birim Sayısı	Islah Birim Sayısı	Tespit Parsel Sayısı	Tespit (ha)	Tahdit (ha)	Tahsis (ha)	Islah (ha)
2024	618	618	618	8	15.960	31.915	31.915	31.915	3.685

4.5.4. İlçeler Bazında Vasıflarına Göre Mera Dağılımı

İlçe	Toplam Mera Yüzölçümü (ha)	Zayıf sınıf mera (ha)	Orta sınıf mera (ha)	İyi sınıf mera (ha)
Merkez	10.149	5.537	3.423	1.189
Altıntaş	6.406	4.717	1.103	586
Aslanapa	3.320	2.844	229	247
Çavdarhisar	1.639	942	395	302
Domanıç	842	256	467	119
Dumlupınar	1.151	581	305	265
Emet	611	370	195	46
Gediz	1.303	1.078	162	63
Hisarcık	242	129	68	45
Pazarlar	462	380	82	0
Simav	2.996	2.141	159	696
Şaphane	477	312	165	0
Tavşanlı	2.580	682	1.004	894
Toplam	32.178	19.969	7757	4.452

Kaynak: Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tablodan da görüleceği gibi İlimiz genelindeki meraların 19.969 ha' ı zayıf sınıf mera, 7.757 ha' sı orta sınıf mera, 4.452 ha' sı iyi sınıf mera durumundadır.

4.6. Sektörün Sorunlarına Yönelik Görüş Ve Değerlendirmeler

- İlimizde; yeterli mezbaha ve kombina bulunmamaktadır. TKDK ve KKYDP programlarından Belediyelerin de yararlanması uygun olacaktır.
- İşletme başına 6 – 8 baş olan Büyükbaş hayvan sayımızın artırılması amacıyla yeni hayvancılık proje ve destekleme modelleri geliştirilmesi, yetkin kişilere kapasite arttırmaya yönelik fon sağlanması, ıslah ve seleksiyon çalışmaları ile jenerasyonların yüksek verimli popülasyonlardan oluşması gerekmektedir.
- Bitkisel üretim ve hayvancılık desteklemeleri ile ilgili kararname ve tebliğler kapsayacağı yılın öncesi yayınlanmalı yetiştiriciler hangi üründen ne kadar destekleme alacağını önceden bilerek üretim planlaması uygun olacaktır.
- Bakanlığımızca çobanlık yapan kişilere sigorta, çoban eşine sigorta, evlilik yardımı, çocuklarına eğitim yardımı vb. konularda destek olunarak çobanlığın talep görmesi sağlanmalıdır.

- Kütahya'daki yöresel ürünler için coğrafi işaret alınması ve şehirlerarası turizme kazandırılması gerekmektedir.
- Taklit ve tağşiş yapan işletmelere uygulanan cezalar caydırıcı olamamaktadır. Taklit tağşiş yapan işletmeler 2. tekerrürden sonra kapatılmalıdır. Küçük işletmeler için uygulanan cezalar işletmelerin kapanmasına yol açmaktadır. İdari para cezaları kademeli arttırılarak uygulanmalıdır.
- GAP, DOKAP, KOP ve DAP gibi ilimizi kapsayan büyük bir proje bulunmamaktadır.
- Havza bazlı destekleme modelinde meyve sebze yer almamaktadır.
- Kırsalda yaşayan genç nüfus azalmaktadır.
- Genel bütçe kaynakları ile yapılacak araç kiralama işlemlerinin ödeneklerin yılın 3. veya 4. aylara gelmesinden dolayı gecikmelere neden olmakta olup; sene başında veya önceki yılın sonunda yapılması gerekmektedir.
- Özellikle tarım alanlarındaki imarlaşma ve mera alanlarının küçülmesi ise ilimizde tarım sektörünü olumsuz etkilemektedir.
- Tarım arazisi parsel bölünmesi kanunlarla engellenmiş fakat bölünmüş arazilerin toplulaştırılmasına yönelik Tarım ve Orman Bakanlığının faaliyetlerinin hızlandırılması önem arz etmektedir.

5. SANAYİ SEKTÖRÜ

5.1. Sanayi sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler

Kütahya, Marmara, İç Anadolu, Akdeniz ile Ege Bölgeleri arasında ana ulaşım ağının merkezinde olup, ulaşım açısından önem taşıyan bir konumdadır. İlimizde; tarım ürünleri, orman ürünleri, maden istihracı (bor, linyit, manyezit), toprağa dayalı seramik (porselen, çini) gibi ürünleri sanayi ve ticarete konu olan başlıca ürünler olarak sayabiliriz.

Bununla birlikte; son yıllarda organize sanayi bölgelerinin faaliyete geçmesiyle otomotiv yan sanayi ve tekstile dayalı yatırımlarda artışlar meydana gelmiştir. İldeki iş gücünün tercihinin daha çok ücretli çalışmaya meyilli olması ve birlikte iş yapma kültürünün istenilen düzeyde olmaması nedeniyle, ilin kendi dinamikleriyle sanayi alanında gelişme göstermesinin zor olduğu değerlendirilmektedir.

5.2. Sanayi işletmelerine ilişkin bilgi ve istatistikler

İlçe Adı	Sanayi Sicil Bilgi Sistemine Kayıtlı Firma Sayısı
Merkez	564
Tavşanlı	169
Gediz	104
Simav	107
Altıntaş	40
Hisarcık	17
Domanıç	37
Dumlupınar	3
Emet	28
Aslanapa	6
Çavdarhisar	4
Pazarlar	4
Şaphane	1
Toplam	1085

Kaynak: Kütahya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

5.3. Küçük sanayi sitelerine ilişkin bilgi ve istatistikler

İl genelinde 34 Küçük Sanayi Sitesinden faaliyette olan 29 KSS'de toplam 3.705 iş yeri mevcut olup, %90 kapasite ile çalışmaktadır. Dolu olan 3.317 işyerinde 12.154 kişi çalışmaktadır. Dolu olan 3.708 işyerinde 12.664 kişi istihdam edilmektedir.

FAALİYETTEKİ KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ							
Küçük Sanayi Sitesi Adı	Faaliyete Başladığı yıl	Toplam Alanı (m ²)	Toplam İşyeri	Dolu İşyeri	Boş İşyeri	Doluluk %	Mevcut İstihdam
Kütahya Merkez 1. Etap Sanayi Sitesi	1974	4.200	320	320	0	100	1600
Kütahya Merkez 2. Etap Sanayi Sitesi	1977	25.000	160	160	0	100	800
Birlik Küçük Sanayi Sitesi	1987	23.805	218	218	0	100	1090
Çinikoop Küçük Sanayi Sitesi	1983	37.500	3	3	0	100	78
Gediz 1. Etap Küçük Sanayi Sitesi	1978	18.000	320	320	0	100	960
Gediz 2. Etap Küçük Sanayi Sitesi	1992	24.220	100	100	0	100	300
Tavşanlı Küçük Sanayi Sitesi	1996	223.325	618	354	264	57	354
Simav Küçük Sanayi Sitesi	1985	90.800	334	334	0	100	334
Çini Seramik Ustaları ve İmalatçıları KSS	2006	8.428	21	21	0	100	42
Ahi Küçük Sanayi Sitesi	1995	8.400	97	97	0	100	291
Sıtkı OLÇAR Çini ve Seramik İmalatçıları Sanayi Sitesi	2015	24.908	60	60	0	100	420
Fatih Küçük Sanayi Sitesi	1995	45.720	386	386	0	100	1158
Keresteciler Küçük Sanayi Sitesi	1991	70.000	35	31	4	89	155
Aslanapa Küçük Sanayi Sitesi	2014	11.000	36	33	3	92	33
Çavdarhisar Küçük Sanayi Sitesi	2003	5.421	22	22	0	100	44
Domaniç Küçük Sanayi Sitesi	2017	28.000	71	58	13	82	116
Emet Küçük Sanayi Sitesi	1996	32.240	87	87	0	100	174
Tavşanlı Leblebi ve Kuruyemiş İmalatçıları İhtisas KSS	2009	72.000	50	45	5	90	200
Tavşanlı Marangozlar Mobilyacılar Keresteciler KSS	2011	21.839	46	46	0	100	138
Bereket KSS (Toplu İş Yeri)	2002	35.000	152	152	0	100	912
Öz bereket KSS (Toplu İşyeri)	2014	12.600	126	126	0	100	378
Temizlikçiler KSS (Toplu İşyeri)	2013	65.000	46	35	11	76	525
Yıldırım Beyazıt Gıda Üreticileri KSS (Toplu İşyeri)	2012	25.000	44	44	0	100	250
Yıldırım Beyazıt Gıda Sanayicileri KSS (Toplu İşyeri)	2012	5.700	16	16	0	100	250
Altıntaş KSS (Toplu İşyeri)	2006	13.000	74	74	0	100	222
Hisarcık KSS (Toplu İşyeri)	1985	10.000	120	110	10	92	220
Emet Birlik KSS	2022	19.378	87	45	42	52	570
Orkusan Küçük Sanayi Sitesi	2024	134.575	40	15	25	62	300
Simav SİMSAN Küçük Sanayi Sitesi	2024	58.666	19	13	6	68	750
TOPLAM		1.153.725	3.708	3.325	383	90	12.664

Kaynak: Kütahya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

İl genelinde inşaatı devam eden 3 adet Küçük Sanayi sitesinin toplam proje alanı 892.700 m²'dir.

İNŞAATI DEVAM EDEN KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ				
Küçük Sanayi Sitesi Adı	Kooperatif Adresi	Kooperatif Kuruluş Tarihi	KSS Alanı (m2)	*İşyeri Sayısı
Keresteciler KSS (Yeni)	Fuatpaşa Mah. Keresteciler San. Sit. 24. Sk. No:29 Merkez/Kütahya	29.06.2017	134.700	27
Kümob Ağaç İşleri KSS	Cumhuriyet Mah. Esnaf Cad. Metem Tesisleri Marangozlar Od. Kat:2 Merkez/Kütahya	22.11.2013	380.000	600
Kümüskop KSS	Servi Mah. Servi Sok. Özlem Apt. C1 Blok No:93/3 Merkez/Kütahya	24.02.2020	378.000	11

KÜMOB KSS'nde 1. Etap ve 2. Etap inşaatı devam etmektedir. 1. Etap için genişleme için yazışmalar devam etmektedir.

YER TESLİMİ YAPILMAMIŞ KÜÇÜK SANAYİ SİTE PROJELERİ			
Kooperatif Adı	Kooperatif Adresi	Kooperatif Kuruluş Tarihi	Açıklamalar
Tavşanlı Sanayiciler Toplu İşyeri Yapı Koop.	Çukurköy Mah.Yeni San. Küme Evleri 22. Blok No:3 Tavşanlı/Kütahya	29.07.2020	Arsa tahsisi yapılmamış
Kütahya Hurda Metal Geri Dönüşüm Toplu işyeri Yapı Koop.	Bereket San. Sit. Bereket Cad. Demirciler Sit. 1. Blok No :2	11.08.2011	Arsa tahsisi yapılmamış

Kaynak: Kütahya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

5.4 Kütahya İli Sanayi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	Yatırım Teşvik Belgesi Sayısı
Enerji	27
Hizmetler	9
İmalat	47
Madencilik	7
Tarım ve Hayvancılık	3

Kaynak: Kütahya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

5.5 Sektörün sorunlarına yönelik sorunlar

- Ara girdi ithalatından kaynaklanan dışa bağımlılık nedeniyle işletmelerin rekabet gücünün azalması,
- İmalat sektöründeki yatırımlarda bina ve inşaat kalemlerinde nakdi destek olmaması,
- Birçok kurum tarafından benzer desteklerin ve teşviklerin uygulanması, bürokratik süreçlerin uzun olması,
- Enerji ihtiyacı ve enerji maliyetlerinin artışı
- Ham madde Problemi

5.6. Sanayi Gelişimi İçin Çözüm Önerileri

- Ara girdilerin üretileceği tesislerin kurulması için yerli ve yabancı yatırımcılara gerekli ek teşviklerin proje bazında tetkik edilerek verilmesi,
- İşletmelere imalat sektöründeki yatırımlarda bina ve inşaat kalemlerinde finans araçlarının geliştirilmesi,
- Tüm devlet desteklerinin tek pencereden online başvuru, izleme ve kapatma süreçlerinin yapılması,
- Özellikle ihracat yapan firmalara enerji desteği verilerek firmaların uluslararası rekabette güçlü kalmaları sağlanması
- Dünyadaki ham madde arzının azlığı sebebiyle geri dönüşüm tesislerine ağırlık verilmesi

5.7. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)

İlimiz genelinde 6 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır.

5.7.1. Organize Sanayi Bölgelerine İlişkin Bilgi Ve İstatistikler

İlimizde mevcut 6 OSB’de 2.062 ha alan olup, 352 sanayi bulunmaktadır.

OSB ADI	İmar Planı (Ha)	Parsel Sayısı (imar)	Üretimde Olan	Üretime Ara Veren	İnşaat Aşaması	Proje Aşaması	Boş Parsel	Doluluk Oranı %
Kütahya OSB	415	129	107	4	6	10	2	90,70%
Kütahya 30 Ağustos OSB	565	43	27	2	7	2	5	83,72%
Gediz OSB	278	82	34	2	7	9	30	52,44%
Tavşanlı OSB	184	32	17	2	7	2	4	81,25%
Altıntaş Zafer OSB	565	49	0	0	27	18	4	55,10%
Kütahya Seramik OSB	55	17	13	0	0	4	0	76,47%
İL GENELİ	2.062	352	198	10	54	45	45	74,43%

OSB'LER	ÜRETİMDEKİ FABRİKA SAYISI			İSTİHDAM SAYISI		
	2023	2024	Değişim %	2023	2024	Değişim %
Kütahya OSB	101	109	7,92	13.191	13.386	1,48
Kütahya 30 Ağustos OSB	25	30	-20,00	2.250	2.213	-1,64
Gediz OSB	31	34	9,68	1.654	2.062	24,67
Tavşanlı OSB	16	17	6,25	7.620	8.116	6,51
Altıntaş Zafer OSB	0		0	-	-	0,00
Kütahya Seramik OSB	13	13	0	1.840	1.280	-30,43
Toplam	186	203	9,14	26.555	27.057	1,89

Kaynak: Kütahya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Kütahya Organize Sanayi Bölgesi OSB'lerde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Sorun 1- Lojistik Merkez -Yükleme Merkezi Eksikliği

Çözüm 1 - Devlet Demiryolları İle Yapılan Protokol Gereği Organize Sanayi Bölgemizin Bitişğinde Bulunan Alanda Yapılması Planlanan Ve Hammadde Gelişi Ve Üretilen Ürünlerin Son Sevkiyatında Ciddi Şekilde Fayda Sağlayacak Ve Çok Yüksek Kapasite İle Çalışacak Lojistik Merkezin Bir An Önce Gerekli Proje Vs. Çalışmalarının Tamamlandığı Bilinmekte Olup, Bir An Önce İmalatına Başlanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Sorun 2- OSB Ulaşımında Zafertepe Kavşağı Ve OSB Ulaşım Yolunun Yetersizliği Sorunu

Çözüm 2 - Kütahya Merkez Ve Çevre Yolundan OSB Ulaşım Yolunun Kavşağı Konumundaki Zafertepe Kavşağında Üst Geçite Ciddi Şekilde İhtiyaç Olup, Özellikle Mesai Saatlerinde Maddi Hasarlı Kazalara Ve Ölümlü Kazalara Sebebiyet Vermektedir, Ayrıca Bu Kavşaktan Sonra Organize Sanayi Bölgemize Gelen Bağlantı Yolumuzda Hem Mahalle İçinden Geçmesi Hemde Sonrasındaki Yolun Tek Gidiş Geliş Olması Günlük Yaklaşık 5 Bin Aracın Çıkış Yaptığı Organize Sanayi Bölgemiz İçin Sorun Teşkil Etmektedir, Bu Sebepile Belediye İmarına Göre Yolumuzun Genişletilerek Ulaşımın Rahatlatılması Talep Ve Çözüm Önerimizdir.

5.7.2 Yatırım Ortamı ve Teşvikler

İlimiz yatırım ortamı ve teşvikler yönünden oldukça avantajlı bir konuma sahiptir. İlimizde kurulu bulunan Kütahya OSB, Kütahya 30 Ağustos OSB, Zafer OSB, Gediz OSB ve Tavşanlı OSB ilimizi yatırımcılar için cazip hale getirmektedir. İlimizdeki esnaf ve sanatkârlar tarafından kurulan S.S. ORKÜSAN Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifine, Kütahya 2. OSB’de yer tahsis yapılarak, esnaf ve sanatkârlarımızın OSB’de faaliyet göstermelerine imkân sağlanmıştır.

İlimizde OSB’lerin yanı sıra, gerek Valiliğimiz, gerek İl Özel İdaremiz, Kütahya Belediyesi ile ilçe belediyelerimiz yatırım yapmak isteyen esnaf ve sanatkârlarımıza imkânları dâhilinde her türlü desteği vermektedir. İlimizde kurulu bulunan pek çok küçük sanayi sitesinin ve toplu işyerlerinin arsaları ilgili belediyeler tarafından uygun bedeller ile esnaf ve sanatkârlarımızın kurduğu kooperatiflere tahsis edilmiştir.

Yatırım ve teşvik noktasında oldukça avantajlı olan ilimizde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlarımızın teşvik kapsamında sayılan sektörlerde faaliyet gösterdikleri halde, bölgesel destek ve teşviklerin asgari yatırım tutarlarına ve kapasitelerine bakıldığında, bu desteklerden ferdi olarak yararlanabilmelerinin zor olduğu açıktır.

Dolayısıyla, esnaf ve sanatkârlarımızın bölgesel destek ve teşviklerden yararlanabilmeleri için ortak iş yapma kültürüyle hareket etmeleri gerektiği sonucuna varılmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımızın birlikte iş yapmaları, bu yöndeki girişimlerinin desteklenmesi ve teşvik edilmesiyle mümkün olabilecektir.

6. FİNANS SEKTÖRÜ

6.1. Kamu, özel ve yabancı sermayeli bankalara ilişkin istatistikler

İlimizde bankalara ilişkin olarak tasarruf mevduatı istatistikleri bazında 2024 yılı verileri aşağıda gösterilmiştir.

Şehir	Grup	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Hesabı)	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Hesabı)	Toplam Mevduat (TL)
KÜTAHYA	SEKTÖR	31.494.944	16.067.756	15.427.188	9.167.868	7.615.019	1.552.849	40.662.812
	MEVDUAT	28.690.599	15.079.650	13.610.949	8.476.113	7.148.707	1.327.406	37.166.712
	KATILIM	2.804.345	988.106	1.816.239	691.755	466.312	225.443	3.496.100
	YABANCI	4.539.022	2.430.787	2.108.235	1.235.192	869.242	365.950	5.774.214
	KAMU	20.275.056	9.924.421	10.350.635	6.855.014	6.002.683	852.331	27.130.070
	YERLİ ÖZEL	6.680.866	3.712.548	2.968.318	1.077.662	743.094	334.568	7.758.528

*Bilgiler BDDK [FinTürk](#)’ten alınmıştır.

6.2.Nakdi Krediler

İlimizdeki kredilere ilişkin istatistiki veriler aşağıda gösterilmiştir. Toplam nakdi krediler geçen yıla orana %27,58 artarak 206.257.778.600 TL olmuştur.

Nakdi Krediler		
	Kamu	
	2023	2024
Ocak	9.969.464.300	15.300.931.600
Şubat	10.720.694.300	16.164.963.300
Mart	11.981.330.400	16.369.763.300
Nisan	12.789.417.000	16.580.108.300
Mayıs	13.691.243.500	16.591.518.700
Haziran	14.119.673.900	16.667.877.400
Temmuz	14.422.235.100	16.995.306.500
Ağustos	14.655.429.600	17.221.660.700
Eylül	14.545.901.600	17.679.738.900
Ekim	14.629.706.800	18.267.193.300
Kasım	14.885.618.700	18.797.074.400
Aralık	15.256.534.000	19.621.642.200
Toplam	161.667.249.200	206.257.778.600

(*) Bilgiler [Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi](#)’nden alınmıştır.

Performans Oranları

Yıl	Şehir	Grup	Toplam Nakdi Kredi Toplam Mevduat Oranı	Toplam Nakdi Kredi Tasarruf Mevduatı Oranı	Takipteki Alacaklar Toplam Nakdi Kredi Oranı	Konut Kredisi Performans Oranı	Taşıt Kredisi Performans Oranı	Diğer Tüketici Kredileri Performans Oranı	Gıda Meşrubat ve Tütün Kredi Performans Oranı	İnşaat Kredi Performans Oranı
2024	KÜTAHYA	SEKTÖR	115,62	149,28	1,58	0,18	0,07	3,24	1,16	1,26
		MEVDUAT	114,02	147,70	1,72	0,20	0,10	3,25	1,00	1,30
		KALKINMA VE YATIRIM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		KATILIM	44,80	55,85	0,94	0,06	0,00	2,18	4,15	0,76
		YABANCI	215,70	274,40	2,09	0,18	0,13	3,71	3,48	2,15
		KAMU	85,47	114,37	1,07	0,07	0,03	2,37	0,55	1,16
		YERLİ ÖZEL	146,56	170,20	2,07	0,48	0,00	3,49	1,28	1,23
Yıl	Şehir	Grup	Metal ve İşlenmiş Maden Kredi Performans Oranı	Finansal Kuruluşlar Kredi Performans Oranı	Tekstil ve Tekstil Ürünleri Kredi Performans Oranı	Toptan Ticaret ve Komisyonculuk Kredi Performans Oranı	Turizm Kredi Performans Oranı	Ziraat ve Balıkçılık Kredi Performans Oranı	Enerji Kredi Performans Oranı	Denizcilik Kredi Performans Oranı
2024	KÜTAHYA	SEKTÖR	0,14	1,46	0,40	3,98	1,73	0,33	0,26	0,00
		MEVDUAT	0,16	1,58	0,43	4,23	2,65	0,34	0,28	0,00
		KALKINMA VE YATIRIM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		KATILIM	0,00	0,00	0,00	0,56	0,00	0,00	0,00	0,00
		YABANCI	0,85	0,00	0,10	1,77	0,72	1,82	0,02	0,00
		KAMU	0,08	1,90	0,33	6,30	2,07	0,10	0,02	0,00
		YERLİ ÖZEL	0,00	0,93	0,63	1,23	0,54	0,61	1,14	0,00

*Bilgiler BDDK [FinTürk](#) 'ten alınmıştır.

6.3. İbrahim Ödenen Çek Sayıları

İlimizde 2024 yılında ibrazında ödenen çek sayısı geçen yıla oranla 5,51 azalarak 67.382 olmuştur. Aylara göre ibrazında ödenen çek sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2024	8.051	5.118	3.248	7.805	5.559	3.059	8.030	2.759	7.686	5.262	2.959	7.846	67.382
2023	7.211	5.306	5.926	2.941	8.163	3.333	8.634	6.022	4.913	8.601	6.005	4.261	71.316
2022	5.470	5.271	5.699	2.849	7.770	5.550	3.016	8.333	5.902	5.889	5.956	4.496	66.201
2021	2.329	4.249	6.590	3.835	4.381	5.328	3.426	6.271	5.028	2.607	7.838	5.943	57.825
2020	4.526	3.250	5.501	4.378	2.411	6.530	2.378	6.061	4.293	3.258	5.872	5.002	53.460

(*) Bilgiler Türkiye Bankalar Birliği [FinTürk](#) 'ten alınmıştır.

6.3.1. Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayıları

İlimizde 2024 yılında karşılıksız işlem yapılan çek sayısı geçen yıla oranla 113,21 artarak 1081 adet olmuştur. Aylara göre karşılıksız işlem yapılan çek sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2024	123	76	48	105	132	67	127	63	148	78	39	75	1081
2023	31	30	28	40	41	17	56	31	34	83	66	50	507
2022	86	33	48	51	52	56	17	208	69	50	36	33	739
2021	24	23	35	15	0	68	33	40	53	56	102	55	504
2020	76	58	68	85	25	88	30	47	44	24	55	39	639

(*) Bilgiler Türkiye Bankalar Birliği [FinTürk](#)'ten alınmıştır.

6.3.2. Karşılıksız İşlemi Yapılan Çeklerin Tutarları

Kütahya					
	ADET	TUTAR: (Bir TL)		ADET	TUTAR: (Bir TL)
2023-01	31	7.271.576	2024-01	123	39.309.136
2023-02	30	6.753.980	2024-02	76	25.379.246
2023-03	28	18.181.800	2024-03	48	25.465.724
2023-04	40	8.878.707	2024-04	105	40.337.444
2023-05	41	21.969.716	2024-05	132	32.676.116
2023-06	17	13.051.456	2024-06	67	14.373.287
2023-07	56	23.141.548	2024-07	127	32.326.182
2023-08	31	5.858.880	2024-08	63	19.962.086
2023-09	34	8.445.305	2024-09	148	58.915.600
2023-10	83	22.234.448	2024-10	78	41.853.800
2023-11	66	16.918.740	2024-11	39	17.201.138
2023-12	50	7.994.035	2024-12	75	33.526.812

(*) Bilgiler Türkiye Bankalar Birliği [FinTürk](#)'ten alınmıştır

6.3.2 Protestolu Senetler

İlimizde 2024 yılında protestolu senet sayısı geçen yıla oranla 21,55 artarak 970 adet, tutar bazında %123,80 oranında artarak 96.560.041 TL olmuştur. Aylara göre senet sayıları ve tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Protesto Edilen Senet Sayılarının İl Bazında Dağılımı (2022-2024)													
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2024	69	58	78	60	59	72	78	97	87	97	112	103	970
2023	84	59	60	67	49	60	85	72	69	65	61	67	798
2022	120	122	124	108	101	107	109	103	98	85	54	79	1210

(*) Bilgiler [Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi](#)'nden alınmıştır.

Protesto Edilen Senet Tutarlarının İl Bazında Dağılımı (2022-2024)													
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2024	26.135.200	3.281.644	3.265.874	3.102.643	7.228.949	4.537.603	8.213.575	6.924.125	8.366.886	5.779.239	8.608.688	11.115.615	96.560.041
2023	2.574.770	9.724.291	2.202.133	1.401.993	1.319.048	1.441.741	4.580.973	2.318.032	3.276.770	4.048.059	5.799.048	4.458.407	43.145.265
2022	2.157.788	6.065.515	1.929.959	2.497.779	2.017.918	3.086.824	2.186.836	1.895.871	1.399.525	1.658.326	1.128.045	2.142.427	28.166.813

(*) Bilgiler [Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi](#)'nden alınmıştır.

7. TURİZM

7.1. Turizm sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler

Murat Dağı Gediz/Kütahya

Kütahya sahip olduğu doğal, tarihi ve arkeolojik değerleri, iklim özellikleri, folkloru ve kültürel varlıkları ile oldukça zengin bir turizm potansiyeline sahiptir. Kütahya İstanbul, Ankara, İzmir gibi metropol iller ile Antalya, Konya gibi büyükşehirlerle yaklaşık 300 – 350 km - 4 saat mesafede olup, Bursa, Eskişehir, Balıkesir, Manisa gibi büyükşehirlerle ise komşudur. Ülke nüfusunun neredeyse yarısına bu kadar yakın mesafede ve bu illerin birbirlerine bağlantı noktasındadır.

Kütahya Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü içinde yer alır. İç Anadolu çanağından Ege ovalarına veya Güney Marmara havzalarından İç Anadolu'ya geçişte bir eşik durumundadır. Ege ve Akdeniz kıyılarının çok turistik olması insanların ilgisini kıyı bölgelere yöneltmiştir. Bu durum İlimizi olumsuz yönde etkilemiştir.

Hâlbuki Kütahya 3 - S (Sea – Sand – Sun = Deniz - Kum - Güneş) olarak adlandırılan kıyı turizmi dışındaki turizm türlerinin hepsine hitap etmektedir. Kütahya, tarihi ve doğal güzellikleri, zengin yer altı ve yer üstü kaynakları, termal turizm merkezleri, geleneksel el sanatları ve kültürel birikimi ile görülmeye değer bir şehirdir.

Nitelikli turizm tesisleri, faaliyette bulunan seyahat acentesi, konaklama ve geceleme, müze ziyaretçi sayıları gibi ilin turizmini anlayabileceğimiz veriler incelendiğinde yıllar bazında önemli bir değişiklik olmadığı görülmektedir.

Bu kadar tarihi, kültürel ve doğal zenginliğin bir arada bulunduğu Kütahya'nın bu kadar yoğun turistin bulunduğu ve kültür turları ile alternatif turların çokça rağbet gördüğü günümüzde turizm pastasından yeterince pay alamaması, üzerinde düşünülmesi gereken bir gerçekliktir.

7.2. Kültür Varlıkları ve Turizm Potansiyeline İlişkin Genel Bilgiler (Turizm belgeli-belediye belgeli işletme sayısı, yatak kapasitesi, turist sayısı vb.)

Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerimizin Bilgileri

İlimizde üç adet dört yıldızlı, sekiz adet üç yıldızlı, iki adet iki yıldızlı , bir tane bir yıldızlı konaklama tesisimiz bulunmaktadır.

Basit Konaklama Turizm Belgeli Konaklama Tesislerimiz

Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
72	1.825	3.650

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Turizm Ve Belediye Belgeli Tesislerin Geceleme İstatistikleri

2021	2022	2023	2024(11 Aylık veri)
658.719	667.640	627.717	602.156

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Turizm Ve Termal Turizm Merkezlerimiz

S.N.	ADI	ALANI (ha)	TARİH VE SAYI
1	Gediz Ilıcasu Termal Turizm Merkezi	1.363 ha	19.04.1987 tarih, 87/11608
2	Gediz Muratdağı Termal Turizm Merkezi	2.031 ha	19.04.1987 tarih, 87/11608
3	Kütahya Ilıca Termal Turizm Merkezi	696 ha	19.04.1989 tarih, 89/13900
4	Simav Eynal, Çitgöl, Naşa Termal Turizm Merkezi	1.313 ha	19.04.1989 tarih, 89/13900
6	Tavşanlı Göbel Termal Turizm Merkezi	780 ha	16.12.2006 tarih 2006/11354
6	Emet Günlüce Dereli Termal Turizm Merkezi	412 ha	05.03.2012 tarih 2012/2901
7	Kütahya Ortaca Turizm Merkezi	1.708 ha	17.12.2012 tarih 2012/4153

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Turizm Belgeli Seyahat Acentaları Ve Diğer Tesisler

Turizm Seyahat Acenteleri (A Sınıfı)				39
Merkez:	16	Şube:	23	
Turizm İşletme Belgeli Gastronomi Tesisleri – (Nora Live)				1
Turizm İşletme Belgeli Lokantalar– (Güral Ocakbaşı)				1
Turizm İşletme Belgeli Diğer Tesisler – (Zafer Havalimanı İç – Dış Hatlar Terminali)				1

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

7.3. Turizm Bakanlığına Bağlı Müzeler Ve Örenyerleri

1. Arkeoloji Müzesi, 1965 yılında,
2. Çini Müzesi, 1999 yılında,
3. Kossuth Müzesi 1982 yılında hizmete açılmıştır.
4. Çavdarhisar-Aizanoi Antik Kenti ve Örenyeri

Kütahya Arkeoloji Müzesi

- ✚ En parlak devrini Roma döneminde II. ve III. y.y.'da yaşamış, Bizans Döneminde Piskoposluk Merkezi olmuştur.
- ✚ Aizanoi Antik Kentinde; Zeus Tapınağı, Amfi Tiyatro, Stadyum, Gymnasium, Antik Köprüler, Sütunlu Cadde, Agora, Antik Borsa Binası, Hamamlar gibi yapılar mevcuttur. Dünyanın ilk ticaret borsası bu antik kentte bulunmaktadır.
- ✚ Dünya'daki ilk ve tek Çini Müzesi'de il merkezinde yer almaktadır.
- ✚ Osmanlı Devleti döneminde 1766 yılında ilk toplu iş sözleşmesi Kütahya'da yapılmıştır.

7.3.1. Turizm Bakanlığı Denetiminde Özel Müzeler

<https://simav.bel.tr/kentmuzesi.asp>

- 1- Kütahya Belediyesi Kent Tarihi Müzesi
- 2- Kütahya Belediyesi Jeoloji Müzesi
- 3- Dumlupınar Üniversitesi Arkeoloji Müzesi
- 4- Tugay Anadolu Kültür, Sanat ve Arkeoloji Müzesi
- 5- Dumlupınar Kurtuluş Savaşı Müzesi
- 6- Tavşanlı Belediyesi Müzesi
- 7- Kütahya Belediyesi Sıtkı Olçar Çini Müzesi
- 8- Simav Belediyesi Kent Müzesi
- 9- Gülsüm Güral Müzesi

Kütahya Germiyan Konakları

TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI SAYISI

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlığı	Adet
Askeri Yapılar	10
Dinsel ve Kültürel Yapılar	382
İdari Yapılar	17
Sivil Mimarlık Örnekleri	1.500
Endüstriyel Yapılar	28
Doğal Anıtlar	12
Arkeolojik Sit Alanı	361
Kentsel Sit Alanı	5
Tarihi Sit Alanı	10
TOPLAM	2.325

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

TAŞINIR KÜLTÜR VARLIĞI SAYISI

Taşınır Kültür ve Tabiat Varlığı	Adet
Arkeolojik Eser	30.911
Etnografik Eser	4.062
Sikke	27.649
TOPLAM	62.622

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

MÜZE ZİYARETÇİ SAYILARI

2024 Yılı	Ziyaretçi Sayısı
Arkeoloji Müzesi	1.941
Çini Müzesi	41.367
Kossuth Müzesi	22.977
Aizanoi Örenyeri	52.086
Toplam	118.371

*Kaynak: Kütahya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

7.4. Geliştirilmesi ve desteklenmesi gereken turizm alanları

İlimiz, Domaniç'te Kuruluş, Dumlupınar ve Zafertepe'de Kurtuluşa mekân olması, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapması, Anadolu'nun Türk hâkimiyetine girmesinden sonra, 130 yıl Germiyanogulları Beyliğinin başkenti, Osmanlı döneminde ise 400 yıl Anadolu Beylerbeyliğinin merkezi olması ve mescit, camii, medrese, külliye, han, hamam gibi yapılarla donatılması Tarih ve Kültür Turizmi, Termal Turizm Merkezleri ve Kaplıcaları ile Termal ve Sağlık Turizmi, Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi'nin ninesi, Ertuğrul Gazi'nin annesi olan Hayme Ana'nın kabrinin ilimiz Domaniç ilçesinde olması, ayrıca Mevleviliğin önemli

Haymeana Türbesi Domaniç/Kütahya

şehirlerinden biri olması ile İnanç Turizmi, Topraklarının % 56 sının orman olması ile Doğa ve Yayla Turizmi, Murat Dağı, Termal Kayak Merkezi ile Kış Turizmi öne çıkmaktadır. Ayrıca, hiking, trekking, oryantiring, mağara, kamp ve karavan, gastronomi, bisiklet, film ve dizi turizmi geliştirilmesi müsait diğer turizm çeşitlerindendir. İlimizin en önemli geleneksel el sanatlarından biri olan Çini Sanatının 2016 yılında UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine dâhil edilmesi, 2017 yılında UNESCO Zanaat ve Halk Sanatları alanında “Yaratıcı Şehir” unvanı alan ülkemizdeki ilk ve tek il olması başlı başına tanıtılması ve geliştirilmesi gereken unsurlardandır.

Kütahya Kalesi ve Hisarı

7.5. Turizm sektörünün sorunlarına yönelik görüş ve değerlendirmeler

- ❑ İlimizde 6 adet Termal bir adet Doğa Turizm merkezi olmak üzere 7 Turizm Merkezi bulunmaktadır. Turizm Merkezlerinde yeterli yatırımcı bulunmadığından, turizm merkezlerinin potansiyeli değerlendirilememektedir.
- ❑ İlimiz, Germiyan Sokaktaki restore edilmiş tescilli tarihi konakların, kültür ve turizm konularında faaliyet gösteren işletmeci, kurum, kuruluş, dernek vb. kiralanması veya tahsisi, ayrıca sokağın canlandırılarak işlev kazanması, tarihi sokağın kültür turizm sokağı haline getirilmesi için çalışma yapılması.
- ❑ 2012 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesine eklenen Aizanoi Antik Kentinde Dumlupınar Üniversitesi tarafından yapılan kazı çalışmalarına devam edilmesi, Aizanoi de gerçekleştirilen Penkalas Çayı projesinin tamamlanması, ayrıca Aizanoi yi ziyaret eden turistlerin İl Merkezine de yönlendirilmesi ve konaklamalarının sağlanması.
- ❑ İlimiz Domaniç ilçesinde bulunan Hayme Ana şenliklerinin ulusal düzeyde daha fazla ziyaretçi ağırlayacak şekilde güncellenmesi sağlanmalı, Domaniç – Söğüt ilçeleri arasında oluşturulan “Osmanlı Göç Yolu” nun bilinirliğinin artırılarak, bu güzargahın ulusal ve uluslar arası tanıtımının yapılması sağlanmalıdır.
- ❑ 2015 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesine eklenen Frig Vadilerinde festival, etkinlik vb. organizasyonlarla ilginin artırılması, Frig Yürüyüş Yolu güzergahı üzerinde konaklama, pansiyon, gezi yolları, tanıtım ve yön levhaları, vb. donatıların iyileştirilmesi sağlanmalıdır.
- ❑ Ülkemizin kurtuluş mücadelesinde dönüm noktası olan Başkomutan Tarihi Milli Parkı’nın Çanakkale benzeri bir çalışma yapılarak daha fazla kişi tarafından ziyaret edilmesi sağlanmalıdır.

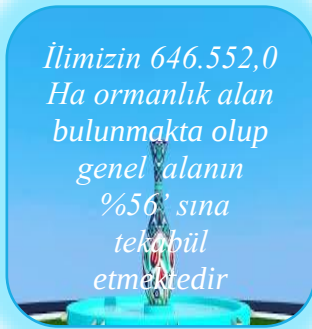
- ❑ Kütahya Turizm İl Müdürlüğü ve MÜSİAD işbirliği ile yer tespiti yapılan 8 kamp ve karavan turizmi noktasının düzenlenerek işlevsel hale getirilmesi İlimiz turizmine katkı sağlayacaktır.
- ❑ İhtiyaca cevap veremediği için Eskişehir Yolu Şehirlerarası otobüs terminali karşında devam etmekte olan Yeni Arkeoloji Ve Maden Müzesi inşaatı, Müdürlüğümüz ve Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından takip edilmekte olup Şubat 2024 itibari ile açılması planlanmakta olup taşınma hazırlıkları yapılmaktadır. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne bağlı Müze Müdürlüğü, Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü ile Koruma Kurul Müdürlüğü de buraya taşınacaktır.
- ❑ Başta Aizanoi Antik Kenti, Tavşanlı Höyük olmak üzere, Aizanoi Antik Kentindeki Penkalas (Kocaçay) Çayı üzerinde bulunan 2 ve 4 nolu köprüler arasındaki 3 nolu köprü ve ile Tiyatro Stadyum kazı çalışmalarına devam edilmesi, kazı çalışmalarının devamı için gerekebilecek kamulaştırmalarına devam edilecektir.

8. ORMAN VE ORMAN ÜRÜNLERİ

8.1. Orman alanları

Amenajman planlarına göre, Orman Bölge Müdürlüğü orman varlığı ile ilgili rakamsal değerler aşağıya çıkarılmıştır.

Bölge Müdürlüğümüz genel alanı 1.165.137,0 Ha. (Milli Park dâhil.) olup, bu alanın 646.552,0 Ha. yani genel alanın % 56' sı ormanlık alandır. Ormanlık alanın 412.079,0 Ha. lık bölümü produktif orman alanıdır.

Orman Bölge Müdürlüğü ormanlık sahaların % 70'e yakın kısmı genellikle az meyilli olup, meyil % 10–40 arasındadır. % 30 civarında ise ormancılık çalışmalarını güçleştiren dik meyilli ve yer yer sarp bölümlere rastlanmaktadır

Orman Bölge Müdürlüğü ormanlık alanlarının % 50'si Karaçam, % 5'i Kızılçam, % 1'i Kayın, %11'i Meşe, % 6'sı Ardıçlık, % 20' si İbrelili Yapraklı karışık, % 5'i ibreliler arası karışık alanlarla kaplı olup, kalan % 2'lik bölümde ise sedir, köknar, kavak, kestane ve kızılğöğüş gibi türler bulunmaktadır.

Orman Bölge Müdürlüğü ormanlarında 51.104.769 m³ servet olup, ortalama yıllık cari artım 1.433.046 m³, ortalama yıllık eta 659.066 m³ tür. Son 10 yıllık dikili damga miktarı 580.000-1.000.000 m³ arasında olup, 2020 yılı dikili damga programı 1.000.000 m³' e karşılık 1.036.000 m³ olarak gerçekleştirilmiştir.

AMENAJMAN PLANLARINA GÖRE		
Ormanlık Alan	% 56	646.552,0 Ha.
Açıklık Alan	% 44	518.585,0 Ha.
Genel Alan	% 100	1.165.137,0 Ha.

NOT: Milli Park sınırları içerisinde kalan alanlar toplama dâhil edilmiştir.

FONKSİYONLAR	
Üretim	331.476,0 Ha.
Doğayı Koruma	191.059,0 Ha.
Erozyonu Önleme	87.710,0 Ha.
Hidrolojik	28.522,0 Ha.
Ekoturizm ve Rekreasyon	3.170,0 Ha.
Estetik	2.468,0 Ha.
Toplum Sağlığı	1.973,0 Ha.
Ulusal Savunma	174,0Ha.
Toplam	646.552,0 Ha.

*Kaynak: Kütahya Orman İşletme Müdürlüğü

8.2. Orman emvali bilgileri

Orman emvali üretimlerimiz orman ürünleri standardizasyonu çerçevesinde yapılmakta, ormanın durumu ile piyasa ve halkın talepleri doğrultusunda şekillenmektedir. Üretim çalışmaları genel olarak;

- 1-Tomruk
- 2-Tel Direği
- 3-Maden Direği
- 4-Sanayi Odunu
- 5-Sırık
- 6-Kabuklu Kâğıtlık Odun
- 7-Lif Yonga Odunu
- 8-Yakacak Odun olarak

şekillenmektedir.

8.3. Orman Ürünlerine Yönelik Ekonomik Veriler

Yıllar itibariyle damga ((DKGH) program ve gerçekleştirme durumu aşağıdaki gibidir.

YILLAR	Damga (DKGH) Programı (m ³)	Gerçekleşme (m ³)
2020	1.000.000	1.036.478
2021	1.000.000	1.015.550
2022	1.000.000	996.503
2023	1.000.000	969.881
2024	1.000.000	1.015.184

*Kaynak: Kütahya Orman İşletme Müdürlüğü

Yıllar itibariyle endüstriyel odun program ve gerçekleştirme durumu aşağıdaki gibidir.

YILLAR	Program (m ³)	Gerçekleşme (m ³)
2021	790.000	747.577
2022	800.000	707.158
2023	800.000	686.923
2024	800.000	712.599

*Kaynak: Kütahya Orman İşletme Müdürlüğü

2024 yılı verim yüzdesi cetveli aşağıya çıkarılmıştır.

İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ	2024		
	D.K.G.H. (m ³)	END. ODUN(m ³)	%
ALTINTAŞ	127.447	81.471	64
DOMANIÇ	97.252	82.326	85
EMET	152.754	117.722	77
GEDİZ	162.438	99.633	61
KÜTAHYA	95.169	57.576	60
SİMAV	204.727	138.078	67
TAVŞANLI	175.397	135.793	77
TOPLAM	1.015.184	712.599	70

*Kaynak: Kütahya Orman İşletme Müdürlüğü

ODUN HAMMADDESİNE DAYALI EMVAL SATIŞ MİKTARLARI

YIL	ÜRÜN CİNSİ	BİRİMİ	MİKTARI	TUTARI	ORT. FİYAT
2021	End. Odun	m3	530.596	291.741.348,00	550,00
	Yakacak odun	ster	168.674	4.609.517,00	27,00
	Dikili Satış	m3	310.967	130.210.128,00	419,00
	TOPLAM			426.560.993,00	
2022	End. Odun	m3	384.665	515.602.682,00	1.340,00
	Yakacak odun	ster	200.512	9.267.027,00	46,22
	Dikili Satış	m3	409.840	403.949.129,00	985,63
	TOPLAM			928.818.837,00	
2023	End. Odun	m3	451.456	932.482.277,00	2.065,00
	Yakacak odun	ster	175.649	16.171.487	92,00
	Dikili Satış	m3	217.311	324.216.338	1.492,00
	TOPLAM			1.272.870.102,00	
2024	End. Odun	m3	630.903	1.617.566.020,00	2.564,00
	Yakacak odun	ster	190.765	34.238.594,00	179,00
	Dikili Satış	m3	155.641	252.325.150,00	1.621,00
	TOPLAM			1.904.129.764,00	

*Kaynak: Kütahya Orman İşletme Müdürlüğü.

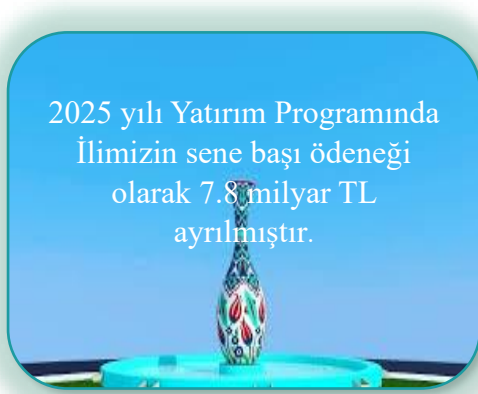
2024 Yılı Odun Dışı Ürün Satış Miktarları

YILI	BİRİMİ	MİKTARI	TUTARI
2015	TON	4.907	116.791,00
2016		10.680	94.354,00
2017		17.396	78.124,00
2018		15.269	116.798,00
2019		14.208	140.470,00
2020		13.455	135.334,00
2021		13.633	182.860,00
2022		19.307	248.087,00
2023		27.668	230.000,00
2024		10.323	485.105,00

*Kaynak: Kütahya Orman İşletme Müdürlüğü

9. DEVLET YATIRIMLARI

9.1. Kütahya İlinde Yürütülen Önemli Yatırımlarla İlgili Değerlendirme

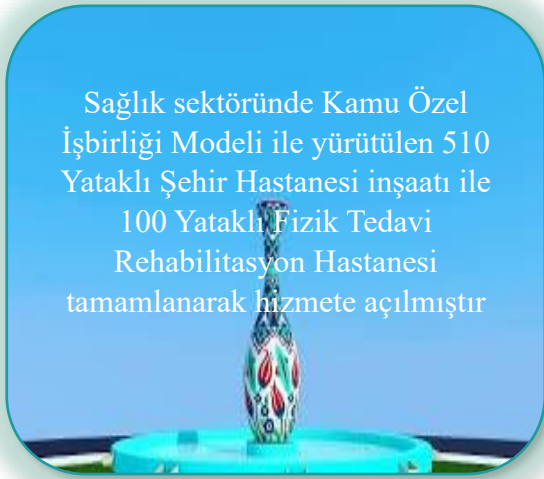
İl Yatırım Takip Sistemi (İLYAS) verilerine göre; 2024 yılı sonu itibarıyla; 2024 yılında İl Yatırım Programında ilimiz genelinde 769 kamu yatırım projesi yer almıştır. 2024 yılında uygulanan projeler için toplam 14 milyar 349 milyon TL'lik yatırım öngörülmüş ve 2024 yılında 10 milyar 709 milyon TL harcama yapılmıştır. Nakdi gerçekleşme oranı % 74,64'e tekabül etmektedir. Resmi Gazete'de 15 Ocak 2025 tarihinde açıklanan 2025 yılı Yatırım Programında ilimizin sene başı ödeneği olarak 7.8 milyar TL ayrılmıştır.

Ödenek tahsisi açısından ilimizde en büyük payı % 21,2 ile diğer kamu hizmetleri (taşıt, makine teçhizat alımı, kamu binası yapımı, etüd, proje işleri, içmesuyu, kanalizasyon, katı atık yönetimi, OSB'ler), % 19,7 ile ulaştırma-haberleşme, % 14,8 ile konut, % 11,2 ile eğitim, % 8,2 ile tarım, % 7,9 ile madencilik sektörü almıştır. Bu sektörü sırasıyla % 6,3 ile imalat, % 4,7 ile turizm sektörü, % 3 ile sağlık, % 2,5 ile turizm izlemektedir.

İlimizde 2024 yılında yürütülen projelerden 479 adedi tamamlanmış, 33 adedi ihale aşamasında, 63 adedine başlanmamış, 28 adedi tasfiye edilmiş olup, 166 adedi devam etmekte, devam eden projelerden 76 adedi fiziki % 90 ve üzerindedir.

1-Tamamlanan Ve Halihazırda Devam Eden Önemli Devlet Yatırımları

İlimizin gelişimi ve kalkınması açısından önem taşıyan projelerden;

Sağlık sektöründe Kamu Özel İşbirliği Modeli ile yürütülen 510 Yataklı Şehir Hastanesi inşaatı ile 100 Yataklı Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanesi tamamlanarak hizmete açılmıştır. 510 Yataklı Genel Hastane ve 100 Yataklı Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi ile sağlık hizmetlerinin halkımıza etkin ve verimli bir şekilde günümüz şartlarına uygun şekilde sunumunun sağlanması amaçlanmış, 20 ameliyathane, 85 yoğun bakım yatağı, 13 diyaliz ve 14 kemoterapi koltuğu, her branştan 202 poliklinik ve 1160 araçlık otoparkı ile 2024 yılından itibaren hizmet vermeye başlamıştır.

500 Yataklı Genel Hastane Kütahya Merkezde Evliya Çelebi Hastanesi yanında yaklaşık 150.000 m², 100 Yataklı Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi ise Kütahya'ya 16 km. mesafede olan Yoncalı bölgesinde yaklaşık 31.000 m² arazi üzerinde inşa edilmiştir. Hastane inşaat alanı yaklaşık 36.018 m²'dir. Sağlık alanında İlimizin önemli bir açığını karşılaması planlanan Kütahya 500 Yataklı Devlet Hastanesi+100 Yataklı Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanesi Yapım İş'i tamamlanarak salgın ve diğer sağlık hizmetlerinin sunumunda ve diğer illere olan hasta hareketliliği azaltılmış, yerinde sağlık hizmetleriyle İlde yaşayan vatandaşlara sağlık alanında büyük bir imkân ve fırsat sağlanmıştır.

Domaniç 10 Yataklı Entegre Hastanesi tamamlanarak hasta kabulünü başlanmıştır. 10 Yataklı İlçe Entegre Hastanesi olarak ASM+112 ASHİ olarak Bodrum, Zemin, 1 kat şeklinde yapımı tamamlanmış, 1050,78 m² oturma alanına, 3143,03 m² kapalı alanına sahip olacak bina 12 yatak, 6 poliklinik kapasiteli olacaktır. 22 araçlık park alanına sahip olarak hizmet vermektedir.

Sağlık sektöründe Tavşanlı Doç. Dr. Mustafa Kalemli Devlet Hastanesi Ek Bina İnşaatı (75 Yataklı) ile Tavşanlı İlçesinde sağlık hizmetlerinin daha etkin ve verimli sunulması hedeflenmekte olup 16.01.2024 tarihinde ihale edilmiş, yıkım çalışmaları tamamlanarak kalan enkaz boşaltma işlemleri ile hafriyat çalışmaları % 1 seviyede sürmektedir. Halkın eşit şartlarda sağlık hizmeti alması açısından fonksiyonel olmayan mevcut binanın yerine ek bina yapılacaktır. Hastane projesi 75 yataklı olarak 3.855 m² oturma alanı 19.681 m² kapalı alan üzerine inşa edilmektedir. Proje kapsamında 602.470.000 TL yatırım öngörülmektedir.

Çavdarhisar 10 Yataklı Entegre Hastane Yapımı İş'i 2022 yılında yatırım programına girmiş olup mevcut hastane binasının yıkım kararı üzerine 02.05.2024 tarihinde yıkım ve yapım ihalesi yapılmıştır. 13.06.2024 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 24.06.2024 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. İşin süresi 400 takvim günü olup, sözleşmeye göre işin bitişi 29.07.2025 tarihidir. Şu anda %20 fiziki seviyede sürmektedir. Proje kapsamında ilçede 125.543.000 TL yatırım öngörülmektedir. Proje arsa alanı 4.061,63 m², kapalı inşaat alanı 3.216 m² üzerine

oturmaktadır. Proje ile yöre halkına Sağlık Bakanlığının standartlarında hizmet sunulması planlanmaktadır.

Emet Espey Kaynak Suyu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi tamamlanmış olup, performans testleri başarı ile gerçekleşmiş olup geçici kabul işlemleri tamamlanmıştır. Emet Bor İşletme Müdürlüğü tarafından Espey Kaynak Suyu Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi kapsamında 140.457.000 TL yatırım yapılmıştır. Proje ile bölgedeki kaynak suların bor ve arsenik konsantrasyon yüksekliğini düşürmek amacıyla uygulanan proje ile Emet Çayının su kalitesi iyileştirilmiştir.

GLİ Müdürlüğünce Temiz Kömür Teknolojileri Projesi kapsamında Organik Toprak Düzenleyici Gübre Üretimi Tesisi hayata geçirilerek “YERLİ ve MİLLİ” imkânlarla organik toprak düzenleyici gübre üretimine başlanmıştır. GLİ Müdürlüğü proje ile kendi sahalarından çıkardığı düşük kalorili kömürleri (Leonardit) değerlendirerek ekonomiye kazandırmak amacıyla tarımda önemli bir yeri olan “Organik Toprak Düzenleyici” gübre üretmeye başlamıştır. Kütahya Tunçbilek’te kurulan yıllık 1.500.000 litre kapasiteli tesiste “Yerli ve Milli” imkânlarla üretilecek olan TKİ-Hümas markalı sıvı hümitik asit, Ülkemiz gübre sektöründe dışa bağımlılığı azaltıp, topraklarımıza organik madde takviyesi yaparak verimin artmasını sağlayacaktır.

Demiryolları alanında Eskişehir-Kütahya-Balıkesir 330 Km Demiryolu Hattı Sinyalizasyon ve Kablolı Haberleşme Tesisleri Yapım işi tamamlanmıştır. Demiryollarının modernizasyonu kapsamında proje ile 1.469.237.664 TL yatırım yapılmış olup, günlük çalıştırılan yük ve yolcu trenlerinden daha fazla tren işletilmesi ile hat kapasitesi artacaktır. Sinyalizasyon projesi tamamlanarak kapanacak istasyonlar ve makasların merkezden tanzimi nedeni ile faal personel tasarrufu sağlanmıştır. Sinyalizasyon sistemi ile ray kırılması ve yolun genel olumsuzluklarını, sistemin ihbar etmesi, kazaların önlenmesi ve seyrüsefer emniyetini arttırmaktadır.

Karayolları alanında Kütahya’nın Uşak ve İzmir bağlantısı açısından büyük önem taşıyan Abide-Simav Yolu-Abide-Pazarlar Arası BY-BSK Yapım İş (15 KM BY-BSK) % 99 fiziki seviyede devam etmektedir. Proje ile toplamda 1.801.000.000 TL yatırım yapılacaktır. Proje kapsamında Kütahya ilindeki projenin toplam uzunluğu 15 km olup bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol ve 20 mt çift köprünün tamamlanması öngörülmüş olup 15 km BY-BSK yol yapımı 2023 yılı sonu itibarıyla tamamlanmış, 2024 yılında 11,9 km aşınma imalatı bitmiştir. Proje ile amaçlanan ulaşımın “Bitümlü Sıcak Karışım Kaplamalı Bölünmüş Yol” standardında sağlanması, trafik güvenliğinin artırılması, yüksek standartlı ve konforlu ulaşımın sağlanması, seyahat süresinin azaltılması, yol bakım onarım iş ve maliyetlerinin azaltılması, ulaşımında hareketliliğin artmasıyla bölgenin sosyo-ekonomik gelişimine katkıda bulunulması olarak özetlenebilir.

Yine Kütahya’nın Uşak ve İzmir bağlantısı açısından büyük önem arz eden Çavdarhisar-Gediz-Abide-2.Bl.Hd. Eksik Kalan Kesimler İkmal (5,2 km BY-BSK) İş % 18 fiziki seviyede sürmektedir. Çavdarhisar-Gediz-Abide-2.Bl.Hd. Yolu Projesinin toplam proje bedeli 1.173.000.000 TL olup, 2025 sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir. Toplam proje uzunluğu 60,1 km BY-BSK olarak tamamlanacak yolda önceki işler kapsamında 54,8 km BY-BSK yol yapımı tamamlanmıştır. Projenin tamamlanmasıyla Kütahya’nın Uşak ve İzmir bağlantısı BY-BSK karayolu standardında yapılarak, iller arası ticaret ve turizmin gelişimine ivme kazandıracaktır.

Kütahya’nın Balıkesir bağlantısı açısından önem arz eden Dursunbey-Harmancık-Tavşanlı Yolunun BY-BSK İş (23,8 Km) % 99 seviyede sürmektedir. Toplam uzunluğu 89,7 km olan yolun 38,2 km.si Balıkesir, 27,7 km.si Bursa ve 23,8 km.si Kütahya ilinde kalmakta olup, toplam 86 km (41,7 km BSK, 44,3 km SK) olarak tamamlanmıştır. Kütahya ilindeki proje uzunluğu 23,8 km BY-BSK olan yolda önceki yıllarda 23,8 km BY (5,2 km SK ve 18,6 km

BSK) yol yapımı tamamlanmıştır. 2023 yılında 11,2 km (tek taşıma yolunda) Aşınma tabakası imalatı tamamlanmıştır. 2024 yılında Kütahya ilinde 4,4 km Aşınma tabakası imalatı tamamlanmıştır. Proje ile 2024 yılı sonuna kadar güncel fiyatlarla 556.400.000 TL yatırım yapılmakta olup, Projenin tamamlanmasıyla Kütahya-Tavşanlı Balıkesir iliyle olan bağlantısı bitümlü sıcak karışım kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanarak iki il arasındaki ticaret, turizm ve sosyo-ekonomik gelişmeyi ve kalkınmayı hızlandıracaktır.

Kütahya Girişi KöprülÜ kavşakta Köprü Genişletme ve Düzenleme işi tamamlanmıştır. Trafik, can ve mal güvenliği açısından vatandaşların talepleri göz önünde bulundurularak köprünün genişletilmesi işi; 22.02.2024 tarihinde ihale edilmiş olup 18.03.2024 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 27.03.2024 tarihinde yapım çalışmalarına başlanmıştır. Toplamda 140.000.000 TL yatırım yapılmıştır.

Sanayi sektöründe sunulan teşvik ve imkânlar açısından bölgenin en cazip yatırım yerlerinden biri olması beklenen Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi (OSB) yatırıma uygun hale getirilmesi kapsamında altyapı çalışmaları devam etmektedir. Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi Doğalgaz Hatları Yapım İş i tamamlanmıştır. Bu kapsamda 81 milyon 772 bin TL keşif bedelli Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi 1. Etap Altyapı (yol, içmesuyu, atıksu, yağmursuyu, telekom) İş i % 97, Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi AG-YG Elektrik Altyapı Yapım İş i Projesi tamamlanmıştır. Zafer OSB'nin önümüzdeki dönemde altyapı ve parsel tahsis sürecinden sonra fabrika ve tesis yatırımlarıyla on binlerce kişiye istihdam kapısı olacaktır.

Sanayi alanında TOKİ tarafından İnköy Mah. Küçük Sanayi Sitesi İş i % 92 fiziki seviyede sürmekte olup, geçici kabul talep dilekçesi verilmiştir, proje sonunda 372 adet işyeri yapılacaktır.

Tarım sektörüne ciddi anlamda katma değer oluşturması beklenen arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi kapsamında toplulaştırma yapılarak arazi ölçeği büyütölüp tarımsal verimlilik artırılması amacıyla yürütölen Tavşanlı AT ve TİGH Projesi (21.000 dekar) % 36, Çavdarhisar AT ve TİGH Projesi (69.000 dekar) % 43, Emet AT ve TİGH Projesi (38.000 dekar) % 29, Altıntaş AT ve TİGH Projesi (13.000 ha) % 37 fiziki seviyede sürmektedir. Altıntaş ve Çavdarhisar 2. Kısım AT ve TİGH Projesi ile Aslanapa AT ve TİGH Projelerinde ise yer teslimi yapılmış olup çalışmalar sürmektedir.

Gençlik ve spor alanında Murat Dağı Kamp Merkezi Yapım İş i, Gediz İlçesine 1 Adet Sentetik Yüzeyli Atletizm Pisti Yapım İş i ile Merkez Yeşilay Spor Tesisleri Futbol Sahasının Büyütölerek Yenilenmesi İş i (250 Seyirci Kapasiteli Çelik Portatif Tribün Yapılması, Tel Örgü ve 2'li Soyunma Odası Yapımı) ile Emet ilçesine Nizami Sentetik Çim Yüzeyli Futbol Sahası, 2'li Tip Soyunma Odası ve 250 Seyirci Kapasiteli Portatif Tribün Yaptırılması İş i tamamlanmıştır. TOKİ Bölgesine 1 Adet 1000 Kişilik Spor salonu (1 adet Okçuluk Salonu, 2 Adet Basketbol Sahası, 2 Adet Tenis Kortu İle Zafertepe Mah. 1 Adet 250 Kişilik Spor Salonu Yapımı) % 99 fiziki seviyededir.

Tavşanlı Belediyesi Yarı Olimpik Yüzme Havuzu İkmal İnşaatı İş i tamamlanmış, Göbel Termal Tesisleri Gençlik ve Kamp Merkezi yapımı ve Göbel Termal Tesisleri Otel Binası İkmal İnşaatı tamamlanmıştır. Yarı Olimpik Yüzme Havuzu projesi kapsamında bodrum+zemin kattan oluş an yaklaşık 1.894,94 m2 inşaat alanına sahip betonarme-çelik karkas sistem yüzme havuzu yapılmış olup proje geçici kabul aşamasındadır. Proje ilçedeki yüzme sporu ile profesyonel olarak ilgilenen yüzücülerin ideal bir şekilde antrenman yapabilmesi ve yarışmaların düzenlenmesine katkı sağlayacaktır. Karakova Mahallesi'ne yapılan tesis kullanılmaya başlaması ile özellikle gençlerin modern bir ortamda spor yapmalarına, çocuklarında erken yaşta alacakları eğitimle yüzmeyi öğrenmelerine olanak sağlayacaktır. Bu tesisle artık Tavşanlı ilçesinde yüzme bilmeyen çocuğumuz kalmayacak ve gençlerimiz modern bir ortamda yaz-kış spor yapma imkânına kavuşacaktır. Göbel Termal Tesislerine 22 adet

bungalov ev, 1 adet kafe, 1 adet giriş takı, 1 adet Bosna çeşmesi, 1 adet amfi, 3 adet tip-1 pergole ve 3 adet tip-2 pergoladan oluşan gençlik ve kamp merkezi yapılmıştır.

Gerek termal turizmin geliştirilmesi gerekse ilçedeki amatör ve profesyonel sporcuların kullanımına sunulması amacıyla Eynal Kaplıcaları Termal Turizm Merkezine Simav Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Yapım İşi tamamlanmıştır. Proje kapsamında ilçeye 5.839.461,27 yatırım yapılmıştır. Simav Belediyesi Eynal kaplıcaları termal turizm merkezinde yıllardır eksikliği hissedilen yarı olimpik yüzme havuzu yapıldığında bu eksiklik giderilmiş olacaktır. Yüzme havuzunda çeşitli yarışmalar, yüzme kursları gibi etkinlikler düzenlenebilecek, ayrıca halkımızın kullanımına açılacaktır.

Arkeoloji ve Maden Müzesi İkmal İnşaatının 04.11.2024 tarihinde yer teslimi yapılmış olup uygulama projesi doğrultusunda uygulamalar % 65 fiziki aşamada devam etmektedir. 14 bin 500 m2 kapalı alana inşa edilecek olan Arkeoloji ve Maden Müzesinde eserlerimiz, Kütahya'nın ölçeğine uygun özelliklerde inşa edilen müzede sergilenecektir. Arkeoloji ve Maden Müzesi, sergi alanlarıyla ve gelen misafirlerimize yapabileceği ev sahipliğiyle Kütahya'nın yüz akı projesi olacaktır. Bu topraklardaki medeniyetleri, kültürü, tarihi mirası en güzel, en modern şekilde, misafirlerimizi yormadan sunacağımız alanlar oluşacaktır. Şaphane ilçesinde tarihi Koca Seyfullah Ağa Camii restorasyonu tamamlanmıştır.

Turizm alanında tarihi Dumlupınar Meydan Muharebesinin yapıldığı alanların tanıtımının yapılacağı ve gelecek nesillere kurtuluş savaşının önemini aktarılacağı önemli projelerden olan Dumlupınar Diorama Müzesi ve Gençlik Merkezi Yapım İşi tamamlanmıştır.

Ayrıca Gediz'e bağlı Gökler Beldesinin sağlıklı içme suyu temini noktasında yürütülen Gökler İçme Suyu İnşaatı Yapım İşi tamamlanmış olup proje kapsamında Gökler halkı daha temiz ve modern bir içme suyu altyapısına kavuşmuştur.

Hizmet binası yapımları kapsamında Tarım ve Orman Müdürlüğü Binası ve AFAD Hizmet Binası ile Altıntaş Hükümet Konağı ve Aslanapa Hükümet Konağı ile Adalet alanında İlimize yeni bir Adalet Binası 25.392 m2 alan üzerine inşa edilerek hizmete sunulmuştur. Proje kapsamında 390.310.377 TL yatırım yapılmaktadır. Gediz Hükümet Konağı ve Emniyet Müd. Hizmet Binası İnşaatı % 95, Çevre Şeh. ve İklim Değ. Müd. hizmet binası % 95 fiziki seviyede devam etmektedir.

İlimiz yenilenebilir enerji potansiyelinin değerlendirilmesi noktasında Tepecik GES Yapım İşi tamamlanmış olup 21. 06.2023 tarihinde geçici kabulü yapılmıştır. Gediz İlçesinde yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi amacıyla Gediz Belediyesi 2935 kwe GES Yapım İşi tamamlanmıştır. Proje ile Gediz ilçesinde 76,5 milyon TL tutarında GES enerjisi yatırımı yapılmıştır. Kütahya Belediyesi tarafından İlimiz yenilenebilir enerji potansiyelinin değerlendirilmesi ve yeşil enerjinin yaygınlaştırılması amacıyla yapılan 2.500 Kw'lık Güneş Enerjisi Santrali Yapım İşi tamamlanmıştır. Proje ile TR33 Bölgesinde sürdürülebilir bir çevre için; enerji kullanımında yeşil enerjinin yaygınlaştırılması ve verimliliğin sağlanmasına katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

2-Yapılması Planlanan Önemli Devlet Yatırımlarına İlişkin Değerlendirmeler

DSİ 3. Bölge Müdürlüğü tarafından yapılması planlanan Gediz Muratdağı Barajı ve Sulaması projesi ile 2025 Yılı Yatırım Programına göre toplamda 1.783.359.233 TL yatırım yapılması öngörülmekte olup işi için barajın durumuna göre ihale izni istenecek olup, proje ile 3.227 ha tarım alanının cazibeli olarak sulamaya kazandırılması hedeflenmektedir.

Altıntaş 2. Kısım AT ve TİGH Projesi, Çavdarhisar 2. Kısım AT ve TİGH Projesi ile Aslanapa AT ve TİGH Projelerinin ihaleleri yapılmış olup bölgedeki dağınık tarla parçalarının toplulaştırılarak tarımsal verimliliğin artırılması ve tarımda ölçek ekonomisinin uygulanması hedeflenmektedir.

İlimizde şehir hastanesi faaliyete geçtikten sonra mevcut binalarımızın kullanılması gerekliliği değerlendirilmiştir. Şehir hastanesinden ayrı olarak mevcut ana bina (Şehir hastanesinin hemen yanındadır.) 2. ve 3. Basamak genel hastane planlaması yapıldığında bu binanın dönüşüm ve tadilatı için ciddi bir maliyet gerekecek, 2.ve 3. basamak iki hastanenin yan yana oluşu yönetim ve personel kaynaklarının verimli kullanımı açısından dezavantaj oluşturacaktır. Her iki hastanede de 24 saat esasına göre verilecek hizmetlerde nöbet planlaması, yoğun bakım işleyişi, acil servis hizmetleri ve yeterli personel istihdamında sorunlar yaşanabilecektir. Bu sebeple şehrin diğer ucuna en az 400 yataklı üniversite hastanesi veya 2. Basamak genel hastane yapılması halinde şehrimizin 50 yıllık ihtiyacının giderilebileceği düşünülmektedir. % 80 doluluk kapasitesi ile çalışıldığında şehrin ihtiyaç duyacağı yatak kapasitesi 1236 olarak öngörülmektedir. İlin sağlık hizmet kapasitesine büyük katkı sağlaması amacıyla anılan sebeplere istinaden 2. veya 3. basamak hastane yatırımı olarak Kütahya 400 Yataklı Devlet Hastanesi İnşaatı proje aşamasındadır. Yapılacak proje ile Kütahya ili hastane yatak sayısını artırılarak bölgedeki hastalarımıza kolay ulaşılabilir daha kaliteli sağlık hizmet sunumu yapılması amaçlanmaktadır. 400 Yataklı 2. Basamak Genel Hastanesi Projesi ile gerek yatak kapasitesi gerekse hizmet kalitesi artırılmış olacaktır.

Tavşanlı OSB elektriği Seyitömer-Gümüş hattından, OSB'ye 9,25 km mesafeden saplama yapılarak alınmaktadır. Enerji kapasitesi 20 MVA, Kurulu Güç 7 MVA olup, EPDK'dan dağıtım alınmıştır. Bu aşamada Seyitömer Santralinden bağlantı yapılmadığı için 4. gruptan tarifelendirilmiş bulunmaktadır. Sanayicilerden 1 nolu tarifeden uygulama yapılması yönünde sık sık talep gelmekte olup, 1 ve 4 nolu tarifeler arasındaki fark yaklaşık % 25 civarındadır. OSB'deki yıllık ortalama elektrik sarfıyatı yaklaşık 8.500.000 kWh'dır. Tavşanlı OSB'de yeni yatırımların önünün açılabilmesi ve yeni fabrika ve istihdam alanları açılması için OSB'ye saplama olarak elektrik alınan ve atıl durumda olan Seyitömer-Gümüş hattının OSB ye devredilmesinin sağlanması ya da OSB bölgesine yakın konumda bulunan yerleşim alanlarının da (DPÜ ve KSBÜ, Yoncalı yerleşkesi ve oteller, çevre köyler ve OSB II-III etapları) yararlanabileceği şekilde kurulması planlanan ve şu anda etüt çalışmaları devam eden Tavşanlı Transformatör Merkezi ve İrtibatları Yapım İşi ihale aşamasına gelmiştir. Projenin yapılmasıyla Tavşanlı OSB iletim hattı kaynaklı sorunlardan kurtulmuş ve temiz ve daha ucuz ve güvenli enerji imkânına kavuşmuş olacaktır.

Ayrıca sanayi sektöründe sunulan teşvik ve imkânlar açısından bölgenin en cazip yatırım yerlerinden biri olması beklenen Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi (OSB) yatırıma uygun hale getirilmesi kapsamında altyapı çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda Altıntaş Zafer OSB Transformatör Merkezi ve İrtibatları

Yapım İşi önem arz etmektedir. Projenin yapılmasıyla Zafer OSB'de yatırımcılar diğer altyapı yapı çalışmalarıyla birlikte temiz, daha ucuz ve güvenli enerji imkânına kavuşmuş olacaktır. Zafer OSB'nin önümüzdeki dönemde fabrika ve tesis yatırımlarının faaliyete geçmesiyle on binlerce kişiye istihdam kapısı olacaktır.

Tarım ve hayvancılık potansiyeli yüksek olan Aslanapa ilçemizde tarım ve sanayi sektörlerinin entegrasyonunu sağlamaya yönelik Özel Organize Hayvancık Bölgesi kurulması ile ilgili yer seçim işlemleri tamamlanmış, fizibilite çalışmaları devam etmekte olup, 2025 yılı ilk yarısında tamamlanarak ÇED dosyası teslim edilecektir. Tüzel kişilik kazandırma çalışmaları devam etmektedir. Üretime katma değer sağlamak için kurulan organize

hayvancılık bölgesinin ilimize kazandırılması ile hayvansal ürünlerin sağlıklı olarak ve yeterli miktarda üretimlerinin sağlanmasını, daha iyi yetiştirme koşullarında kârlı bir işletmecilik sonucu üreticinin gelir ve refah düzeyinin yükseltilmesini, üretimin yeterli hale getirilmesini amaçlayacaktır.

On yıllardır İlimizde tarımsal hasılda yaşanan düşüşün azaltılması amacıyla hayvansal üretim işletmelerinin ihtisas konusuna göre bir araya getirilerek, üretimin her safhasının kontrol edildiği, hijyenin sağlandığı, verimin ve kalitenin en üst seviyeye çıkarıldığı, ucuz maliyetli üretimin teşvik edildiği, giriş ve çıkışların kontrol edilebildiği bölgeler oluşturulması, yetiştiricilerin ihtisaslaşmalarının sağlanması, tarımın entegrasyonuna katkı sağlanması, orta ve büyük ölçekli modern tarımsal işletmelerin sayısal ve oransal olarak artırılmasına katkı sağlanması, markalaşma ve değerinden satış ile yetiştirici gelirlerinin artırılmasının sağlanması, tesislerin bir araya toplanmasıyla toprak, enerji, yakıt, su, endüstriyel atıksu arıtma tesisi, hammadde gibi altyapı ve sosyal gereksinimleriyle ilgili kolaylıkların sağlanması, çevreye olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla atık yönetim politikaları uygulanması gibi faydalar sağlayacaktır.

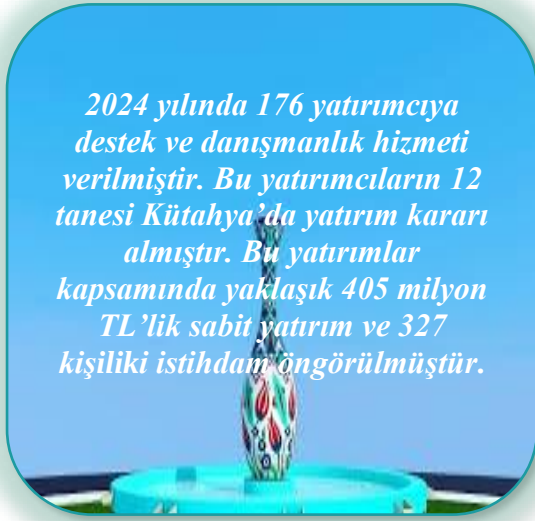
Bölge ilçelerinin topyekun kalkınmasına zemin hazırlayacak olan ve 1.730 dekar alan üzerinde Simav-Pazarlar-Şaphane ilçelerini kapsayacak olan Bölgesel Karma OSB'nin kurulmasına esas yer seçim komisyonu toplantısı yapılmış olup, kuruluş ve tüzel kişilik kazanılması çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Bölgesel Karma OSB kurulmasının temel amacı birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden sanayicilerin bir arada ve bir program dâhilinde üretim yapmalarıyla, üretimde verimliliğin ve kar artışının sağlanması, sanayinin az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırılması, tarım alanlarının sanayide kullanılmasının disipline edilmesi, sağlıklı, ucuz, güvenilir bir altyapı ve ortak sosyal tesisler kurulması şeklinde özetlenebilir.

Yenilenebilir enerji kaynaklar arasında yer alan jeotermal enerjiden maksimum şekilde faydalanılması ve jeotermal seracılığın geliştirilmesi amacıyla Simav Sera OSB 2021 yılı sonunda 118 ha üzerine kurulmuştur. OSB'de 23 sera parseli, 13 sanayi parseli olmak üzere toplam 36 parsel bulunmaktadır. 11 Sera ve 1 sanayi parselinin tahsisi yapılmıştır. İl Özel İdaresi ve MTA arasındaki protokol kapsamında 5 adet sondaj kuyusu açılmıştır. 9 adet sondaj kuyusu açılması için çalışmalar devam etmektedir. Genel Yerleşim Planı ve Üst Yapı Modül Projeleri Bakanlık tarafından onaylanmıştır. Sera OSB'nin alt yapı ihalesi yapılmış ve 2025 yılı sonu itibarıyla çalışmaların bitirilerek yatırımcıların kullanımına sunulması beklenmektedir. Proje ile İlin ve jeotermal alanların tarıma kazandırılması ile tarımsal hasılanın payı artırılarak sezon dışında turfanda ürünler ile daha yüksek katma değer oluşturulacaktır.

Bölgenin tarihi dokusunun korunarak yeniden canlandırılmasını ve yaşanabilir bir çevre yaratılmasını amaçlayan Pekmez Pazarı Sokak Sağlıklaştırma Projesi ile Pekmezci Bölgesi, Balıklı Meydanı, Meydan Caddesi, Germiyan Sokak ve Ulu Cami ile birlikte bütüncül bir yaklaşımla ele alınacak ve şehrimiz, gerçek kimliğine kavuşarak estetik görünümü ve turizm potansiyeliyle ön plana çıkacaktır.

10. DEVLET DESTEKLERİ

10.1. Devlet tarafından desteklenen sektörler ile bu desteklerin il ekonomisine katkısı

Zafer Kalkınma Ajansı ulusal kalkınmanın yerelden güçlendirilmesi, bölgesel potansiyelin yerelde yoğunlaşan çalışmalarla harekete geçirilmesi, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının azaltılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyetlerini yürüten 26 kalkınma ajansından biridir. Ajans Genel Sekreterliği Kütahya ilinde yer almakta olup Ajans faaliyetlerini Afyonkarahisar, Kütahya, Manisa ve Uşak illerinden oluşan TR33 Bölgesinde yürütmektedir.

2010 yılından itibaren faaliyetlerini sürdürmekte olan Zafer Kalkınma Ajansı temel olarak;

- Planlama, Araştırma ve Analiz
- Proje Geliştirme ve Uygulama
- Proje Destekleme ve İzleme
- Yatırım Destek ve Tanıtım

alanlarında çalışmalar yürütmektedir. Ajans tarafından hazırlanan TR33 Bölge Planına uygun alanlarda devam eden Mali Destek Programlarına ek olarak Ajans tarafından Bölgenin yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtılması amacıyla organizasyonlar düzenlenmekte, organizasyonlara katılmak sağlanmakta ve bölgeye yatırım yapmak isteyen kişilere ücretsiz danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.

Zafer Kalkınma Ajansı tarafından 2024 yılında **176 yatırımcıya destek ve danışmanlık hizmeti verilmiştir**. Bu yatırımcıların **12 tanesi Kütahya'da yatırım kararı almıştır**. Bu yatırımlar kapsamında yaklaşık **405 milyon TL'lik sabit yatırım** ve **327 kişi istihdam** öngörülmüştür.

Kütahya, 31.10.2017 tarihinde ilan edilen **UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı**'nın yeni üyeleri arasında yer alarak **"Zanaat ve Halk Sanatları"** alanında yaratıcı şehir unvanını almaya hak kazanmıştır. Bu sayede Kütahya, UNESCO tarafından yaratıcı şehir olarak kabul edilen dünyadaki 350 şehirden biri olmuştur. Kütahya söz konusu Ağa "Zanaat ve Halk Sanatları" dalında Türkiye'den kabul edilen ilk şehir olma başarısını göstermiş ve dünyadaki 66 zanaat ve halk sanatı şehriden biri olarak tescil edilmiştir. Ajansımızın koordinasyonunda 2016 yılının başından beri yürütülen çalışmalar sonucunda ilk başvurusunda Ağa kabul edilmeyi başaran Kütahya, bu alanda büyük bir başarıya imza atmış, Kütahya'nın yerelden ulusala, ulusaldan küresele taşınmasında önemli bir rol oynamıştır.

UNESCO üyeliği ile Kütahya ilinin gündemi şekillendirilmiş olup ilin yaratıcı ve kültürel endüstriler odaklı gelişimi için politikalar geliştirme ve uygulama çalışmalarına devam edilmektedir. Bu kapsamda, Kütahya Belediyesi'nin başvuru sahibi, Ajansın ise ortak olarak yer aldığı ve 2020 yılında destek almaya hak kazanan 3,9 milyon Avro bütçeli "Improving

Digitalization and Creativity Ecosystem in Kütahya” isimli proje kapsamında yürütülen çalışmalar devam etmektedir

Interreg NEXT Akdeniz 1. Çağrısı kapsamında, bölge genelinde bilgilendirme ve eğitim toplantıları düzenlenmiştir. Bu süreçte, Kütahya’da 2’si lider başvuru sahibi olmak üzere toplam **3 projenin** hazırlanmasına destek verilmiştir. Söz konusu projelerden 1’i başarılı bulunmuş ancak bütçe imkânları nedeniyle 2. aşamaya geçme hakkı elde edememiştir.

Sivil Toplumun Sosyal Girişimcilik Yoluyla Güçlendirilmesi AB Projesi kapsamında Aksiyon Dokümanı hazırlanarak Bakanlık ve Merkezi Finans ve İhale Birimi’ne (MFİB) iletilmiştir. Söz konusu projenin 2025 yılında uygulamaya geçmesi öngörülmektedir.

Bölgelerin vizyonunu belirlemek, geleceğe yön vermek ve yerelde proje geliştirme süreçlerini destekleyip kolaylaştırmak amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Yerel Kalkınma Hamlesi hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, ilimizdeki paydaşlarla yapılan görüşmeler doğrultusunda **Bölgesel Kalkınma Hamlesi Yatırım Konuları** kapsamında ilimizde yatırım yapılabilecek projeler belirlenerek Bakanlığa sunulmuştur.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda çalışmalarına **2022 yılında** başlanan **TR33 Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı 17 Aralık 2024 tarihinde Resmi Gazete’de** onaylanmıştır. TR33 Bölgesi’nin önümüzdeki beş yıllık perspektifini oluşturan planda stratejik öncelikler; kırsalda gelir getirici faaliyetlerin artırılması, dezavantajlı grupların iş gücüne katılımının sağlanması, sanayinin teknolojik dönüşümünün çevreye duyarlı olarak sağlanması olarak belirlenmiştir. Oluşturulan hedef ve tedbirlerle planın bölgesel ve ulusal kalkınmaya destek olması hedeflenmektedir.

Kütahya Turizm Master Planı kapsamında 2024 yılında başlatılan çalışmalarda ilçe ziyaretleri, arama konferansı ve rapor yazımı tamamlanmış olup süreç devam etmektedir.

Son olarak, Kütahya ilinde Ajans tarafından farklı konularda (“Coğrafi İşaret”, “Yeşil Dönüşüm” vb.) araştırma analiz faaliyetleri yürütülmüştür.

Zafer Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanan Destekler

	Destek Sayısı	Alan	Proje	Destek Tutarı (wsTL)	Toplam Bütçe (TL)
SOGEP	3			18.750.870,00	29.948.258,00
TOPLAM	3			18.750.870,00	29.948.258,00

Zafer Kalkınma Ajansı Hizmet Binası

SORUNLAR	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
1) Kütahya'nın sahip olduğu coğrafi avantaja nazaran ilin lojistik altyapısı zayıf kalmaktadır. 2) Kütahya ilinde en baskın ve öne çıkan sektör metalik olmayan diğer mineral ürünlerin (seramik, porselen, çini, cam vb. toprak ürünlerin) imalatı sektörüdür. İl sanayi istihdamında da ilk sırada yer alan bu sektör enerji ve hammadde yönünden kırılgandır. 3) Üretimde enerji ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. 4) Yeşil dönüşüm önümüzdeki yıllarda ihracatta önemli rol oynayacaktır. 5) İlimizde yeterince yüksek katma değerli ürün üretimi yapılamamaktadır. 6) İlçelerimizde istihdam olanakları kısıtlıdır. Bu durum göçün artmasına neden olmaktadır.	1) Kütahya'da bulunan Kütahya OSB, Kütahya 30 Ağustos OSB ve yeni kurulan Kütahya Altıntaş Zafer OSB'nin de dahil olduğu OSB'lere iltisak hatlarının çekilmesi ile daha önce yeri tespit edilen Kütahya OSB yanında yer alan alanda konteyner parkı ve yükleme merkezi altyapı yatırımları hayata geçirilmelidir. 2) Sektörde yaşanabilecek sorunların ildeki çarpan etkisini azaltmak amacıyla yine istihdamı ve katma değeri yüksek alternatif sektörlerin ildeki mevcudiyetini artırmaya yönelik tedbirler alınmalıdır. 3) OSB'lerin sağlık koruma bantlarına Güneş Enerji Santrali (GES) kurulabilmesi konusunda mevzuat değişikliği yapılmalıdır. 4) İhracatın AB ülkelerine yoğunlaşması nedeniyle yeşil dönüşüm çalışmalarının önceliklendirilmesi sağlanmalıdır. 5) OSB'lerde yer tahsislerinde mümkün mertebe orta-yüksek ve/veya yüksek teknoloji düzeyinde yatırımlara yer tahsisi yapılması sağlanmalıdır. 6) İstihdamı yüksek olan tekstil ve giyim ürünlerine yönelik yatırımların ilçelere yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Ulusal kalkınma plan ve stratejilerinde öngörülen ilke ve hedefler çerçevesinde, kırsal kalkınma programlarını etkin bir şekilde uygulayarak, ülke genelinde sürdürülebilir kırsal kalkınmaya katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen IPARD Programı ile kırsal alanlarda gerçekleştirilen ekonomik faaliyetler TKDK tarafından desteklenmektedir.

IPARD, Avrupa Birliği (AB) tarafından aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturulan, Katılım Öncesi Yardım Aracı'nın Kırsal Kalkınma bileşenidir. IPARD, Avrupa Birliği'nin Ortak Tarım Politikası, Kırsal Kalkınma Politikası ve ilgili politikalarının uygulanması ve yönetimi için uyum hazırlıklarını ve bu kapsamda politika geliştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

10.2. IPARD I-II Programının Amacı

- Ortak Tarım Politikası ile AB'ye katılım sürecindeki ilgili müktesebatın uygulanmasına yönelik Türkiye'nin hazırlık sürecine katkı sağlamak.
- Fiziki sermayenin geliştirilmesi aracılığıyla akılcı, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir büyümeyi desteklemek
- Kaynakların verimli kullanımını ve yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılmasını sağlamak.
- Tarım işletmelerinin genel performansını iyileştirmek ve işletmelerin pazarlama yeterlilikleri dâhil olmak üzere rekabet güçlerini artırmak.
- Çevrenin korunması ve hayvan refahı konularında ilgili AB standartları ile uyum sağlamak.
- Kırsal alanlarda yaşam kalitesini geliştirmek ve bölgesel eşitsizlikleri azaltılmak.
- Yeni iş olanakları yaratmak, istihdamı sağlamak ve bu şekilde kırsal alanda ekonomik faaliyeti yükseltmek ve kırsal nüfusun azalmasının önüne geçmek.

10.3. IPARD Programının Kapsamı

1. Tarımsal İşletmeleri Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar

- Süt Hayvancılığı
- Büyükbaş/Küçükbaş Besicilik
- Kanatlı Hayvan (Broyler/Hindi/Kaz) Yetiştiriciliği
- Yumurta Tavukçuluğu sektörleri desteklenmektedir.

Bu sektörün faydalanıcıları, kamu tüzel kişilikleri hariç, ulusal kanunlarca tanınmış, aşağıda belirtilen sistemlere kayıtlı olan gerçek kişiler ve tüzel kişilerdir.

- Ulusal Çiftçi Kayıt Sistemi veya
- Ulusal Hayvan Kayıt Sistemi

Bu sektörde, mesleki yeterlilik olarak başvuru sahibi (gerçek kişi olması durumunda kendisi, tüzel kişiliklerde, tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili olan kişi) ziraat, veterinerlik veya ilgili diğer uzmanlık alanındaki bir ziraat meslek lisesi, meslek yüksekokulu veya üniversite diploması ile (master veya doktora dâhil) ya da ilgili ulusal

kayıt sistemleri tarafından belgelenebilecek şekilde tarım ya da ilgili diğer uzmanlık alanında minimum 3 yıl çalışma deneyimi ile yeterliliğini kanıtlamalıdır.

2. Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin işlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar

- Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi
- Süt Toplama Merkezleri
- Kesimhaneler
- Kırmızı Et İşleme Tesisleri
- Kanatlı Eti İşleme Tesisleri
- Su Ürünleri İşleme Tesisleri
- Sebze ve Meyvelerin Depolanması, Yıkanması, Dondurulması ve Sınıflandırılmasına yönelik tesisler desteklenmektedir.

Bu sektörde amaçlanan;

- Süt toplama ve işleme soğuk zincirinin geliştirilmesi, küçük ve orta ölçekli süt toplama merkezleri ve süt işleyen işletmelerin üretim kapasitelerinin artırılması ve süt ürünlerinin kalitesinin geliştirilmesidir.
- Sığır, manda, koyun, keçi ve kanatlılar için mevcut kesimhanelerin ve et işleme tesislerinin yenilenmesi.
- Su ürünleri işleme konusunda, AB standartlarına ulaşmak ve hasat sonrası kayıpları asgari düzeye indirmek için soğuk zincirin kurulması. Küçük ve orta ölçekli işleme kuruluşları, kapasitelerinin artırılması ve süreçlerinin modernizasyonunun sağlanması konusunda desteklenecektir.
- Meyve ve sebze sektöründe; hasat sonrası kayıpların azaltılması, soğuk hava depolama ve kurutma tesisleri kapasitelerinin geliştirilmesi ve işletmelerin AB standartlarına uyumunun sağlanması çevreyi kirleten üretim süreçlerinin ortadan kaldırılmasıdır.

3. Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme

Bu tedbirin genel amaçları:

Yeni işler yaratmak suretiyle istihdamın desteklenmesi ve iş faaliyetlerinin geliştirilmesi yoluyla mevcut işlerin korunması, bu şekilde kırsal alanlarda ekonomik faaliyet düzeyinin yükseltilmesi ve kırsal nüfusun azalmasının tersine çevrilmesidir. Ekonomik faaliyetler ve çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi, kırsal alanlarda büyüme, istihdam ve sürdürülebilir kalkınma için gereklidir. Bu durum, kırsal alanlarda hane halkı gelirlerini doğrudan artırarak, ekonomik ve sosyal bakımdan daha iyi bir bölgesel dengeye katkı sağlamaktadır. Bu tedbir spesifik olarak çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesinde yatırımların modernizasyonu, oluşturulması, genişletilmesi ve yeniden inşası aracılığıyla kırsal faaliyetlerin oluşturulmasını, çeşitlendirilmesini ve geliştirilmesini hedefleyecektir. Ayrıca aşağıda belirtilen konularda tarımsal ve tarım dışı faaliyetlerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır:

- Bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi ve bitkisel ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesi: Süs bitkileri, tıbbi ve aromatik bitkiler, mantar ve misel, fide ve fidan, çiçek soğanını içermektedir.
- Arıcılık ve arı ürünlerinin üretimi, işlenmesi ve paketlenmesini içermektedir.
- Zanaatkârlık ve katma değerli ürünler: Zanaatkârlık faaliyetleri ile gıda-gıda olmayan ürünlerin işlenmesi ve pazarlanmasını içermektedir.
- Kırsal turizm ve rekreasyon faaliyetleri: Konaklama, yeme-içme tesisleri ve rekreasyon faaliyetlerini içermektedir.
- Su ürünleri yetiştiriciliği: İç sularda su ürünleri üretimi yapan tesisleri ve ürün satışı yapan restoranları içermektedir.
- Makine parkları: Yerel tarım sektörünün ortak ihtiyaçlarına hizmet edecek yatırımları içermektedir.
- Yenilenebilir enerji yatırımları: Elektrik ve ısı üretimi için yapılacak yatırımları içermektedir. Uygun yararlanıcılar diğer çiftlik faaliyetleri çeşitlendirme aktivitelerinden ve bu tedbir kapsamındaki iş geliştirme faaliyetlerinden bağımsız olarak, kendi ihtiyaçları için yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapabilirler.

10.4. Nihai Yaralanıcılar

Gerçek ve tüzel kişiler IPARD Programının yararlanıcısıdır. Müracaat edecek kişilerin 65 yaşını geçmemiş olması gerekmektedir. %25'ten fazla kamu hissesi olan tüzel kişiler programa müracaat edemezler. Başvuru sahipleri yatırımlarını bitiminden itibaren 5 yıl boyunca devam ettirmek zorundadır.

10.5. Uygun Harcamalar

- Yeni makine ve ekipman alımı
- Çiftlik faaliyetleri için biyogaz ve güneş enerjisi tesisleri yatırımları (Yenilenebilir enerji tesisinin kapasitesi, tarım işletmesinin yatırım sonundaki enerji ihtiyacından fazla olamaz.)
- Danışmanlık ve iş planı hazırlama masrafları
- Tahsis miktarı m² ile tahsis miktarı m²

TKDK KÜTAHYA İL KOORDİNATÖRLÜĞÜ IPARD I-II DESTEKLENEN YATIRIMLAR			
SEKTÖRLER	Sayı	Toplam YATIRIM TUTARI (Milyon TL)	Toplam HİBE TUTARI (Milyon TL)
Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	41	95,9	46,6
Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmeler	13	32,9	18,8
Kanatlı Et Üreten Tarımsal İşletmeler	10	15,5	8,3
Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	11	37	19,5
Süt Toplama Merkezi	38	43,4	21,8
Kırmızı Et ve Kırmızı Et Ürünleri İşl. ve Pazarlanması	8	23,9	12,1
Kanatlı Eti ve Kanatlı Eti Ürünleri İşl.ve Pazarlanması	9	19,9	10,1
Su Ürünleri Yetiştiriciliği	1	0,4	0,2
Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Pazarlanması	13	88,3	41,8
Bitkisel Üret. Çeşit. ve Bitkisel Ür. İşl. ve Paz.	603	73,4	36
Arıcılık ve Arı Ürünlerinin Üretimi, İşl. ve Paz.	8	1,5	0,7
Zanaatkârlık ve Katma Değerli Ürünler	4	11,5	5,9
Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetleri	13	36,9	18,4
Makine Parkları	5	9,2	5,5
Yenilenebilir Enerji Yatırımları	14	33,9	18,1
LEADER-Yerel Eylem Grubu	2	3	3
Genel Toplam	793	526,6	266,8

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), AB Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma hibelerini (IPARD) Kütahya ilinde 2013 yılından bugüne yatırımcılar ile buluşturmaktadır.

Tarım ve hayvancılık başta olmak üzere kırsalda 16 farklı sektördeki yatırımlara %50-%75 arasında hibe desteği verilmektedir.

TKDK desteği ile yapılan yatırımlar “TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA II) ÇERÇEVE ANLAŞMASI GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:1)” gereğince her türlü vergiden muaftır. Benzer bir düzenleme ile hibe desteği ile yapılan yatırımlarda resmi/standart belgeler, idari para veya harç tutarlarından muaf tutulabilir. Bu şekilde yatırımcı/girişimcilere sağlanacak teşvik imkanlarının artırılmasının faydalı olabileceği değerlendirilmektedir. Kütahya’da yatırım yapılabilecek sektör bazı yatırım konuları aşağıda verilmiştir:

10.6. Gıda, Tarım ve Hayvancılık:

1. Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları
2. Yumurta tavukçuluğu üretimi yatırımları
3. Termal seracılık yatırımları
4. İtri, tıbbi ve aromatik bitkiler yatırımları
5. Mantar üretimi yatırımları
6. Örtü altı tarım yatırımları
7. Organik tarım yatırımları
8. Tohum üretimi yatırımları
9. Sertifikalı yem yatırımları
10. Paketleme, ambalajlama ve kurutma, boylama ve derecelendirme tesisleri yatırımları (bu tür yatırımlar üretim bütünlüğü sağlamıyorsa yani üretim ile entegre değilse ve sadece tasnif ve ambalajlamaya yönelik yatırımlar ise teşviklerden yararlanmamaktadır.)
11. Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dâhil) yatırımları
12. Arıcılık ve balcılık yatırımları
13. Kiraz, kestane, pancar vb. ürünlerden katma değer elde edebilecek (meyve suyu konsantresi gibi) yatırımlar
14. Gıda ürünleri ve içecek imalatı (teşviklerden yararlanmayacak konular; makarna, makarna ile entegre irmik yatırımları, şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, pirinç, ev hayvanları için hazır yem, balık unu, balık yağı, balık yemi, ekmek, rakı, bira, kuruyemiş, turşu, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri) yatırımları.

10.7. İmalat ve Sulama sistemleri üretimi yatırımları

1. Tarımsal makine üretimi yatırımları
2. Otomotiv (motorlu kara taşıtı ve yan sanayi) yatırımları
3. Orta-yüksek teknoloji otomotiv yan sanayi yatırımları
4. Teknik seramik, kompozitler, cam elyaf, bor karbür vb. ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar
5. Refrakter ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar
6. Katma değerli mobilya üretimi yatırımları
7. Ağaç ve mantar ürünleri ve hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı yatırımları
8. Metal eşya imalatı yatırımları
9. Ana metal sanayi, metal döküm sanayi yatırımları
10. Vagon üretimi yatırımları
11. Motosiklet ve bisiklet üretimi yatırımları
12. Makine ve teçhizat imalatı yatırımları
13. Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı yatırımları
14. Elektrikli makine ve cihazları imalatı yatırımları

15. Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı yatırımları
16. Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı yatırımları
17. Seramik boyaları ve renk pigmentleri üretimi yatırımları
18. Kimyasal madde ve ürünler (deterjan, kozmetik vb.) gübre, ilaç yatırımları
19. Havaalanı çevresinde uçak bakım-onarım tesisi yatırımları
20. Tekstil ve konfeksiyon ürünleri imalatı (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil dahil)
21. Kestane odunu üretimi yatırımları
22. Kauçuk ürünleri imalatı
23. Kâğıt ve kâğıt ürünleri imalatı

10.8. Turizm ve Sağlık:

1. Beş yıldızlı termal tesis yatırımları
2. Geriatri ve termal turizm merkezlerinde fizik tedavi rehabilitasyon merkezleri yatırımları
3. Termal ile entegre SPA ve Wellness merkezleri Yatırımları
4. Murat Dağı termal ve kayak turizm merkezi yatırımları
5. Turizm rehberliği firması yatırımları

10.9. Maden, Enerji ve Çevre:

1. Kömür-cevher zenginleştirme yatırımları
2. Yakma teknolojileri yatırımları
3. Bordan uç ürünlerin üretilmesi yatırımları
4. Maden (özellikle bor, gümüş, krom madenlerine yönelik) atıklarının zenginleştirilmesi yatırımları
5. Güneş enerjisinden elektrik üretimi
6. Biyokütle yenilenebilir enerji yatırımları
7. Termik santral yatırımları
8. Jeotermal enerji santrali yatırımları
9. Atık geri kazanım veya bertaraf tesislerine yönelik yatırımlar
10. Kömür gazı üretimi (sentez gazı) yatırımları

10.10. Lojistik:

1. Doğal soğuk hava depo yatırımları
2. Lisanslı depoculuk yatırımları
3. Soğuk hava depo yatırımları
4. İthalat ve ihracata yönelik Antrepo ve depo yatırımları
5. Gümrük müşavirliği yatırımları
6. Hava kargo taşımacılık yatırımları

Eğitim ve Hizmetler:

1. Öğrenci yurtları yatırımları
2. Okul öncesi eğitim ve kreş yatırımları
3. Özel ilk, orta ve lise yatırımları
4. Sertifikasyon, patent, marka tescili ve danışmanlık yatırımları
5. Dünya mutfaklarına yönelik restoran yatırımları
6. Fitness ve spor salonları

10.11. Görüş Ve Değerlendirmeler

1. Afyonkarahisar, Kütahya ve Uşak illerinin sınırlarında yer alan tarihi ve turistik değere sahip olan Büyük Taarruz'un başladığı Dumlupınar Meydan Muharebesi'nin yaşandığı alanın Zafer'in 100. yılıyla birlikte özellikle etkili bir şekilde tanıtılması ve korunması amacıyla Başkomutan Tarihi Alan Başkanlığı'nın kurulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.
2. Aynı şekilde, Büyük Zafer'in 100. Yılı olan 2022 yılında gerçekleştirilecek TEKNOFEST organizasyonunun Zafer Bölgesinde gerçekleştirilmesi ilin ve Bölgenin tanıtımına katkı sağlayacaktır.
3. 26-30 Ağustos tarihlerinde kutlanan 30 Ağustos Zafer Bayramı ve Kütahya'nın Kurtuluşunu da içine alan "Zafer Haftası" ile Aizanoi Antik Kenti başta olmak üzere ilimizin tanıtımına ve turizmde çeşitliliğin geliştirilmesine büyük katkı sağlayacak çeşitli konser ve etkinliklerin her yıl düzenli olarak Aizanoi Antik Kentinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı koordinasyonunda yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.
4. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na giren Kütahya'da çiniciliğin gelişmesi açısından KDV oranının %1'e düşürülmesi çini sektörünün gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır.
5. İlde faaliyet gösteren büyük işletmelerin bağlı bulundukları vergi daireleri genellikle İstanbul merkezli olup, tahakkuk eden vergilerini kayıtlı oldukları vergi dairelerine yatırmaktadırlar. Bu nedenle İlin, ülke GSYİH'sına katkı bakımından etki ve ağırlığı azalmaktadır. Bu çerçevede bu tür vergi mükelleflerinin faaliyet gösterdikleri ilin vergi dairelerine vergilerini yatırmalarının sağlanması ilin ekonomik göstergelerine katkı sağlayacaktır.
6. Kütahya'nın ulusal ve uluslararası fonlardan aldığı payı arttırmak adına il genelinde proje geliştirme, yazma ve yürütme kapasitesine sahip personel sayısının artırılması önem taşımaktadır.
7. İl genelinde aile şirketleri ve mikro işletmeler kurumsallaşma ve sürdürülebilirliğe ilişkin sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların aşılabilmesi için işletmelerin yararlandığı eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinin artırılması gerekmektedir.

11. EĞİTİM

İl Milli Eğitim Müdürlüğü Hizmet Binası

11.1. Taşımalı Eğitim İstatistikleri

2023-2024 Eğitim Öğr.Y.	Öğrenci Sayısı	Taşıma Yerleşim Birim Sayısı	Taşıma Merk. Sayısı	Yıllık Taşıma Maliyeti(TL)	Yıllık Yemek Maliyeti (TL)	Toplam Maliyet (TL)
KÜTAHYA	6852	900	182	94.611.570,16	21.164.976,91	115.776.547,07

*Kaynak: Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Resmî Okullarda Derslik Durumu

Resmî Okullarda Derslik Durumu		1 Dersliğe Düşen Öğrenci Sayısı
Okul Öncesi	147	23
İlkokul	1742	14
Ortaokul	1179	21
Ortaöğretim	1339	20
Toplam	4407	19

*Kaynak: Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Öğrenci Sayıları

2023-2024																
	Okul Öncesi				İlkokul		Ortaokul			Ortaöğretim			Toplam			
	Resmi	Özel	Resmi (Meb Dışı)	Özel (Meb Dışı)	Resmi	Özel	Resmi	Özel	Açıköğretim	Resmi	Özel	Açıköğretim	Resmi	Özel	Açıköğretim	Toplam
Öğrenci	7.190	1.683	831	470	24.683	2.048	24.505	2.091	397	27.087	923	4.630	84.296	7.215	5.027	96.538
Öğret	193	154	107	48	1.750	269	2.151	267		2.470	210		6.671	948		7.619
Dersli	125	159	81	30	1.770	175	1.244	157		1.375	129		4.595	650		5.245
Oku	27	27	50	10	188	15	138	13		93	9		496	74		570

*Kaynak: Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Pansiyonlu Okul Kapasite ve Öğrenci Sayıları (İlköğretim/Ortaöğretim)

2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı		
Pansiyonlu Okul Kapasite ve Öğrenci Sayıları (İlköğretim/Ortaöğretim)		
Kapasite	Toplam Mevcut	Doluluk Oranı
7310	3822	%52

11.2. Mesleki eğitim ve halk eğitim verileri

11.2.1. Halk Eğitim Merkezleri

OKUL ÇAĞI DIŞINDAKİLERİN EĞİTİMİ	2024
Halk Eğitimi Merkezi Sayısı	13
Halk Eğitim Merkezi Kursiyer Sayısı	82127
Açılan Kurs Sayısı (Mesleki-Sosyal)	3664
Mesleki Eğitim Merkezi Sayısı	5
Mesleki Eğitim Merkezi Öğrenci Sayısı	2886
Olgunlaşma Enstitüsü Sayısı	1
Olgunlaşma Enstitüsü Kurs Sayısı	5
Olgunlaşma Enstitüsü Öğrenci Sayısı	7

Kaynak: Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

11.2.2. Mesleki Eğitim Merkezleri

Mesleki Eğitim Merkezinin Adı	Çırak öğrenci sayısı	Kalfalık belgesi alan sayısı	Ustalık belgesi alan sayısı	Usta öğreticilik belgesi alan sayısı	İşyeri açma belgesi alan sayısı
Merkez	1209	188	469	311	-
Emet	175	6	17	25	-
Gediz	114	50	48	44	-
Simav	192	51	78	35	-
Tavşanlı	194	130	54	124	-
TOPLAM	1884	425	666	539	-

Kaynak: Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü,

11.3. Dumlupınar Üniversitesi öğrenci istatistikleri

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

EĞİTİM - ÖĞRETİM HİZMETLERİ		
ÖĞRENCİ SAYILARI	2023 YILI	2024 YILI
DOKTORA	364	331
YÜKSEK LİSANS	4950	3722
LİSANS	25452	22939
ÖN LİSANS	16725	17475
TOPLAM	47.491	44.467
MEZUN ÖĞRENCİ BİLGİSİ		
DOKTORA	35	32
YÜKSEK LİSANS	3069	1731
LİSANS	2927	3436
ÖN LİSANS	2361	2905
TOPLAM	8.392	8.104
YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİ SAYILARI		
DOKTORA	113	95
YÜKSEK LİSANS	489	283
LİSANS	5913	4815
ÖN LİSANS	2504	1833
TOPLAM	9.019	7.026
PROGRAM DOLULUK ORANLARI		
SOSYAL BİLİMLER PROGRAM DOLULUK ORANI (SOSYAL BİLİMLER İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN KONTENJAN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	100	98
FEN BİLİMLERİ PROGRAM DOLULUK ORANI (FEN BİLİMLER İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN KONTENJAN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	100	100
EĞİTİM BİLİMLERİ PROGRAM DOLULUK ORANI (EĞİTİM BİLİMLERİ İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	100	73,96
SAĞLIK BİLİMLERİ PROGRAM DOLULUK ORANI (SAĞLIK BİLİMLERİ İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	99,57	99,38

11.4. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğrenci İstatistikleri

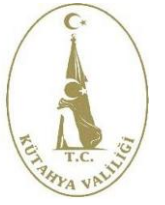
EĞİTİM - ÖĞRETİM HİZMETLERİ		
ÖĞRENCİ SAYILARI	2023 YILI	2024 YILI
DOKTORA	23	30
YÜKSEK LİSANS	90	85
LİSANS	3830	4253
ÖN LİSANS	1981	2190
TOPLAM	5861	6558
MEZUN ÖĞRENCİ BİLGİSİ		
DOKTORA	5	1
YÜKSEK LİSANS	56	36
LİSANS	484	561
ÖN LİSANS	600	609
TOPLAM	1145	1207
YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİ SAYILARI		
DOKTORA	-	-
YÜKSEK LİSANS	1	1
LİSANS	54	34
ÖN LİSANS	10	5
TOPLAM	65	40
PROGRAM DOLULUK ORANLARI		
SOSYAL BİLİMLER PROGRAM DOLULUK ORANI (SOSYAL BİLİMLER İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN KONTENJAN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	-	-
FEN BİLİMLERİ PROGRAM DOLULUK ORANI (FEN BİLİMLER İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN KONTENJAN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	-	-
SAĞLIK BİLİMLERİ PROGRAM DOLULUK ORANI (SAĞLIK BİLİMLER İÇERSİNDE YER ALAN PROGRAMLARIN KONTENJAN YERLEŞEN/SAYISI*100 ÖĞRENCİ SAYISI)	%100	%100

12. SPOR

İldeki profesyonel ve amatör spor kulüplerine ilişkin bilgiler

İl merkezinde futbol, atletizm, atıcılık, karate, masa tenisi, taekwon-do, yüzme, basketbol, voleybol, oryantiring ve güreş öne çıkan spor branşlarımızdır.

2024-2025 sezonunda TFF 3.Lig’de 1 takımımız, Futbol Bölgesel Amatör Ligde, 3 takımımız mücadele etmektedir. 2024 yılı GSB spor okullarında açılan kurslarda 25 farklı branşta 22932 sporcu eğitim almıştır

KULÜP BİLGİLERİ		2024 Yılı
İl Merkezindeki Kulüp Sayısı		108
İlçelerdeki Kulüp Sayısı		109
Toplam		217

*Kaynak: Kütahya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Profesyonel ve amatör sporcu sayıları

SPORCU SAYILARI		2024 Yılı
Futbol Lisanslı Faal Sporcu Sayısı		7128
Öğrenci Sporcu Faal Lisanslı Sporcu Sayısı		7850
Faal Lisanslı Sporcu Sayısı		4217
Sporcu Kartı Sayısı		5750
Futbol Lisans Sayısı		41367
Öğrenci Lisansı		7850
Lisanslı Sporcu Sayısı		4217
Toplam Lisans Sayısı		78359

*Kaynak: Kütahya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

Spor tesisleri

TESİS BİLGİLERİ		2024 Yılı
Mülkiyeti İl Müdürlüğüne Ait Spor Tesisi Sayısı		61
Mülkiyeti Diğer Kurumlara Ait Spor Tesis Sayısı		252
Mülkiyeti Diğer Kurumlara Kullanımı İl Müdürlüğüne Ait Tes. S		1
İldeki Toplam Tesis Sayısı		314
İl Müdürlüğü Toplam Tesis Alanı		8.962,43
Stadyum		2
Stad		0
Futbol Sahası		27
Spor Salonu		9
Çok Amaçlı Tenis Kortu		4
Trap Skeet Atış Poligonu		1
Atletizm Stadı		1
Gençlik Merkezi		5

Gençlik Merkezleri

GENÇLİK MERKEZİ BİLGİLERİ		2024 Yılı
Gençlik Merkezi Üye Sayısı		27.291
Gençlik Merkezi Faaliyet Çeşidi		17

*Kaynak: Kütahya Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü

13. SAĞLIK

13.1. Kamu ve Özel hastanelerin kapasite ve hasta istatistikleri

İLİMİZ SAĞLIK KURUM VE KURULUŞLARI	
KURUM / KURULUŞ	Toplam
Hastane (Kamu)	13*
Hastane (Özel)	2
Üniversite Dış Hekimliği Fakültesi ve Hastanesi	1
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	1
Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi	1
Toplum Sağlığı Merkezi	10**
İlçe Sağlık Müdürlüğü	3
Aile Sağlığı Merkezi	72
Aile Hekimliği Birimi	219
Verem Savaş Dispanseri	2
Köy Sağlık Evi	75
Ana Çocuk Sağlık Aile Planlaması Merkezi	1
Halk Sağlığı Laboratuvarı	1
112 Acil Sağlık İstasyonları	30
Ambulans Sayısı	46
Diyaliz Merkezi	6 (2 tane de özel mevcuttur.)

*4 Genel Hastane, 1 Dal Hastane, 1 Şehir Hastanesi, 1 Eğitim Araştırma Hastanesi, 6 İlçe Devlet Hastanesi mevcuttur.

**Pazarlar İlçesi Entegre Sağlık Hizmeti Sunan Merkez'dir.

	KAMU HASTANELERİ	ÖZEL HASTANELER	TOPLAM
Toplam Personel	8451	504	8.955
Toplam Yatak Sayısı	2.210	166	2.376
Yatan Hasta Sayısı	74.683	7.549	82.232
Yatak İşgal Oranı	%56	%43,43	%55
Yatak Başına Düşen Hasta Sayısı	34	45,47	34,6
Yoğun Bakım Yatak Sayısı (Erişkin/Çocuk/Yenidoğan)	207 (164/14/29)	47 (29/0/18)	254 (193/14/47)
Muayene Sayısı (Acil ve Dış Dâhil)	3.904.945	330.738	4.235.683
Toplam Ameliyat Sayısı	64.924	4.718	69.942

13.2. Eczane sayıları

İlimizde Kütahya Eczacılar Odasına bağlı olarak faaliyet gösteren 189 serbest eczane bulunmaktadır.

14. ULAŞIM, HABERLEŞME

14.1. İldeki araç sayıları (İl Emniyet Müdürlüğü)

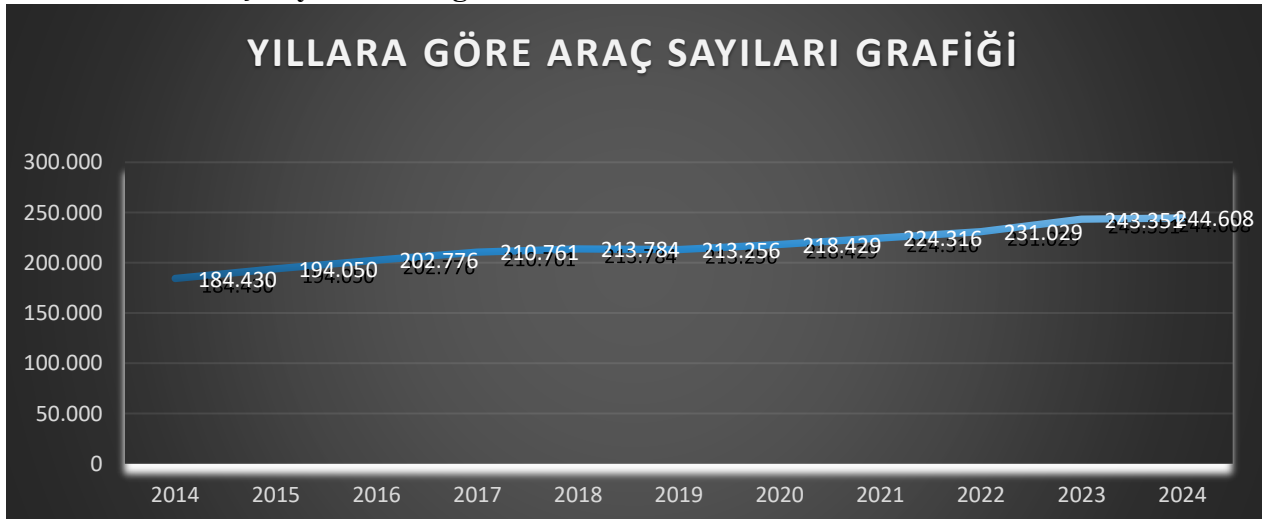
İlimizde 2011 yılından bu yana tescil yapılan motorlu kara taşıtlarının yıllara göre sayıları aşağıdaki tabloya işlenmiştir:

Yıllara Göre Araç Sayıları

Yıl	Araç Sayısı
2019	213.256
2020	218.429
2021	224.316
2022	231.029
2023	243.351
2024	244.608

*Kaynak: Kütahya İl Emniyet Müdürlüğü

Yıllara Göre Araç Sayıları Grafiği

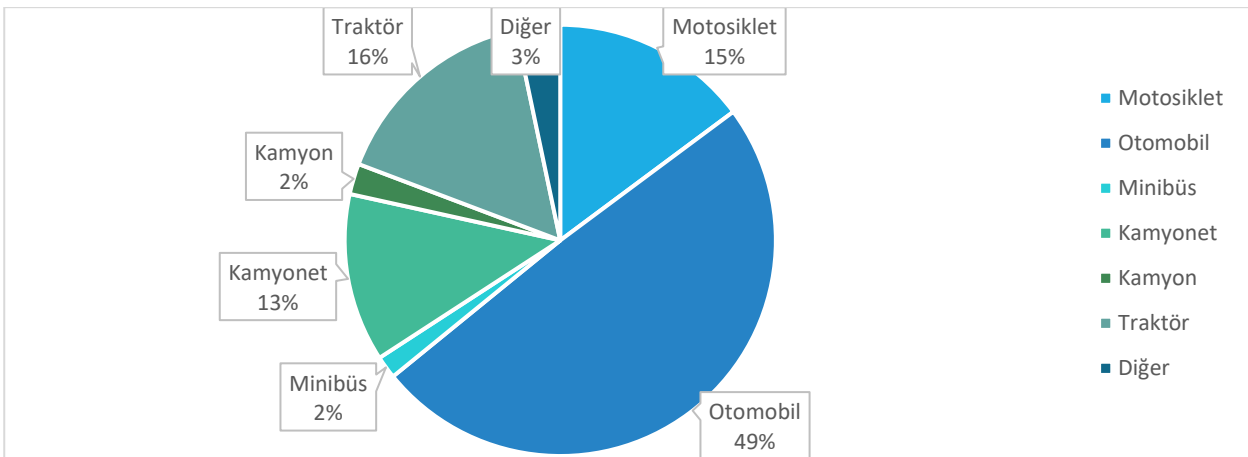
Tescilli araç sayılarının yıllara ve cinslerine göre dağılımı aşağıya çıkarılmıştır:

Yıllara ve Cinslerine Göre Araç Sayıları

Taşıt Cinsi	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Motosiklet(2)	30830	32390	33855	36737	47120	47 731
Otomobil	105122	107569	110352	112520	116572	117 063
Minibüs	3915	3822	3605	3526	3442	3 436
Otobüs	1854	1811	1819	1814	1853	1 868
Kamyonet	27062	27564	28477	29008	29127	29 199
Kamyon(1)	4964	4996	5018	5080	7877	7 892
Traktör	34224	34668	35173	35817	36647	36 701
Toplam	213256	218429	224316	231029	243351	244608

Kaynak:Kütahya İl Emniyet Müdürlüğü

2024 yılındaki taşıt sayısının cinslere göre dağılımı aşağıdaki grafikte ele alınmıştır:

Not: %1'in altında orana sahip taşıtlar "Diğer" başlığı altında toplanmıştır.

2024 yılı itibariyle Ülke geneli taşıt sayıları cinslerine göre dağıtılarak, ilimizle mukayese edilebilmesi amacıyla aşağıdaki tabloya çıkarılmıştır:

Taşıt Cinsi	Ülke Geneli	Kütahya	Oran (%)
Motosiklet	6.621.927	47 731	0,7
Otomobil	16.232.458	117 063	0,7
Minibüs	526.102	3 436	0,6
Otobüs	214.340	1 868	0,8
Kamyonet	4.738.370	29 199	0,6
Kamyon	1.000.326	7 892	0,7
Traktör	2.272.761	36 701	1,6
Özel Amaçlı	93.407	664	0,7
Toplam	31.292.696	245.272	0,8

Yapılan istatistiki değerlendirmeye göre 2024 yılı sonu itibariyle ilimizde 2,32 kişiye 1 taşıt düşmektedir.

14.2 Havayolu Taşımacılığına İlişkin İstatistikler

- Zafer Havalimanı Afyon-Uşak-Kütahya illerinin Hava Ulaşım sorununu çözmek üzere projelendirilmiştir.
- 25 Kasım 2012 tarihinde Zafer Havalimanı hizmete açılmıştır.
- Söz konusu ihaleyi IC İÇTAŞ 29 yıl 11 ay işletim süresi vererek ihaleyi kazanmıştır.
- Görevli Şirket; yatırımı 36 ay süre yerine, 18 aylık kısa bir sürede tamamlamıştır.
- 2009-2024 yılları arasında toplam 52.187.000 Euro'luk yatırım yapılmıştır.
- Engelsiz Havalimanı kuruluşu olarak sertifikalandırılan 10.Havalimanı ve yurtdışı uçuşların gerçekleşebilmesi için B sınıfı Havalimanı Sertifikası olan bir Havalimanıdır.
- Havalimanı hizmete açıldığından beri 120-140 kişiye doğrudan, 350-400 kişiye de dolaylı olarak istihdam sağlamaktadır.
- Haftanın 4 günü Türk Hava Yolları ile İstanbul'a karşılıklı uçuşlar gerçekleştirilmektedir.
- Yaz sezonunda gurbetçilerimizin bölgemize kolay ulaşım sağlayabilmeleri için haftanın 2 günü Almanya'nın Düsseldorf şehrinden karşılıklı seferler düzenlenmektedir.
- Yıl boyunca Umre ve Hac Seferleri ile bölgeye hizmet verilmektedir.
- Havalimanımızda konuşlu olan uçuş okulu ile Pilotaj eğitimleri verilmekte olup Havacılık sektörüne katkı sağlanmaktadır.

IC İÇTAŞ Zafer Uluslararası Havalimanı'na İlişkin İstatistikler

- Havalimanı pisti 3000×45 metre ebatlarındadır.
- Havalimanı 45°'lik 3 adet park pozisyonu bulunmaktadır.
- Havalimanına 1 adet bağlantı yolu bulunmaktadır.
- Havalimanı Yangın Kategorisi 7 olarak hizmet vermektedir.
- Havalimanı her iki pist başı CATII / ILS hassas yaklaşma sistemleri ile donatılmıştır.
- Havalimanında THYOPET Firmasına ait JETAI yakıt istasyonu bulunmaktadır.

- Havalimanı hali hazırda ER-AH Uçuş Okulu konuşlu olmakta olup Havalimanını Base olarak kullanmaktadır. Ayrıca Turkish Airlines Flight Academy (TAFA) ise 01.04.2025 tarihi itibarıyla Havalimanında hizmet verecek ikinci uçuş okulu olarak hizmete başlayacaktır.

DHİM Zafer Havalimanı 2019-2024 yolcu sayıları aşağıdaki gibidir.

İC İÇTAŞ ZAFER ULUSLARARASI HAVALİMANI					
2019		Gelen	Giden	Toplam Yolcu	Toplam Uçak
	İç Hat	30.060	27.652	57.712	573
	Dış Hat	12218	11798	24016	173
			Toplam	81728	746
2020		Gelen	Giden	Toplam Yolcu	Toplam Uçak
	İç Hat	4.793	4.746	9.539	99
	Dış Hat	497	2489	6886	53
			Toplam	16425	152
2021		Gelen	Giden	Toplam Yolcu	Toplam Uçak
	İç Hat	9.411	9.228	18.639	262
	Dış Hat	2414	1904	4318	45
			Toplam	22957	307
2022		Gelen	Giden	Toplam Yolcu	Toplam Uçak
	İç Hat	14.162	14.770	28.932	428
	Dış Hat	14.856	13.912	28.768	248
			Toplam	57.700	676
2023		Gelen	Giden	Toplam Yolcu	Toplam Uçak
	İç Hat	18.230	18.046	37.276	505
	Dış Hat	24.560	24.442	49.002	390
			Toplam	86.278	895
2024		Gelen	Giden	Toplam Yolcu	Toplam Uçak
	İç Hat	18.540	19.435	37.975	490
	Dış Hat	14.607	14.232	28.839	171
			Toplam	66.814	661

14.3 Demiryolu Taşımacılığına İlişkin İstatistikler

- Kütahya Garı, Kütahya'nın il merkezinde yer alan TCDD'ye ait ana tren istasyonudur.
- İstasyon, İzmir Mavi Treni, Ege Ekspresi ve Pamukkale Ekspresi Anahat Trenleri'ne[2] ve Eskişehir - Afyonkarahisar, Eskişehir - Kütahya, Eskişehir - Tavşanlı ve Kütahya - Balıkesir Bölgesel Trenleri'ne[3] hizmet vermektedir.
- Ayrıca istasyonda Eskişehir - Konya demiryolu ve Alayunt - Balıkesir demiryolu arasında doğrudan bağlantı sağlamak için bir döngü (loop) bulunmaktadır.

KÜTAHYA YOLCU TRENLERİ		
2024	Toplam Satış Adet	Toplam Satış Geliri
Ocak	6515	525.250,00
Şubat	6104	450.595,00
Mart	5804	457.080,00
Nisan	5100	354.771,00
Mayıs	7492	600.575,00
Haziran	7036	520.310,00
Temmuz	7844	683.265,00
Ağustos	7990	782.495,00
Eylül	6521	623.755,00
Ekim	6231	638.090,00
Kasım	5519	529.730,00
Aralık	4500	694.976,00
Toplam	12490	₺5.811.145,00

15. KÜTAHYA İLİ MADEN KAYNAKLARI

2024 yılı itibariyle
maden işletme ve
arama toplam maden
ruhsatı sayısı
419'dur.

Kuzeybatı Anadolu'da yer alan Kütahya ili yeraltı kaynakları bakımından zengin illerimizden biridir. MTA Genel Müdürlüğünün il ve yakın çevresinde yaptığı çalışmalar sonucunda önemli metalik maden ve endüstriyel hammadde kaynakları ile linyit oluşumları ortaya çıkarılmıştır. Bunlar başta bor ve kaolen olmak üzere gümüş, krom, alunit, antimuan, bakır- kurşun-çinko, demir, manganez, manyezit, çimento hammaddeleri, feldspat, jips, florit ve kum-çakıl olarak sayılabilir.

15.1. Maden Ruhsat Sayıları

YILLAR İTİBARIYLA MADEN RUHSAT SAYILARI		
YIL	Arama	İşletme
2019	198	217
2020	185	234
2021	152	252
2022	183	267
2023	146	273
2024	122	267

*Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü.

15.2. Kütahya’da Çıkarılan Maden Saha Sayıları

MADEN ADI	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Altın	3	2	2	2	2	2
Altın+Gümüş	1	2	2	2	2	2
Altın+Nikel,Altın	1	1	1	1	1	1
Antimuan	7	7	7	8	7	10
Bakır+Çinko+Gümüş+Kurşun			1	1	1	1
Bakır+Molibden	1	1	1	1	1	1
Barit	3	3	2	2	2	1
Bazalt (Mıcır)	7	7	5	5	3	5
Bentonit	1	1	2	2	2	2
Bor Tuzları	1	2	2	1	1	1
Demir	2	2	4	4	4	4
Demir, Bor Tuzları, Manganez	1	1		1	1	1
Dolomit	11	11	11	11	8	8
Dolomitik Kireçtaşı			1	1	1	1
Feldispat	3	3	4	5	5	7
Grafit			1	1		
Grafit, Kaolen	1	1			1	1
Granit	1	1	1	1	1	1
Gümüş	1	2	2	3	3	3
Gümüş, Zirkon	1	1	1			
Gümüş+Antimuan+Kurşun+Çinko+Barit	1	1	1	1	1	1
Kalker	15	15	15	19	20	20
Kalker , Serpantin	1	1				
Kalsit	1	1	1	1	1	1
Kaolen	1	1	1	1	1	1
Kayrak Taşı	1	1	1	1	2	2
Krom	17	17	16	14	14	14
Krom, Manyezit	7	5	6	8	8	8
Kuars	1	1	1	1	1	1
Linyit	24	26	35	26	27	25
Linyit, Bor Tuzları	1	1	1	1	1	
Linyit, Krom	3	3	3	3	3	3
Manganez	3	3	2	1	1	1
Manganez, Antimuan	1	1	1	1	1	
Manyezit	17	16	19	20	20	19
Mermer	25	28	25	38	40	42
Perlit	1	2	2	2	2	2
Şap	1	1	1	1	1	1
Talk	1	1	2	2	2	2
Traverten	4	4	5	5	5	7
Tuğla, Kremen KİLİ	4	4	3	3	3	3
Turba	1	1	1	1	1	1
Zeolit, Manyezit		1	1	1	1	1
GENEL TOPLAM	180	186	194	205	209	205

*Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

15.3. Kütahya İli Güncel Üretim Rakamları

MADEN ADI	ÜRETİM MİKTARI				
	2020	2021	2022	2023	2024
Altın	0	0	0	0	0
Antimuan	5.155,75	5.155,75	5.155,75	5.155,75	5.155,75
Bakır+Çinko-FGümüş+Kurşun		0,00	46.960,00	25.900,00	34.666,56
Bakır+Molibden	88.000	46.400		0	
Barit	0	1.066	0	3.610	4.650,00
Bazalt	573.844	573.843,50	445.087,95	214.934,15	692.898,35
Bor Tuzları	2.111.741,45	4.223.838,38	2.788.463,80	1.392.488,35	832.961,25
Demir	83.165,08	80.046,46	96.546,84	201.735,04	238.990,48
Dolomit (mıdır)	80.322,86	96.530,54	124.046,48	167.928,81	108.225,62
Feldispat	1.330		1.783	29.543	22.050,00
Grafit	9.990	15.205	28.336	27.715	27.974,00
Granit	15.626	8.125	26.852	26.289	18.703,47
Gümüş			0	178.380	
Gümüş+Antimuan+Kurşun+Çinko	1.534.785	2.972.219	3.897.458	2.477.356	1.366.006,95
Kalker	2.207.309	2.834.682	2.730.357	3.133.642	2.667.625,11
Kalsit	338.216	467.956		222.588	386.754,60
Kaolen	50.400	3.340	11.720	29.460	5.874,00
Kayrak Taşı	1.613	1.267	2.085	1.354	2.985,74
Kömür	7.399	5.019	10.067	19.485	11.091,62
Krom	9.437	3.085	4.045	8.838	34.699,47
Kuarsit				6.050	2.300,00
Linyit	12.637.049	10.821.198	11.397.171	11.779.455	8.499.285,38
Manganez	31.540	0	6.100	250	1.200,00
Manyezit	232.632	453.010	408.036	635.992	423.248,25
Mermer	38.324	54.286	64.246	165.156	158.477,02
Perlit	192.552	180.453	226.377	312.334	256.229,77
Talk	2.055	2.650	2.700	5.920	3.600,00
Traverten	13.675	12.225	33.917	10.226	33.348,38
Tuğla-Kiremit Kili	758	952			12.538,00
Turba	14.440	20.160	16.560	14.880	10.800,00
Genel Toplam	20.323.066,68	22.800.365,37	22.949.216,01	21.754.853,96	15.770.466,23

*Kaynak: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü

16. SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ekonomik ve ticari gelişimin önündeki engeller ile bu engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik görüş, değerlendirme ve öneriler.

A – Genel Sorunlar ve Çözüm Önerileri

1. Mevzuat: Tacir / esnaf ayrımı daha net bir şekilde ifade edilmeli, esnaf ve sanatkârların ticaret odalarına ve tacirlerin esnaf odalarına kayıt yaptırımlarının önüne geçilmelidir. Ayrıca odalar arası geçişlerde uyuşmazlık yoksa mutabakat komitesi toplanmaksızın geçişlerin yapılabilmesi uygun olacaktır.

2. Çeşitli Ödemeler: Esnaf ve sanatkârların ödediği ücret ve harçların objektif bir şekilde belirlenmesi ve bu ödemelerden elde edilen gelirlerin esnaf ve sanatkârlara yönelik faaliyetlerde (eğitim, toplantı, seminer vb.) kullanılması sağlanmalıdır.

3. Muafiyetler: Özellikle küçük işletmeler ekonomik anlamda dezavantajlı durumdadır. Bu sebeple küçük işletmeler için muafiyetler (vergi muafiyeti vb.) getirilmesi ve verilen desteklerle küçük işletmelerin rekabet gücünün artırılması faydalı olacaktır.

4. Destekler: İşletmelerin kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen birçok destek konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir. Kredi ve hibe destekleri konusunda işletmeler bilgilendirilmeli, kayıtlı oldukları odalarda proje ekipleri oluşturulmalı ve desteklerin daha objektif bir biçimde dağıtılması sağlanmalıdır. Ayrıca, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatiflerine benzer bir yapının ticari işletmeler için de kurulması ya da küçük ve orta ölçekli işletmelerin bilançolarına göre bu kooperatiflere ortak olabilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılması söz konusu işletmelerin talepleri arasındadır.

5. OSB’lerde bulunan sağlık koruma bantlarının işlevsiz ve kullanılamayan boş alan yaratması sebebiyle, sağlık bantlarının bulunduğu araziye GES sistemleri kurularak doğrudan enerji tasarrufu ve enerji bağımlılığını azaltıcı etkisinden faydalanmak için kanuni altyapının uyumlaştırılarak protokollerin revize edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

6. Yurtiçinde faaliyet gösteren zincir marketler ve markaların, ürünler için her birinin ayrı ayrı denetim talebinde bulunması, farklı belgeler talep etmeleri nedeniyle iç ticarete yaşanan sorunların uluslararası piyasada olduğu gibi (SEDEX, BSCI gibi uluslararası geçerliliği olan belgeler) tüm tarafların kabul edeceği ortak bir standart belge oluşturulmasının sağlanması,

B – Yerel Sorunlar ve Çözüm Önerileri

1. Doğal kaynakların optimal kullanımında yaşanan sorunlar: Doğal kaynak zengini olan Kütahya’da özellikle jeotermal ve madencilik alanlarında büyük bir potansiyel bulunmaktadır. İlimizde termal ve jeotermal kaynaklar yoğun olmakla birlikte bu kaynaklardan etkin ve verimli fayda sağlanamamaktadır. Kaynakların daha etkin kullanımı için Valilik, Belediyeler ve İl Özel İdaresinin ortak olduğu bir şirket kurulması ya da var olan şirketin etkinliğinin artırılması önem arz etmektedir. Öte yandan madencilikte nitelikli uç ürünlerin üretilmesine yönelik faaliyetler desteklenmelidir.

2. Nitelikli insan gücü yetersizliği: Kütahya’da ticaret ve sanayinin gelişimi için en önemli unsurlardan birisi de nitelikli insan gücüdür. Ancak gerek lise düzeyinde mesleki eğitim almış gerekse lisans düzeyinde nitelikli eğitim almış çalışanların nitelik ve nicelik olarak yetersizliği

dikkati çekmektedir. Nitelikli insan gücünün şehrimizde kalması için akademik bir çalışma yapılarak gerekli adımlar atılmalıdır.

3. Üretimde teknoloji den faydalanma: Günümüz ekonomik yapısında rekabet gücünün önemli bir unsuru olan ileri teknoloji kullanımı; Kütahya’da gerek emek yoğun sektörlerin varlığı gerekse işletmelerin zayıf mali durumlarının bir sonucu olarak üretimde teknoloji den yeterince faydalanılamamaktadır.

4. Düşük katma değerli üretim: Nitelikli insan gücü ve üretimde teknoloji kullanımı yetersizliğinin bir sonucu olarak üretimde düşük katma değer sorunu ortaya çıkmakta ve bu nedenle rekabet gücü zayıf olmakta ve karlılığın düşük kaldığı gözlenmektedir.

5. İnovasyon odaklı üretimin azlığı: Ar-Ge faaliyeti yürüten işletme sayısının azlığı düşük katma değerli üretimin bir başka gerekçesini oluşturmaktadır. Özellikle “uç” ürünlerin üretilmesi konusunda Ar-Ge faaliyetlerinin önemi büyük olmakla birlikte, bu konuda yetersiz kalındığı gözlenmektedir.

6. Mikro ölçekli işletmelerin egemen olduğu iktisadi yapının varlığı: İldeki işletmelerin çoğunlukla mikro ve küçük işletmeler olduğu görülmektedir. Ticari ve sınai hayatın gelişmemesinin sebebinin aslında finansman kaynakları zayıf, nitelikli insan gücü yetersizlikleri olan, profesyonellikten ve kurumsallaşmadan uzak mikro ve küçük işletmelerin varlığı olduğu kolayca anlaşılabilmektedir. Gerek ülkemizin genelinde gerekse ilimizde ekonomik temel sorunlarından birisi, zaman içinde mikro işletmeleri küçük işletme, küçük işletmeleri orta ölçekli işletme, orta ölçekli işletmeleri de büyük işletmeye dönüştürmekte başarısız olunmasıdır.

7. İşletmelerde profesyonel yönetime geçişin sağlanamaması ve kurumsallaşmanın zayıflığı: Mikro ve küçük işletme ağırlıklı ekonomilerin yaşadığı temel sorunların başında profesyonel yönetime sahip olunamaması ve kurumsallaşmanın sağlanamaması gelmektedir. Profesyonel yönetim anlayışı işletmelerin gelişmesi ve rekabet gücü kazanması için olmazsa olmaz bir faktördür. Aynı şekilde kurumsal yapı kazanamayan işletmelerin uzun ömürlü olmaları, büyük bir kapasite kazanmaları, dış ticarete yönelmeleri mümkün olamamaktadır.

8. İl merkezi ile ilçeler arasında ve ilçelerin birbirleri arasındaki sosyal ve ekonomik bağların zayıflığı ekonomik olarak gelişmeyi de olumsuz etkilemektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının ve ticaret ve sanayi odalarının birbirleriyle olan yakın ilişkilerinin işletmelere ve dolayısıyla ekonomiye yansıtılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

9. Yol ticareti: İlimiz şehirler ve bölgeler arası geçiş güzergahında olmasına rağmen yol ticaretinden yeterince faydalanamamaktadır. Bu konuda gerekli altyapının hazırlanarak şehirlerarası yolların ticari alanlarla entegre edilmesi, yol ticaretini kolaylaştıracak adımların bir an önce atılması gerekmektedir.

10. Elektronik ticaret: ülke genelinde söz sahibi olan platformların yerel işletmelerin mal ve hizmetlerinin satışında yüksek komisyon ve ücret talep etmeleri nedeniyle işletmeler elektronik ticaretten yeterince faydalanamamaktadır.

11. Üniversitesi-Sanayi İşbirliği: Üniversite, sanayi kuruluşları ve kamu kurumları arasında yeterince işbirliği sağlanamamıştır.

12. Nüfus kaybı: Bir ildeki ticari hayatın canlılığının temel sebebi, nüfusun büyüklüğü ve bu nüfusun alım gücüdür. Diğer bir ifadeyle ildeki talep kapasitesidir. Bilindiği gibi Kütahya nüfusu son yıllarda artmamakta, hatta azalmakta ve yaşlanmaktadır. Ancak, başta OSB'ler olmak üzere yeni yatırımların hayata geçirilmesiyle Kütahya'nın yeniden göç alan il haline gelmesi beklenmektedir.

13. Yakın illerdeki cazibenin negatif yansımaları: Gerek ticari hayatın canlılığı ve yatırım kapasitesi (özellikle termal) gerekse sosyal yaşamın gelişmişlik düzeyi daha iyi durumda olan çevre iller (Eskişehir, Afyon gibi) Kütahya'dan ziyaretçi almaktadır. Bu durum, Kütahya'daki potansiyel talebin bir kısmının bu illere kaymasına neden olmaktadır. İlimizdeki potansiyelin ilimizde kalmasının yanında ilimizin bir cazibe merkezi haline getirilerek daha fazla ziyaretçi gelmesinin sağlanması gerekmektedir.

14. Girişimcilik ve birlikte iş yapma kültürünün zayıflığı: İlde girişimcilik ve birlikte iş yapma kültürünün zayıflığına bağlı olarak yeni kurulan ve yenilik odaklı olan işletme sayısı oldukça düşük kalmaktadır.

15. İhracat gelirleri: Özellikle Kütahya Gümrük Müdürlüğü'nün kurulmasından sonra ihracat rakamlarındaki önemli artışa rağmen dış ticaretten elde edilen gelir ticari ve ekonomik hayatın canlanması için yetersiz kalmaktadır. Bu noktada ihracata yönelik üretim yapan firmaların ilimize kazandırılması ve dış ticaret konusunda nitelikli personel istihdamının desteklenmesi önemlidir. Ayrıca son yıllarda teknolojik gelişmelerle artarak devam eden e-ticaretin mikro ihracat modeli kullanılarak yurtdışı pazara açılması amacıyla il genelinde tanıtımının yapılması ve desteklenmesi ihracat gelirlerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

16. Ulusal ve uluslararası fuar ve diğer organizasyonlar: Ulusal ve uluslararası fuar ve diğer organizasyonlara katılım ve bu organizasyonların (kooperatifler fuarı vb.) ilimizde düzenlenmesi işletmelerin yeni müşteriler kazanmasına, sektörü daha iyi tanımasına, sektördeki yenilikleri ve değişimleri çok erken bir dönemde anlamaya imkân sağlayacaktır. Mikro/küçük işletmelerin sayıca fazlalığı; ulusal/uluslararası düzeyde fuarlara ve diğer organizasyonlara katılım için gerekli finansman yetersizliği, bu katılımların önemini kavrayacak profesyonellikten uzak kalmaya sebep olmaktadır. Ulusal ve uluslararası fuar vb. organizasyonlara katılımlara destek veren kurum ve kuruluşların desteklerinin daha kapsamlı ve tüm potansiyel işletmelere ulaşacak şekilde tanıtımlarının yapılmasının yerinde olacağı mütalaa edilmiştir.

17. Cazibe merkezi olma: İlimiz pek çok bakımdan avantajlı durumdadır. Bu avantajların en iyi şekilde kullanılarak ilimizin daha önce olduğu gibi bölgede yeniden bir cazibe merkezi haline gelmesi mutlaka sağlanmalıdır.

18. Marka şehir olma: İlimizin sahip olduğu konum, sosyal, kültürel, doğal, tarihi ve ekonomik değerlerin kendine has bir biçimde bütünleştirilerek MARKA ŞEHİR olması için özel bir çalışma yapılması ilimizin ticari ve ekonomik potansiyelini artıracaktır.

Bilgilerinize arz/rica ederim.

İsmail Hakkı UYGUN
Kütahya Ticaret İl Müdürü